

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN
BUSCH
FRA
MESMERODE

PRIVATTRYK 1964

Indhold

Indledning .	9
Afskrift af de gamle bibelblade .	11
Andreas Caspar Friedrich Busch's levnedskildring	18
Stamtavle over Slægten Busch fra Mesmerode .	23
Noter til Stamtavlen .	53
Familiarkivet .	71
Navnefortegnelse .	79

EN DRENG blev 1914 sendt på pulterkammeret for at finde en kuffert. Bag den han søgte stod en anden, meget brøstfældig. Den var fuld af papirer og øverst lå nogle blade beskrevet på Tysk med gotiske bogstaver, som lige var lært i skolen. Nærmere eftersyn viste, at det drejede sig om titelblad og beskrevne forsatsblade til Luthers Wittenbergbibel. Det tog tid at tyde skriften og først mange år senere kom „Den lille Stamtavle“ på faderens (77) 60 års fødselsdag. Faderen oversatte den til Tysk og sendte den til *Alexander Busch* (189), dengang i Reval, hvorfra den gik til den russiske og tyske del af familien, ligesom en del af slægten i Danmark fik kopier.

I kufferten lå meget andet – de fleste af de gamle Busch'er kunne antage professor *A. C. Friedrich's* (31) valgssprog: *Nulla dies sine linea* – og da der i familien viste sig interesse for slægtshistorien fremkommer denne bog med de gamle bibelblade på originalsproget, stamtavle med noter og nogle af de oplysninger vi har om de enkelte.

Mange i og udenfor familien har hjulpet til – en særlig tak fortjener *Elsa von Busch* (166), som i sin høje alder gav meddelelser om den tyske del af slægten, *Alexander Busch* (169), som allerede i 30erne gav oplysninger om den russiske og estniske gren, *Emma Elisabeth Abramczyk* (160), som gennemgik kirkebøgerne i Mesmerode samt redaktør *Niels Früs*, som gav oplysninger om orgelbyggerne. Andre har bidraget økonomisk og uden deres hjælp kunne bogen ikke være udgivet til overkommelig pris.

Den afsluttende fortegnelse over „familiearkivet“ skulle gerne anspore nulevende slægtninge til at indsende oplysninger om deres forældre, hjem og sig selv (evt. med klausul om dato for offentliggørelse i *Meddelelser fra Familiearkivet*, som vil fremkomme, når nye oplysninger og rettelser foreligger) samt fotografier, så kommende generationer af familien ikke skal være afhængige af tilfældigt fund i en gammel kuffert. Arkivet vil gå i arv i slægten som det ønskedes af *Johann Daniel* (7), som påbegyndte bibelbladene.

Rørmoschus, Rågeleje, Juli 1964

(129)

Titelbladet til familiebibelen.

Im Nahmen Jesu.
 Anno 1700 d. 27 Dec. ist mein Vater Johann Diederich Busch zu Mesmerode (Kirchspiel Idensen) unter das Drmpt. Bockloh im Herzogthum Hannover auf diese Welt gebohren. Sein Vater, als(o) mein Gross-Vater hat gehiessen Hinrich Busch (Hufner in Mesmerode) und seine Mutter als(o) meine Gross-Mutter Catharina Elisabeth gebohrne Bolsewigen (gestorben in Mesmerode 1752 alt 81 Jahr).
 Anno 1706 d. 29 Dec. ist meine Mutter Catharina gebohrne Schütten hieselbst in Itzehoe gebohren. Ihr Vater als(o) mein Gross-Vater hat gehiessen Andreas Schütt (gestorben 1727 alt 66 Jahr) und ihre Mutter Cjabe gebohrne Ehlers (gestorben 1763 d. 20 April alt 91 Jahr) in Mönning.
 Anno 1733 d. 6 April ist mein janz Vater mit meiner janz Mutter in Copenhagen schicklich verlobet, und d. 10 Julij selbigen Jahres d. 14. d. 1733 copuliret worden.
 Anno 1735 d. 6 Sept. des Morgens um 4 Ufz 20 M. bin ich Johan Daniel Busch gebohren und d. 30. d. selbigen Jahres d. 10. d. 1735 in der Stadt Mesmerode gebohren. Meine Quäthtern sind gewesen Hinrich Busch, Lambert Daniel Carstens, und Claus Schael. (gestorben d. 1. Sept. 1787)
 Anno 1737 d. 14 Oct. des Morgens um 4 Ufz ist mein janz Gross-Vater Hinrich Busch gebohren worden. Seine Quäthtern sind gewesen Hinrich Hurdert, Jons Coxert, und Casper Langhörn.

De første notater på bibelbladene skrevet af Johann Daniel Busch
 (7 a 1735–1787).

Im Nahmen Jesu

Anno 1700 d. 27 Dec: ist mein Vater Johann Diederich Busch zu Mesmerode (Kirchspiel Idensen) unter das Drmpt. Bockloh im Herzogthum Hannover auf diese Welt gebohren. Sein Vater, als(o) mein Gross-Vater hat gehiessen *Hinrich Busch* (Hufner in Mesmerode) und seine Mutter als(o) meine Gross-Mutter *Catharina Elisabeth* gebohrne *Bolsewigen* (gestorben in Mesmerode 1752 alt 81 Jahr).

Anno 1706 d. 29 Dec: ist meine Mutter *Catharina* gebohrne *Schütten* hieselbst in Itzehoe gebohren. Ihr Vater als(o) mein Gross-Vater hat gehiessen *Andreas Schütt* (gestorben 1727 alt 66 Jahr) und ihre Mutter

als(o) meine Gross-Mutter *Elsabe* gebohrne *Ehlers* (Bürger und Bader in Itzehoe) gestorben 1763 d. 20 April alt 91 Jahr 1 Monat.

Anno 1733 d. 6 April ist mein seel (iger) Vater mit meiner seel: Mutter in *Copenhagen* ehelich verlobt and d. 10 July selbigem Jahre daselbst copuliret worden. Anno 1735 d. 6 Sept: des Morgens um 4 Uhr 20 M: bin ich *Johann Daniel Busch* gebohren und d. 8 getauft worden. Die Gevattern sind gewesen *Hinrich Busch* (Hufner in Mesmerode) *Lambert Daniel Carstens* und *Claus Scheel*. (Gestorben d. 2 Sept: 1787).

Anno 1737 d. 14 Oct: des Morgens um 4 Uhr ist mein Bruder *Hinrich Busch* gebohren worden. Seine Gevattern sind gewesen *Hinrich Harder*, *Töns Evers* und *Caspar Langhinrichs*. (Gestorben d. 14 Jan: 1771 an Brustfieber, hat im Leben hinterlassen eine Tochter Anna).

Anno 1740 d. 7 Oct: des Morgens um 5 Uhr 27 M: ist mein Bruder *Andreas Busch* gebohren, seine Gevattern sind gewesen: *Peter Evers*, *Lorentz Evers* und *Andreas Schütte*.

Anno 1743 d. 30 Aug: Nachmittags um 3 Uhr ist meine Schwester *Catharina Elsabe* gebohren, ihre Gevattern sind gewesen *Elsabe Schütten*, *Catharina Breyen* und *Anna Meyern*. Es gefiel aber dem lieben Gott sie bald wieder abzufordern, welches war in Altona d. 7 Sept: 1744 woselbst sie auch ist beygesetzt worden.

Anno 1745 d. 24 July Nachmittags um 2 Uhr ist mein Bruder *Johann Diederich* gebohren, seine Gevattern sind gewesen *Johann Ernst Busch*, *Hans Fehrs* und *Ehlert Rathyen*. (Er ist gestorben in *Plön* bey seiner Tochter d. 25ten May 1811 am schlimmen Fieber).

Anno 1751 d. 18 Sept: nachmittages um 2 Uhr ist meine Schwester *Catharina Elisabeth* gebohren, ihre Gevattern sind gewesen: *Margrethe Jacobsen*, *Magdalene Rebecca Evers* und *Margretha Christiana Schwergeren*. (Anno 1771 verehelicht mit Hauptpaastor *Gerber* in *Heiligenstedten* und d. 21 May 1805 am Brustfieber gestorben alt 54 Jahr, hinterlässt 4 Kinder).

Anno 1753 d. 18 Jan: hat der allewaltende Gott meinen seel: Vater von dieser Welt abgefordert und ist d. 28 Jan: auf diesem *St. Laurentii* Kirchhofe beygesetzt, nachdem sein ganzes Leben 52 Jahr 3 Wochen und 1 Tag gewesen ist.

Anno 1758 d. 8ten Jan: bin ich mit die Vielehr- und Tugendreichen Jgfr. *Elisabeth Wodicken* nach den ewigen Rathschluss Allerhöchste Christe verlobt worden. Alleine! da es dem lieben Gott nicht gefiel dass wir sollten copuliret werden, so holete sie ihr himlicher Bräutigam Jesus Christus d. 7 July selbigen Jahrs des Nachts um 1 Uhr zu sich, woselbst sie nun mit ewiger Freude erquicket wird. Und weilen sie d. 6te Sept:

1736 ist gebohren worden, so hat sie ihr ganzes Leben gebracht auf 21 Jahr 39 Wochen und 1 Tag.

Anno 1759 d. 24 Jan: bin ich wiederum mit meiner verstorbenen Braut eintzigste Schwester neml. mit die Vielehr- und Tugendreiche Jgfr. *Margretha Wodicken* ehelich versprochen und d. 29 May selbigem Jahrs durch HPast: *Schinmeyer* copuliret worden.

Anno 1760 d. 31 Oct: des Morgens zwischen 7 und 8 Uhr hat uns der Allerhöchste mit einem jungen Söhnlein erfreut welcher d. 2 Nov: in der heiligen Taufe den Nahmen *Johann Christian* empfieng. Seine Gevattern sind gewesen *Christian Wodick*, *Jürgen Binge* und *Andreas Schütte*.

Anno 1761 d. 23 Aprill gefiel es dem Allerhöchsten dieses zahrtes liebes Kind wieder von der Welt abzufordern und schon so frühzeitig in das himliche Freudenreich zu versetzen.

Anno 1770 d. 4 Nov: Morgens um 8 Uhr nahm der grosse Gott meine liebe Mutter in den Himmel zu sich, und wurde d. 9 Nov: auf den hiesigen *St. Laurentii* Kirchhofe nahe an meinem seel: Vater beygesetzt (alt 64 Jahr).

Anno 1771 d. 31 Juny ist mein Bruder *Hinrich* seel: im Herrn entschlaffen, und auf den hiesigen *St. Laurentii* Kirchhof in sein eigen Grab beygesetzt worden.

Anno 1771 d. 7 Aug: Abends um 11 Uhr zu der Zeit als ich in *Drontheim* in *Norwegen* zur Ehre Gottes eine grosse neue Orgel aufbaute starb hieselbst meine liebe Frau so sanft und selig wie man es nur immer von dem lieben Gott erbitten mag, und darauf ist sie in ihrer Eltern Grab auf dem *St. Laurentii* Kirchhofe Beygesetzt worden.

Anno 1772 d. 6 Aug: bin ich abermals mit der Vielehr- und Tugendreichen Jgfr. *Catharina Elsabe Hadenfelten* aus *Hohenwestedt* versprochen und d. 15 Oct: durch den HPastor Decker copuliret worden.

Anno 1781 d. 25 Oct: ist diese Catharina Elsabe geborne Hadenfeldt 8 Tage nach der Entbindung von Zwillings Söhnen die kurz vor ihr gestorben, gleichfalls gestorben und in Hohenwestede in dem Begräbnisse ihrer Eltern in der Kirche beygesetzt worden.

Anno 1782 d. ? Febr. hat mein seliger Bruder *Joh. Daniel* sich wiederum verhelicht mit Jgfr. *Margaretha Catharina* geborne *Harmsen* aus Itzehoe aus welcher Ehe keine Kinder erfolget.

Anno 1787 d. 12te Sept. ist mein Bruder *Johann Daniel Busch* auf einer Reise in seinen Berufs-Geschäften in Apensen im Alten Lande gegen Glückstadt über plötzlich vom Schlagfluss gestorben, da er des Morgens

gesund aus seinem Hause in Itzehoe gereiset. Sein Leichnam ist nach Itzehoe gebracht und d. 18 Sept. daselbst in dem Begräbniss seiner Schwieger-Eltern *Wodicken* bey seiner ersten seligen Frau beerdigt worden.

Da er ohne Leibes Erben gestorben, ist mir diese Bibel, die er von unseren seligen Eltern geerbt, als dem ältesten seiner damals lebenden Geschwister zugefallen.

Ich wünsche das selbige nach meinem Tode dem ältesten meiner Söhne möge gegeben und von demselben als ein Familien Stück möge aufbewahret werden.

Kellinghusen d. 7. Oct. 1787

Andr. Busch Pastor hierselbst

Ich *Andreas Busch* bin geboren Anno 1740 d. 7ten Oct. Nachdem ich in der Stadtschule in Itzehoe in den Wissenschaften unterrichtet bin ich Anno 1758 um Michaelis auf die Universität Jena gereiset and habe daselbst bis Ostern 1762 studiert. Von Ostern 1763 bis dahin 1764 bin ich in Condition bey den HPastor in Wilster und von Ostern 1764 bis dahin 1765 bey dem HPastor Gittel in Heiligenstedten bey beyden zur Hülfe im predigen gewesen. An welchem letzten Orte ich alle Predigten des erwähnten Pastors gehalten. Anno 1765 um Ostern kam ich in Condition bey dem HProbst *Ahlemann* in Segeberg um ihm gleichfalls im predigen zu helfen. Bald nach meiner Ankunft in Segeberg erhielt ich auf Empfehlung des Generalsuperintendenten *Struensee* und des HProbst *Ahlemann* die königl: Vocation zum Compastorat und Diaconat in Segeberg an die Stelle des *Pro Emerito* erklärten Compastors *Ottens*.

Anno 1765 d. 13 Jun: wurde ich in Rendsburg von dem Generalsuperintendenten *Struensee* ordiniert. Den 16 Juny als(o) am d. 2 Sontage p. T: von dem Hauptprobsten *Ahlemann* in Segeberg introducirt.

Anno 1766 d. 28ten Aug. hin ich mit *Christiana Elisabeth Stemann*, des Etatsrahts und Amtsverwalters in Segeberg *Paul Christian Stemann* (gestorben 1770) und Fr. *Sophia Elisabeth* geb. *Eggers* (gestorben 1779 d. 3 Nov.) Tochter verlobt und Anno 1767 d. 13 Oct: vom HProbst *Ahlemann* copulirt.

Anno 1770 d. 17 März erhielt ich die Haupt-Vocation zum Pastorat in *Kellinghusen*, zu welchem Amte ich d. 14 Oct: desselben Jahres von dem Generalsuperintendenten *Struensee* am 1 S.p.T: bin introducirt.

Anno 1769 d. 26 May ist mein Sohn *Paul Christian* geboren und d. 29 ejusd. M: getauft. Seine Gevattern sind gewesen 1) sein Grossvater *Paul Christian Stemann* 2) sein Oncel Justitsraht *Christian Ludwig Stemann*

damals Deputierter in der deutschen Cancelei in Kopenhagen, nachmals königl: Geheimrath und Oberpräsident in Altona and 3) meine Schwester *Catharina Elisabeth Busch*.

Anno 1771 d. 24 Aprill ist mein Sohn *Friedrich Heinrich* geboren und d. 26 ejusd. M: getauft. Seine Gevattern sind gewesen 1) Herr *Friedrich Heinrich Stemann* damals Justitsrath und Amtsverwalter in Segeberg nachher Krigesconferensrath und Canalinspector in Rendsburg, mein Schwager 2) Herr *Joachim Heinrich Gerber* damals mein Collega und Diaconus in Kellinghusen, nachmals Pastor in Heiligenstedten und 3) dessen damalige Braut meine Schwester *Catharina Elis: Busch*. (Seit 1795 Kauffmann in Birmingham, gestorben 29 Dec: 1804 zu Moseley bey Birmingham begraben).

Anno 1773 d. 4 Jun. ist ein totgeborener Sohn geboren.

Anno 1774 d. 26 Oct. ist mein Sohn *Johann Andreas* geboren und d. 21 dasselbe M: getauft. Seine Gevattern sind gewesen 1) seine Grossmutter Frau *Sophia Elisabeth Stemann* 2) mein ältester Bruder *Joh. Daniel Busch* aus Itzehoe 3) mein Bruder *Joh. Dieterich Busch* aus Segeberg. (1804 zum Prediger in Woldenhorn erwählt).

Anno 1780 d. 25 Febr. ist meine Tochter *Sophia Friederica* geb. und d. 28 getauft. Ihre Gevattern sind gewesen 1) die Frau Oberstlieutnantin *Friederica von Helm* aus Meldorf. 2) Frau *Catharina Elis: Busch* aus Itzehoe 3) Herr Etatsrath *Ernst Johann Peter Stemann* aus Schleswig. (1810 an dem Diaconus *Kuss* in Kellinghusen verheiratet).

Anno 1781 d. 2 Jul. ist meine Tochter *Dorothea Catharina Amalia* geboren und d. 5 Jul. getauft. Ihre Gevattern sind gewesen 1) die Frau Geheimrätthin *Dorothea von Stemann* damals in Cop. 2) Frau Conferensrätthin *Catharina von Stemann* aus Rendsburg and 3) Frau Justitsrätthin *Sophia Amalia Janssen* ihrer Mutter Schwester aus Copenhagen. (1804 an dem Pastor *Schulz* damals in Hohenwestedt verheiratet).

Anno 1783 d. 9 Oct. ist mir eine totgeborene Tochter geboren.

Anno 1783 d. 16 November ist meine mir ewig theuergeliebte Ehefrau *Christiana Elisabeth Stemann* im 2. Wochenbette an einem innerlichen Geschwür gestorben und d. 21 Nov. in dem Pastorat Begräbnisse in der Kirche bey ihren 2 todtgeborenen Kindern beygesetzt worden.

Anno 1784 d. 8 Nov. bin ich wiederum mit *Catharina Elisabeth Zeise*, der Herrn *Heinrich Zeise*, Pastor an der Heiligen Geist Kirche in Altona und Frau *Magaretha Elisabeth* geborne *Wiesen*, Tochter ehelich versprochen und Anno 1785 d. 18 Febr. von dem Hauptprobsten *Ahlemann* in Altona copulirt worden. (Starb in Octbr: 1817 zu Preetz und in dem Pastoralbegräbnisse zu Kellinghusen beygesetzt).

Anno 1786 d. 30 Jan. ist mein Sohn *Heinrich Daniel* geb. und d. 6 Febr. getauft worden. Seine Gevattern sind gewesen 1) sein Grossvater der Hauptpastor *Heinrich Zeise* aus Altona, 2) mein Bruder *Joh: Daniel Busch* aus Itzehoe und 3) Hauptpastor *Lorenzen* [?] aus Holck [?], mein Herr Schwager. Dieser unser lieber Sohn ist zu unserm grössten Leid Anno 1790 d. 26 Nov. an einer Brustentzündung gestorben und d. 2 Dec. im Pastoralbegräbnisse beygesetz worden.

Anno 1788 d. 29 März is mein Sohn *Peter Theodor* geboren und d. 6 April getauft. Gevattern 1) *Peter Theodor Zeise* Kaufmann in Altona, 2) mein Bruder *Joh: Diederich Busch* aus Segeberg 3) Frau *Margaretha Catharina Busch* geb. *Harmsen* aus Itzehoe. (Besitzer einer Landstelle in K. . . . .).

Anno 1793 d. 22 Sept. ist mein Sohn *Heinrich Dieterich* geboren und d. 27 Sept. getauft. Gevattern: 1) seine Grossmutter Frau Pastorin *Margaretha Elisabeth Zeisen* aus Altona 2) HPastor *Joachim Heinrich Gerber* aus Heilingenstedten 3) Herr *Carl Friederich Zeise* Apotheker in Kellinghusen. (Besitzer einer kleiner Landstelle in Grauel).

Anno 1795 d. 5 Oct. ist meine Tochter *Margaretha Elisabeth* geb. und d. 9 desselben Monats getauft. Gevattern 1) ihre Grossmutter die Frau Pastorin *Margaretha Elisabeth Zeise* aus Altona 2) die Frau Pastorin *Anna Saloma Lorenzen* aus Holck [??] und 3) Maid: *Dorothea Wilhelmina Zeise* aus Altona.

Den 6. April 1815 starb mein Vater in seinem 75. Jahr (an einem Schlagflusse) und ist mir, als seinem ältesten Sohn, seinem Wunsche gemäss diese Bibel verabfolgt worden.

P. C. Busch

Ich *Paul Christian Busch* bin geboren d. 26 Mai: 1769 zu Segeberg und erzogen in Kellinghusen. Nachdem ich bis meinem 18. Jahre vorzüglich von meinem Vater unterrichtet worden, frequentierte ich von Michaelis 1786 bis dahin 1789 das Altonaer Gymnasium und ging dann zur Akademie nach Kiel ab, wo ich 2 Jahre, demnächst aber 1½ in Jena studierte. Von Ostern 1793 bis Pfingsten 1794 brachte ich in Altona zu, um mich unter Leitung des derzeitigen Oberpräsidenten Geheimrat *von Stemann*, meiner Mutter Bruder, zum Geschäftsmann mehr auszubilden. Während dieser Zeit, und zwar in Juli 1793 nahm ich auch das juristische Examen in Glückstadt und ging so, gleich nach Pfingsten 1794 über Kiel nach Kopenhagen, wo ich bis Michaelis dieses Jahr als Sekretär bei der da-

maligen königl: deutschen Kanzelei arbeitete. Dann bewarb ich mich um eine Bestallung als Untergerichtsadvokat und Notarius und ging nach Kiel, wo ich 1¼ Jahr advokierte. Gegen Weihnachten 1795 ward ich zum Supernumeraricus Kanzeleisekretär bei der damaligen holsteinischen Landesregierung in Glückstadt ernannt, und erhielt auch bald darauf das Sekretariat bei der Oberinspektion des Zeug: und . . . . . hausses. Im Sommer 1799 ward ich zum Landvogt auf der Insel Sylt ernannt und ging im Anfange des August-Monats dahin ab, wo ich bis zum September 1805 blieb, um dann als Rath in die holsteinische Landesregierung, nachmaliges Holsteinische Lauenburgisches Obergericht trat. In Frühjahr 1813 ward ich auch als Mitglied des holsteinischen Landesgerichts bestellt und im Jan: 1816 zum wirklichen Etatsrath ernannt. In dem Zeitraum 1813 bis 1819 fällt auch meine Ernennung zum dirigierende Mitgliede der Direktion des Brandwesens, des Schulkollegium, des . . . . . und Einquartierungswesens im gleichen der zu Demolierung der ehemaligen Festung Glückstadt im März 1814 ernannte Kommission. Ueberdies war ich von Ju: 1814 bis dahin 1815 Mitglied der zur Regulierung der Kriegsgeschäden in den Herzogtümern ernannten Kommission die ihren Sitz in Schleswig hatte. Im Juny 1824 ward ich zum 1. Exekutor des von *Eyndtey'schen* Fideikommisses und im August selbigen Jahres zum Mitgliede der zur Unterhaltung des Kremperer Steindamms angeordneten Kommission ernannt.

Am 26 May 1826 ward ich bei Gelegenheit der an diesem Tage deklarierten Verlobung des Prinzen *Friedrich Carl Christian* mit der Prinzessin *Wilhelmine Marie* zum Ritter der vierten Klasse des Dannebrog-Ordens ernannt.

Am 25 Juny 1828 ward ich auf geschehenes Ansuchen meiner Aemter als Rath im Holsteinischen-Lauenburgischen Obergerichte und Mitglied des Holsteinischen Landgerichte mit Pension in Gnaden entlassen.

Am 1 may 1797 wurde ich mit *Margaretha Sophia Johanna Möller* geb: d. 28 Jan: 1775, Tochter des zu Kiel im Jan: 1814 verstorbenen Hauptmanne *Hans Caspar Christopher Möller* vom Consistorialrath *Fock* in der St. Niclai Kirche zu Kiel copuliert.

Im Jahre 1798 d. 24 April Morgens zwischen 7 und 8 Uhr ist mein Sohn *Andreas Caspar Friedrich Busch* in Glückstadt geboren und am 29. ejusd: von dem derzeitigen Zuchthausprediger *Dircksen* getauft. Die Gevatter 1) mein Vater 2) mein Schwiegervater 3) mein derzeit in Birmingham lebenden Bruder *Friedrich Heinrich Busch*. (Im July 1824 als ordentlicher Professor der Theologie nach Dorpat berufen und zum Hofrath ernannt).

Im Jahre 1801 d. 27 Jan., Abends um 9 Uhr, ward mein Sohn *Christian Ernst Georg* zu Tinnum auf der Insel Sylt geboren und am 5 Febr: von Pastor *Fangel* zu Keitum getauft. Gevatter waren meine beiden Mutterbrüder, der Geheimerath und Oberpräsident *Christian Ludwig von Stemann* in Altona und der Konferenrath und Vicekanzler *Ernst Johann Peter von Stemann* in Schleswig, imgleichen der Kommerzienrath und Grossirer *Jürgen Christopher Müller* – meiner Frau Vaterbruder in Stockholm. (Ertrank am 12 Aug: 1820 beim Baden in der Elbe, unweit Glückstadt).

Im Jahre 1803 d. 21 Nov: Morgends 6 Uhr, ward meine Tochter *Christiana Dorothea Elisabeth* zu Tinnum auf der Insel Sylt geboren und am 24 ejusd: von dem Pastor *Fangel* zu Keitum getauft. Gevattern waren meine Schwiegermutter, *Christiana Dorothea Möller*, geb: *Thiessen* aus Kiel, zweitens meine Stiefmutter, *Catharina Elisabeth Busch*, geb. *Zeise* aus Kellinghusen und drittens meine älteste Schwester *Sophia Frederica Catharina*, nachmals verheiratet *Kuss* aus Kellinghusen.

Im Jahre 1811 den 21 Febr:, Vormittags um 10 Uhr ward mein dritter Sohn *Eduard Heinrich* zu Glückstadt geboren und am 7. März von dem derzeitigen Schlossprediger *Schmidt* getauft. Die Gevattern waren 1) der Major und Deichinspektor *Claus Heinrich von Christensen*, Ritter, 2) meines Schwiegervaters ältester Bruder *Erich Johann Andreas Möller* aus Kiel, 3) meiner Schwiegermutter Halbbruder *Johann Hinrich Wilms* aus der Gerupenmühle bei Kiel.

Her standser notaterne på de gamle bibelblade. Hvad der er sket med biblen ved vi ikke, men de udrevne blade blev fundet i en gammel kuffert hos Valdemar E. A. B. (77), hvor de formentlig er kommet fra hans fars bo (44) – denne var jo ældste søn af professoren (31). Dennes levnedsskildring fandtes på løse blade i samme kuffert og aftrykkes her:

Busch (Andreas Caspar *Friedrich*) geboren zu Glückstadt im Herzogthum Holstein um 12/24 April 1798, kam als einjähriges Kind mit seinen Eltern nach der Insel Sylt an der Westküste des Herzogthums Schleswig, wohin sein Vater, bis dahin Kanzleisecretair in der Holsteinischen Landesregierung zu Glückstadt als Königlicher Landvogt versetzt war, und 1805 wieder nach Glückstadt, nachdem sein Vater (der 1828 als königlicher dänischer Ethatsrath, wie auch Ober- und Landesgerichtsrath und Ritter von Dannebrog daselbst starb) – als Mitglied der erwähnten

Regierung dorthin zurückberufen worden. – Er besuchte von 1805 bis 1817 Glückstädter Gelehrten Schule, wo sich früh eine besondere Vorliebe für Literatur und Bücherkenntniss in ihm entwickelte, mit einer nur vierteljährigen Unterbrechung durch die Flucht nach Kiel, wozu seine Eltern durch den Feldzug des Kronprinzen von Schweden [3: Bernadotte] gegen Dänemark 1813 und 14 und das Bombardement von Glückstadt veranlasst sahen. – 1817 bezog er die Universität Jena und legte sich, neben theologischen Vorstudien, hier besonders auf die Orientalischen Sprachen, die klassische Philosophie und Philologie, ward ordentliches Mitglied der Grossherzoglichen Lateinischen Gesellschaft und des philologischen Seminars unter *Eichstädt* und begab sich 1819 auf ein Jahr nach *Göttingen*, wo er sich vornehmlich Kirchen- und dogmenhistorischen Studien unter *Planck's* Leitung widmete. Während seines Aufenthalts auf den beiden genannten Universitäten hatte er das gesammte Deutschland nach allen Richtungen hin zu Fusse durchwandert, sich auch noch vor seiner Rückkehr nach Hause im Jahr 1820 die philosophische Doctorwürde erworben. Nun hielt er sich anderthalb Jahr bis zum Frühling 1822 in Kiel auf, wo er an der dortigen Universität theils seine Studien fortsetzte, theils sich im Predigen übte, befeuert durch nahen Umgang mit *Harms*. – Im Herbst des letztgennantes Jahres ward es ihm endlich zu Theil die Königliche Universität in Berlin beziehen zu dürfen, wohin er sich lange gesehnt und wo er nun mit *Neander* und *Tholuk* in nähere Beziehung trat und vom ersten für das Studium der Kirchengeschichte so eingenommen wurde, dass er sich diesem nun ausschliesslich ergab. – Zwei Jahre brachte er nun in *Berlin* zu, während deren er auf längere Zeit in *Stettin* und an anderen Orten *Pommerns* verweilte, um für eine kirchen-historische Schrift, mit deren Abfassung er eben beschäftigt war, die dortigen Bibliotheken zu benutzen. Diese erschien zu Anfang des Jahres 1824 im Druck, und am 9. Juni alten Stils desselben Jahres ward der Verfasser als ordentlicher Professor der Kirchengeschichte und theologischen Literatur an die Kaiserliche Universität in *Dorpat* berufen, welches Amt er am Allerhöchsten Mannesalter des in Gott ruhenden Kaisers und Herrn *Alexander I Pawlowitsch* den 30 August alten Stils 1824 mit einer Rede

Ueber das Heidnischen und Christlichen Cultus' inneren Wert, in einer historisch-psychologischen vergleichenden Darstellung – (abgedruckt in den Dorpatischen Evangelischen Blättern Bd. 2. 1833)

antrat. – 1828 erhielt er einen Ruf als Schönburgischer Superintendent und Schlossprediger nach *Glauchau* im Sächsischen Erzgebirge, blieb

aber in *Dorpat* (durch diesen Ruf wurde der Seite 178 der Schrift „*Der Fürst Karl Lieven und die Kaiserliche Universität Dorpat*“, Dorpat u. Leipzig 1846 abgedruckte Brief des Fürsten an den Herausgeber d. d. St. Petersburg 11. November 1828 veranlasst). – 1831 wurde er zum Collegenrath befördert, 1836 zum Staatsrath. 1846 ward ihm Allergnädigst der St. Wladimirorden 4. Classe verliehen. –

Am 25. August 1849 wurde er nach Vollendung der gesetzlichen 25jährigen Dienstzeit, mit dem Titel eines *Professor Emeritus* und dem Genuss der gesetzlichen Pension aus dem Dienst entlassen, vertrat aber seine vorherige Professur noch bis zu ihrer Wiederbesetzung zu Ende des Jahres 1849. Zu Ende des folgenden Jahres verliess er *Dorpat* und privatisirt seitdem, mit literarischen Arbeiten beschäftigt, in *Kopenhagen*, wohin ihm Familienverhältnisse geführt haben.

Seine im Druck erschienene Schriften sind:

Bekehrungsgeschichte des Juden *Hermann*. Aus dem Lateinischen übersetzt. In der Zeitschrift: *Der Freund Israels*. Berlin 1822. Bd. 1, Heft 1, s. 17 bis 47.

Memoria Othonis, Episcopi Bambergensis, Pomeranorum Apostoli. Pomeraniae Christianam fidem profitentis sacris saeculatus septimis, mensi Junio anni p. Ch. CDDCCCXXIV pie celebrandis praemisit. Jenae, Schmidt 1824. 192 s. gr. 8.

Gesänge bei der Todenfeier Sr. Majestät des Kaisers und Selbstherrschers Alexander des Gesegneten, am 12. Dezember 1825 im grossen Hörsals der Univ. Dorpat. 4 Blätt. 8 (auch abgedruckt in *G. E. Lenz's* Trauerrede auf Alexander I (Dorpat 1826)).

Mittheilungen an Jünglinge, die sich der Wissenschaft, insbesondere der Theologie, widmen. In Abhandlungen, Reden usw. meist exact-wissenschaftlichen Inhalts. Erste Sammlung. Riga und Dorpat, H. G. Hartmann, 1826. 136 s. gr. 8 (28).

Librorum S. Aurelii Augustini, praeter epistolas et sermones, tum servatorum per elitorum, recensus plane novus, methodo quadam adhibita systematico-chronologica. Progr. Dorpati 1826. 20 s. 4.

Dorpathische Evangelische Blätter. – Für des Herzens- und Erholungs-Christenthum und die christliche Literatur. 10 Bd.: Die 3 ersten: Riga und Dorpat, Ed. Frantzen 1832 bis 1834. Die 7 letzten: Dorpat, bei dem Herausgeber und Leipzig, bei Karl Franz Köhler 1835 bis 1842. gr. 4. – Das Jahrgang von 52 Nummern zu ½ Bogen wöchentlich, mit vielen umfangreichen Beilagen – (im Durchschnitt jeder Band gegen 500 enggedruckte Spalten) – zu dem in Verlauf der Zeit wechselnden Preisen von ursprünglich 15 Rubeln Bu. Ag.: bis zuletzt 4 Rubeln Silber.

Die heiligen Zeiten christlicher Unterthanen. Rede am Feste der Tronbesteigung seiner Kaiserlichen Majestät *Nikolai I* Pawlowitsch, Kaisers und Selbstherrschers von ganz Russland; am 20. November (2. December) 1833 Vormittags im grossen Hörsaals der Kaiserlichen Universität Dorpat gehalten. – Aus dem zweiten Bande (Nr. 50) der Evangelischen Blätter des Verfassers abgedruckt. Riga und Dorpat Eduard Frantzen 1834. 21 s. gr. 8 (Preis ?).

Das Geheimniss der Liebe. – Homilia über (das Sonntagsevangelium) Luc. 10, 23–37 (um 13 Trin. 1. September 1835) in der St. Johanniskirche in Dorpat ge-

halten. Abgedruckt in *Ein Herr, ein Glaube*, Sammlung evang. Schriften, Barmen 1837 gr. 8 Nr. XXXII s. 352 bis 364. Vgl. *Dorp. Ev. Bl.* Bd. 4, 1835, Nr. 41.

Der Fürst Karl Lieven und die Kaiserliche Universität Dorpat unter seiner Oberleitung. – Aus der Erinnerung und nach seinen Briefen und amtlichen Erlassen geschildert. – Mit drei Tafeln in Steindruck, die Bildnisse des *Fürsten Lieven* und des *Rector's Evers*, sammt ihren Handschriften im Facsimile, darstellend. – Dorpat und Leipzig, Karow 1846. – Mit der Bemerkung auf der Rückseite des Titels: „Gedruckt auf Verfügung des Conseils der Kaiserlichen Universität zu Dorpat.“ 178 s. gr. Rog. 4. Pr. 1½ R.S. (Rubeln-Silber).

Aufsätze und Abhandlungen in den zu Berlin erschienenen „Neuesten Nachrichten aus dem Reiche Gottes“, und in der von Professor *Hengstenberg* daselbst redigierten *Evangelische Kirchenzeitung*. – Uebersetzungen einzelner Schriften zur Missionsgeschichte und Predigtensammlungen aus dem Englischen und Französischen. Rezensionen (in der *Jenaer Literaturzeitung* und der *critischen Bibliothek*).

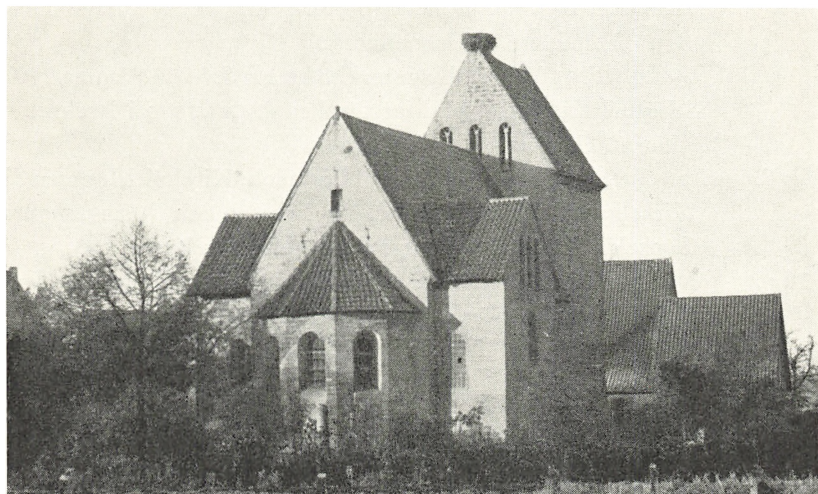
Viele Aufsätze. Abhandlungen, Berichte, Reden, Predigten, Anzeigen, Critiken, Notizen, Gedichte und Uebersetzungen aus den alten und verschiedenen neueren Sprachen (vorzugsweise Russisch, Englisch und Französisch) in sämtlichen 10 Bänden der von ihm herausgegebenen *Dorpathischen Evangelischen Blättern* von 1832 bis 1842.

Vgl. Dr. L. Lübkers und H. Schröder's *Lexikon der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen und Eutinischen Schriftsteller* von 1796 bis 1828. Abth. 1 u. 2. Altona 1829 u. 1830 und Schröder's *Nachträge und Register* dazu. Schleswig 1831 Abt. 1, nr. 166 s. 85 u. 86. Abt. 2, s. 679. – *Winer's Handbuch der Theologischen Literatur* 2. (Leipzig 1826) u. folg. Auflagen.

STAMTAVLE

Orgelfacaden til det af *Johann Dietrich Busch* byggede orgel i St. Georgs kirke i Hamburg før bombardementet 1943. Stillet til disposition af redaktør *Niels Friis*.

Kirken i Idensen, bygget ca. 1124, hvorunder Mesmerode hørte.

Slægtens hidtil først kendte mand

1. *Hinrich Busch*ⁿ * 1668 † 4.6.1741. Hufner i Mesmerode, Bockloh, Kirchspiel Ihensen.
~ *Catharina Elisabeth Bolsewigen* (også Bulsewigen) * 1669
† 14.12.1751 i Mesmerode.
5 børn (II slægtled 2-6).

II Slægtled

- 2 a. *Johann Busch* bosat i Wunstorff ved Hannover.
- 3 b. *Hinrich Busch* * 1698 † 1.10.1751. Bosat på og overtog senere faderens gård i Mesmerode.
- 4 c. *Johann Dieterich Busch*ⁿ * 23.12.1700 i Mesmerode † 18.1.1753

En første udgave af en stamtavle vil altid indeholde fejl. Rettelser bedes indsendt til Eduard Busch, Rørmosehus, Rågeleje.

ⁿ henviser til noterne til stamtavlen, og findes der under den pågældendes nr.

i Itzehoe. Kgl. dansk privilegeret orgelbygger for Slesvig-Holsten, Oldenburg og Delmenhorst.

~ 10.7.1733 i København m. *Catharina Schütte* * 29.12.1706 i Büttel, Kirchspiel St. Margarethen † 4.11.1770 i Itzehoe.
5 børn (III slægtled 7-11).

- 5 d. *Ernst Busch* gårdejer (Hufner) i Bockeloh, Kirchpiel Ihensen (i Kirkebogen der findes: Johann Ernst Busch † 2.12.1758 i Bockeloh. Det kan evt. være ham – eller broderen (2 a).
- 6 e. *Catharina Elisabeth Busch* ~ en Hufner i Grusbottel mellem Bokeloh og Wunstorff, Kirchspiel, Ihensen.

III Slægtled

(4) *Johann Dieterich Buschs børn med Catharina Schütte*

- 7 a. *Johann Daniel Busch*ⁿ * 6.9.1735 i Itzehoe † 12.9.1787 i Apel ved Glückstadt, begravet på St. Laurentii kirkegård, Itzehoe. Kgl. dansk privilegeret orgelbygger for hertugdømmerne som faderen (= orgelbygger II). Begyndte familiehistorien i Luthers bibel.
Trolovet (verlobt) 8.1.1758 m. *Elisabeth Wodicken* * 6.9.1736 † 7.7.1758.
Trolovet 24.1.1759 med søsteren til ovn. *Margaretha Wodicken*, gift (copuliert) 29.5.1759. † 7.8.1771.
1 barn (IV slægtled 12).
Trolovet 6.8.1772 og gift 15.10.1772 m. *Catharina Elsabe Hadenfelten* fra Hohenwedtstedt † 25.10.1781.
Børn: dødfødte tvillinger.
Trolovet og gift 1782 m. *Margaretha Catharina Harmsen* fra Itzehoe. Ingen børn. Da han var uden livsarvinger gik familiebiblen og Schütttestamtavlen i arv til broderen Andreas (9 c).
- 8 b. *Hinrich Busch* * 14.10.1737 † 14.1.1771. Borger og købmand i Itzehoe.
~ 1764 m. *Rebecca Nicolay*.
1 barn (IV slægtled 13).
- 9 c. *Andreas Busch*ⁿ * 7.10.1740 i Itzehoe † 6.4.1815 i Kellinghusen. Hauptpastor i Kellinghusen fra 1770.
Trolovet 28.8.1766 og gift 13.10.1767 m. *Christiana Elisabeth Stemann* * 20.8.1740 i Meldorf, datter af Etatsråd, Amts-

forvalter i Segeberg Paul Christian Stemann og Sophie Elisabeth Hans-Hinrichsdatter Eggers, † 16.11.1783 i Segeberg.
6 børn (IV slægtled 14–20).

~ 2. gang 18.8.1785 m. *Catharina Elisabeth Zeisse* † oktober 1817 i Preetz.

4 børn (IV slægtled 21–24).

9. *Catharina Elsabe Busch*ⁿ * 30.8.1743 † i Altona 7.9.1744.
- 10 d. *Johann Dieterich Busch* * 24.7.1745 i Itzehoe † 25.5.1811 i Plöen hos sin datter. Borger og kornhandler i Segeberg.
~ 1771 m. *N. N. Eckermann* enke *Normann* (i slægt med etatsrådens kones familie).
2 børn (IV slægtled 25–26).
- 11 e. *Catharina Elisabeth Busch* * 18.9.1751 i Itzehoe † 21.5.1805 i Heiligenstedten.
~ 1771 diaconus i Kellinghusen, senere pastor i Heiligenstedten *Joachim Heinrich Gerber*.
4 børn (IV slægtled 27–30).

IV Slægtled

(7) *Orgelbygger Johann Daniel Buschs barn med Margaretha Wodicken*

12. *Johann Christian Busch* * 31.10.1760 i Itzehoe † 23.4.1761 ss.

(8) *Købmand Hinrich Buschs barn med Rebecca Nicolay*

13. *Anna Gesche Busch* * 1768 i Itzehoe.

(9) *Pastor Andreas Buschs børn med Christiana Elisabeth Stemann*

- 14 a. *Paul Christian Busch*ⁿ * 26.5.1769 i Segeberg † 18.8.1828 i Glückstadt. Secretair i Tyske Cancelli i København, senere landsfoged på Sylt, derefter medlem af den slesvig-holstenske landsregering, af overretten for hertugdømmerne, kgl. dansk etatsråd, R. Dbg. (= „etatsråden“).
~ 1.5.1797 m. *Margaretha Sophia Johanne Möller* (St. Niklei Kirche) * 28.1.1775 i Kiel † i København 1853. Datter af

- kaptajn, skibsreder Hans Caspar Christopher Møller († jan. 1814 i Kiel) og Christine Dorothea Thiessen.
 4 børn (V slægtled 31–34).
- 15 b. *Friedrich Heinrich Busch*ⁿ * 24.4.1771 i Kellinghusen
 † 29.12.1804 i Moseley ved Birmingham. Købmand.
- 16 c. *Barn*: dødfødt * † 4.6.1773.
- 17 d. *Johann ANDREAS Busch* * 26.10.1774 i Kellinghusen † 28.8.1848
 i Reinbeck. Studerede teologi i Kiel, examen (2. karakter)
 Glückstadt 1799. Pastor i Woldenhorn 1804–48.
 ~ *Augusta Christiana Elisabeth Hasselmann*.
 3 børn (V slægtled 35–37).
- 18 e. *Sophia Friederica Catharina Busch*ⁿ * 25.2.1780 i Kellinghusen
 ~ 1810 m. *Diaconus Christian Kuss*ⁿ * 1769 i Sønderborg.
- 19 f. *Dorothea („Doris“)* *Catharina Amalia Busch*ⁿ * 2.7.1781 † ?
 ~ 1804 pastor *Johann Heinrich Schulz* i Hohenwedstedt, se-
 nere *Jenenstedt* * 4.3.1756 † 13.2.1837.
 1 barn (V slægtled 38).
- 20 g. Dødfødt datter * † 9.10.1783.

(9) *Pastor Andreas Buschs børn med Catharina
 Elisabeth Zeise*

- 21 h. *Daniel Heinrich Busch* * 30.1.1786 † 26.11.1790. Begravet i
 pastoralbegravelsen i Kellinghusen.
- 22 i. *Peter Theodor Busch* * 29.3.1788. Besidder af Landstalle i K . . .
- 23 j. *Heinrich Dietrich Busch* * 22.9.1793. Besidder af Landstalle i
 Grauel.
- 24 k. *Margaretha Elisabeth Busch* * 5.10.1795.

(10) *Købmand Johann Dieterich Buschs børn med ??
 Eckermann enke Normann*

- 25 a. *Catharina Elisabeth Busch* * 1772.
- 26 b. *Amalie Busch*.

(11) *Catharina Elisabeth Buschs børn med Pastor
 Joachim Heinrich Gerber*

- 27 a. *Johann Andreas Gerber* * 1772.
- 28 b. *Catharina Elisabeth Gerber* * 1774.

- 29 c. *August Gerber.*
 30 d. Ukendt fornavn *Gerber.*

V Slægtled

(14) *Etatsråd Paul Christian Buschs børn med Margaretha Sophia Johanne Møller*

- 31 a. *Andreas Caspar Friedrich Busch*ⁿ * 24.4.1798 i Glückstadt
 † 19.8.1877 på Årnot, Laholm, Sverige (sten på hustru II.s grav i København). Cand. theol., dr. phil., professor theol. (kirkehistorie) ved universitetet i Dorpat, Estland, virkelig russisk statsråd, ridder af Wladimirordenen. Levnedsbekrielse i tillæg til bibelbladene.
 ~ *Fanny Amalia v. Schmalz* * 2.6.1805 i Berlin † 10.9.1846 i Dorpat. Datter af Geheimrat, Ritter Theodor v. Schmalz og Louise Edelmann.
 12 børn (VI slægtled 39–50).
 ~ 2. gang med *Mathilde Juliane v. Leukfeld* * 1826
 † 11.4.1877 i København. Datter af Collegiesekretær Wilhelm v. Leukfeld.
 5 børn (VI slægtled 51–55).
- 32 b. *Christian Ernst Georg v. Busch* * 27.1.1801 i Tinnum, Sylt
 † 12.8.1820 under svømning i Elben.
- 33 c. *Christiana Dorothea Elisabeth v. Busch* * 21.11.1803 i Tinnum, Sylt † 29.11.1850 i København.
 ~ kgl. dansk oberstløjtnant *Matthias v. Fries.*
 1 barn (VI slægtled 56).
- 34 d. *Eduard Heinrich v. Busch*ⁿ * 21.2.1811 i Glückstadt † 8.4.1887 i St. Petersburg. Professor philol., virkelig russisk statsråd, ridder af Wladimirordenen pp., arveligt russisk adelskab 1870.
 ~ 19.9.1836 i St. Petersburg med *Eleonora Juliane Elisabeth („Betty“)* *Carlblom* * 4.8.1813 † 13.6.1860, datter af Pastor, senere Superintendent Peter Carlblom og Marie Charlotte Lithander.
 6 børn (VI slægtled 57–62).
 ~ 2. gang 15.9.1860 med *Mathilde Emilie Mechmershausen* * 14.5.1834 i Murino, Gouv. Novgorod † 1919. Datter af godsforvalter Poul Julius M. og Sophie Charlotte Meder.
 10 børn (VI slægtled 63–72).

(17) *Pastor Johann Andreas Buschs børn med Augusta
Christiana Elisabeth Hasselmann*

- 35 a. *Christiana Busch* * 1807.
36 b. *Carl Friedrich Theodor Busch* * 12.10.1809 i Woldenhorn,
Ahrensburg Amt. † 13.1.1856. Studerede theologi i Kiel og
Göttingen 1831–34. Adjunct i Wedel 1843, pastor ss. 1843–56.
37 c. *Christian Heinrich Busch*ⁿ * 1815 i Woldenhorn. † 2.9.1848 i
Reinbeck. Dr. med. (Kiel) 1839, praktiserede i Wandsbeck,
Steinbeck, tilsidst i Reinbeck.
~ *Amalia Hasse*.
1 barn (VI slægtled 73).

(19) *Dorothea Catharina Amalia Buschs barn med Pastor
Johann Heinrich Schulz*

38. *Anna Sophia Frederike Schulz*.
~ pastor *Christian Christiansen*, Schenefeld * 12.5.1806
† 26.4.1867. Flere børn (IV slægtled 74 p. p.).

VI Slægtled

(31) *Professor A. C. Friedrich v. Buschs børn med
Amalia v. Schmalz*

- 39 a. *Johanne Luise Marie v. Busch* * 28.7.1827 † 1905 ~ General-
superintendent dr. theol. *Wilhelm Carlblom* * 10.12.1820 i Est-
land † 22.9.1875 i Moskva.
? børn ?
40 b. *PAUL Christian Theodor v. Busch* * 21.3.1829 † 21.7.1845
i Fellin (?)
41 c. *THEODOR Paul Christian v. Busch* * 15.12.1830 i Berlin † s.a.
42 d. *Margareta („Meta“) Wilhelmine Dorothea v. Busch* * 10.6.1832
† mange år senere i Danmark. Ugift.
43 e. *Hedwig v. Busch* * 20.11.1833 † s.a.
44 f. *Moritz („Fritz“) Ludwig Friedrich v. Busch*ⁿ * 30.11.1834 i
Dorpat † 3.1.1890 i København. Officersaspirant v. garde-
husarregimentet, senere 2. Jægercorps. Derefter cancellisecre-
tair, købmand i København.

- ~ 28.10.1866 i København med *Johanna Maria Catharina Persdotter Peterzen* * 3.10.1834 i Finland.
 † 22.8.1877 i København.
 3 børn (VII slægtled 75–77).
 ~ 2. gang med *N. N.* enke efter købmand Rudolph Meister
 * 28.7.? † 22.1.1894.
 Ingen børn.
- 45 g. *Hedwig Alexandra MARIE v. Busch* * 20.3.1837 † 4.10.1838.
 46 h. *Karl Hans OTTO v. Busch* * 13.6.1839 † s.a.
 47 i. *Franz Eduard Otto v. Busch* * 17.6.1840 † 1872 i København.
 Cand. theol. Ugift.
- 48 j. *MAX Adolph Gustav Alfred v. Busch* * 15.11.1842 † ?
 49 k. *Paul Otto LEOPOLD Friedrich v. Busch* * 10.7.1845 † 19.4.1849.
 50 l. Datter ukendt navn *v. Busch*.
 ~ i Rusland med pastor *N. N. Johnsson*.
 3 døtre (ukendte).

(31) *Professor A. C. Friedrich v. Buschs børn med
 Mathilde Juliane v. Leukfeld*

- 51 m. *FANNY Julie Johanne Busch* * 29.6.1850 † 1933 i København.
 ~ forpagter *Johan Josef POUL Quistgård* * 1.4.1846
 † 24.12.1893. Årnot, Laholm, Sverige.
 10 børn (VII slægtled 78–87).
- 52 n. *EDUARD Wilhelm Konstantin Busch*ⁿ * 12.3.1853 † 19.1.1929 i
 København. Læge i Bøvling, senere kreds- og sygehushæge i
 Tarm. R. Dbg.
 ~ 1881 med *Charlotte Christiane Becher* * 30.12.1857 på
 Skovsgård v. Slagelse † 11.4.1900 i Bøvling. Datter af for-
 pagter, senere stationsforstander Cæcilus Becher (se *Bredsdorff*-
 stamtavlen) og Juliane Augusta Jesmine Bügel (se *Bügel*-
 stamtavlen).
 10 børn (VII slægtled 88–97).
 ~ 2. gang *Lucie Møller*.
 Ingen børn.
- 53 o. *Hermann AXEL Emil Otto Busch*ⁿ * 31.10.1854 † 29.4.1937.
 Sognepræst i Horne o.a., sidst i Vallensbæk, formand for
 Dansk Missionselskab. R. Dbg., DM.
 ~ *Fanny Andrea Louise Ohsten* * 4.5.1857 i Kappeln

† 8.4.1925 i Vallensbæk. Datter af toldforvalter Johan Chr. Ohsten og Francisca Mariane v. Lind.

8 børn (VII slægtled 98–105).

54 p. *Bertha Busch*ⁿ * 16.12.1856 † 16.4.1944 i København.
Diakonisse, forstanderinde for hjemmet Marthabo.

55 q. *Emma Busch* * 19.4.1860 † 1941.
~ kantor, organist *Axel Nielsen* * 1849 † 1907 i Odense.
2 børn (VII slægtled 106–107).

(33) *Christiane Dorothea Elisabeth v. Buschs børn med
Oberstløjtnant M. v. Fries*

56. *Thora v. Fries* * ? Skal have levet i Fredensborg og have haft den berømte portrætmedaillon af etatsråden på elfenben indrammet i guld, set der af prof. A. C. Friedrich (31).

(34) *Professor Eduard Heinrich v. Buschs børn med
Eleonora Juliane Elisabeth Carlblom*

57 a. *Moritz Georg Friedrich v. Busch*ⁿ * 1.6.1838 i St. Petersborg
† 15.3.1905. Præst forskellige steder i Rusland.
~ 1862 *Agnes Julie Elisabeth v. Rambach* * 12.4.1845
† 5.3.1929.
13 børn (VII slægtled 108–120).

58 b. *Eduard Carl Wilhelm v. Busch* * 18.6.1840 † 23.12.1858,
stud. jur.

59 c. *Margrethe v. Busch* („Margot“) * 2.4.1842 † 3.4.1885.
~ pastor i Omsk-Samara-Twer *Eduard Johannsson*
* 1831 † 1912.

60 d. *Amalie v. Busch* * 6.8.1844 † 18.3.1868.

61 e. *Emma v. Busch* * 3.6.1850 † 29.12.1852.

62 f. *Marie v. Busch* * 25.6.1853 † s. a.

(34) *Professor Eduard Heinrich v. Buschs børn med
Mathilde Emilie Mechmershausen*

63 g. *Elisabeth Sophie v. Busch* * 19.9.1861 † 27.11.1861.

64 h. *Adelheid Friederike Luise v. Busch* * 1.10.1862 † 5.4.1890.
~ 20.5.1883 overlærer, censor *Alexander Kämmerling*.

65 i. *Sara Agnes Emilie v. Busch* * 19.6.1864 † 9.1.1902.

- 66 j. *Erich Cornelius v. Busch* * 10.7.1866 † 30.5.1867.
 67 k. *Benno Karl Reinhold v. Busch* * 5.11.1867 † 19.9.1868.
 68 l. *Paul v. Busch* * 22.7.1869 † 19.9.1869.
 69 m. *Martha Pauline v. Busch* * 17.2.1872 † 18.6.1892.
 70 n. *Johanna Marie v. Busch* * 20.6.1875, levede endnu 1937.
 ~ matematikeren, forsikringsdirektør *Alexander Feterowsky*,
 Kaunas.
 71 o. *Benno Julius Mechmerhausen v. Busch* * 13.11.1877 † 26.2.1880.
 72 p. *Axel v. Busch* * 2.7.1880 † 1.10.1893.

(37) *Dr. med. Christian Heinrich Buschs barn med
 Amalie Hasse*

73. Datter, ukendt fornavn *Busch* * ?

(38) *Anna Sophia Frederike Schulzes børn med
 Pastor Chr. Christiansen*

74. *Heinrich Christiansen* * ? Vi ved kun, at han havde besvær med sin examen i København, men prof. A. C. Friedrich siger, at det ikke er hans skyld.
 Der må have været flere børn.

VII Slægtled

(44) *Købmand Moritz Ludwig Friedrich v. Buschs børn med
 Johanna Maria Peterzen*

- 75 a. *Otto Friedrich Wilhelm Busch*ⁿ * 21.1.1867 på Frederiksberg
 † 31.5.1935 i Bangkok, Siam. Løjtnant, GHR, senere major i siamesisk tjeneste, plantageejer.
 ~ „siamesisk prinsesse“.
 2 børn (VIII slægtled 121–22).
 76 b. *Frantz Moritz Ludwig Friedrich Busch*ⁿ * 5.11.1869 på Frederiksberg
 † 29.3.1959 i Munke-Bjergby. Sognepræst på Færøerne, Skagen, Blidstrup. R. Dbg., DM.
 ~ 4.6.1901 i Bøvling *Mariane Dahl* * 21.12.1875 i Vaag, Færøerne, datter af købmand Magnus Dahl † 10.12.1951 i Snekkersten.
 6 børn (VIII slægtled 123–28).

- 77 c. *Valdemar Eduard Axel Busch*ⁿ * 14.6.1871 i København
 † 28.6.1953 på Frederiksberg. Trafikkontrollør ved D.S.B.,
 redaktør af jernbanebladet Signal.
 ~ 24.10.1898 i Bøvling *Johanne Cathrine Becher* * 11.3.1862
 på Skovsgaard v. Slagelse datter af forpagter, senere stations-
 forstander Cæcilius Becher (se *Bredsdorff*-stamtavlen) og Ju-
 liane Augusta Jasmine Bügel (se *Bügel*-stamtavlen) † 7.6.1934
 i København.
 4 børn (VIII slægtled 129–32).

(51) *Fanny Julie Johanne Buschs børn med forpagter
 Johan Josef Poul Quistgård*

- 78 a. *EMMELY Mathilde Frederikke Quistgård* * 22.11.1874 † ?
 ~ smedemester *Niels Hammarlund* * 1.5.1870 i Landskrona.
 Børn, ukendt antal (VIII slægtled ÷ nr.).
- 79 b. *Axel Edvard Johan Quistgård* * 30.7.1876. Apotheker i Warren,
 Pensylvania ~ *Florence Cameron*.
 4 børn (VIII slægtled ÷ nr.).
- 80 c. *Vilhelm Julius Georg Quistgård* * 4.3.1877 † 10.6.1895.
- 81 d. *FRANZ Max Nicolaus Quistgård* * 7.12.1879 † 23.3.1895 af
 tuberkulose i Bøvling.
- 82 e. *Ernst Theodor Alfred Quistgård* * 20.8.1881 † 4.7.1900.
- 83 f. *Frederik („Fiffe“) Quistgård* * 24.6.1882. Automobilmekaniker,
 New York ~ *Henriette* ?? 2 børn (VIII slægtled ÷ nr.).
- 84 g. *Ludvig („Lulle“) Quistgård* * 24.6.1882. Farmer i Baraga,
 Michigan ~ *Jenny* ?? enke efter ??
 3 børn (VIII slægtled ÷ nr.).
- 85 h. *Valdemar Rudolph Quistgård* * 4.7.1885. Farmer i Lakewood,
 New Jersey ~ *Hazel* ?? 1 barn (VIII slægtled ÷ nr.).
- 86 i. *Poul Otto Quistgård* * 29.5.1887. Fysioterapeut i Valparaiso,
 Chile.
- 87 j. *Emma Sophie Cathrine Quistgård* * 11.2.1889 ~ prokurist
Philip Nathanson * 31.10.1885. ? børn.

(52) *Kreds- & sygehuslæge Eduard Wilhelm Konstantin
 Buschs børn med Charlotte Christiane Becher*

- 88 a. *Ellen Busch* * 26.2.1882 i Bøvling † 21.3.1943 på Frederiksberg.
 ~ arkitekt M.A.A. *Frederik VILHELM Hvalsøe* R. Dbg.

- * 23.5.1883 i Holbæk † 3.3.1958 i København.
4 børn (VIII slægtled 133–36).
- 89 b. *Karen Busch* * 7.7.1883 i Bøvling † 16.4.1955 på Frederiksberg.
~ 25.6.1915 med snedker *Lars Madsen Jensen* * 15.11.1888 i Tarm. 2 børn (VIII slægtled 137–38).
- 90 c. *Gerda Busch* * 10.1.1885 i Bøvling. Apotheker i Hurup, senere Frederikshavn. Priv. Jægersborg. Ugift.
- 91 d. *Mathilde („Titte“) Juliane Busch* * 29.5.1886 i Bøvling. Sygeplejerske, senere sekretær. København. Ugift.
- 92 e. *Martha („Massen“) Busch* * 18.12.1888 i Bøvling † 25.7.1926 i København.
~ 16.3.1912 i Århus med fabrikant *William Henrik Ishøi* * 30.6.1881 i Frederikshavn † 18.11.1940 i København.
3 børn (VIII slægtled 139–41).
- 93 f. *Bertha („Pippe“) Busch* * 2.5.1890 i Bøvling † 21.6.1903 smst.
- 94 g. *Ebba („Kukke“) Busch* * 14.11.1892 i Bøvling † 21.7.1964 i København.
~ 25.5.1913 i Tarm overassistent i Post- & Telegrafvæsenet *Adrian August Holst* * 8.5.1884 † 12.3.1958. København.
2 børn (VIII slægtled 142–43).
- 95 h. *Helge Busch* * 20.8.1894 i Bøvling. Stationsforstander i Ordrup.
~ 20.7.1922 *Lilly Holmgren* * 1.1.1899 i København.
2 børn (VIII slægtled 144–45).
- 96 i. *Axel Busch* * 29.12.1896 i Bøvling † 13.1.1960 i København.
Vognmand ~ 13.8.1925 *Mathilde Jensigne Fritz* * 17.8.1903 i København.
3 børn (VIII slægtled 146–48).
- 97 j. *Aage Busch* * 5.3.1899 i Bøvling † 3.9.1955 som læge i Laasby.
~ 30.12.1927 *Ellen Elisabeth Hoffgaard (Sara)* * 2.4.1906 i Ringkjøbing.
1 barn (VIII slægtled 149).

(53) *Pastor Hermann Axel Emil Otto Buschs børn med
Fanny Andrea Louise Ohsten*

- 98 a. *Fritz Busch* * 28.6.1884 i Horne † 12.4.1941 i Silkeborg. Tandlæge i Valby, senere Skibby.
~ 24.5.1912 *Elisabeth With* * 28.6.1886 datter af lærer *Johs. With*, Abed, Lolland.
3 børn (VIII slægtled 150–52).

- 99 b. *Fanny Busch* * 23.10.1885 i Horne † 2.10.1962 i Jægersborg. Sekretær i Dansk Missionsselskab. Ugift.
- 100 c. *Mathilde („Tilla“) Caroline Busch* * 29.3.1887 † 30.6.1939. ~ 18.7.1910 *Gunnar Høyer*, direktør i Nordjysk Papirposefabrik, Aalborg.
- 101 d. *Martha („Nix“) Johanne Busch* * 5.1.1889 i Feldballe † 6.8.1916. Ugift.
- 102 e. *Emma („Knolly“) Busch* * 16.4.1890 i Feldballe † 6.8.1915. Ugift.
- 103 f. *Axel („Hak“) Busch* * 6.11.1891 i Feldballe. Sekretær i krigsfangelejre Østrig-Ungarn, senere sømandspræst i Hull, sognepræst på Strynø og i Mariager. ~ 13.8.1918 *Alexandra Troidahl Wiese* * 16.7.1893 i New-castle, datter af direktør Carl Wiese og Petra Julie Troidahl. Mariager.
4 børn (VIII slægtled 153–56).
- 104 g. *THYRA Margrethe Busch* * 14.6.1894 i Bøvling † 2.3.1955. Ugift.
- 105 h. *Eduarda („Arda“) Busch* * 2.1.1897 i Bøvling. Sygeplejerske. Bestyrerinde for optagelseshjemmet „Trepilelågen“, Tårbæk. Ugift.

(55) *Emma Buschs børn med kantor, organist Axel Nielsen*

- 106 a. *Bertha Nielsen* * 8.4.1884 † 31.3.1926 ~ sognepræst i Odense, senere Ravsted og Ribe (St. Catharinæ) *Niels Peter Nielsen*, Odense.
4 børn (VIII slægtled 157–60).
- 107 b. *Johannes Nielsen* * 1896 † 1906.

(57) *Pastor Moritz Georg Friedrich v. Buschs børn med Agnes Julie Elisabeth v. Rambach*

- 108 a. *Eduard Julius ARNDT v. Busch* * 30.6.1864 † 1910 ? Sagfører (Rechtsanwalt) i Dorpat, Estland ~ 1890 *Clara Wiese* † 1931.
2 børn (VIII slægtled 161–62).
- 109 b. *Ernst Wilhelm v. Busch* * 1866 † s. a.
- 110 c. *Heinrich Lucius MANFRED v. Busch*ⁿ * 19.10.1867 i Klöstitz, Bessarabien † 19.4.1919 i Riga. Kunsthandler i St. Petersburg ~ *Ida Henriette Bertoldy* * 2.2.1869 i Peterhof v. St. Petersburg † 23.3.1924 i Berlin.
5 børn (VIII slægtled 163–67).

- 111 d. *Moritz MAXIMILLIAN v. Busch* * 12.6.1870 † 1925. Pastor i Fickel, Estland ~ *Marie* baronesse *Uexküll* af huset Fickel.
- 112 e. *Caroline Luise Elisabeth („Betty“)* v. *Busch* * 16.4.1872, levede endnu 1937 i Reval.
- 113 f. *Sophie Alwine Charlotte v. Busch* * 16.8.1875 – levede endnu 1937 i Reval.
- 114 g. *Agnes Rosa v. Busch* * 17.11.1877, levede endnu 1937 ~ oberst i den kejserlige russiske garde *Georg v. Dehn* * 1878 i Estland † 1932.
- 115 h. *Julius Hermann v. Busch* * 1880 † s. a.
- 116 i. *Emma v. Busch* * 1881 † 1884.
- 117 j. *Meta v. Busch* * 1883 † s. a.
- 118 k. *Maria v. Busch* * 1884 † 1885.
- 119 l. *Otto Friedrich v. Busch* * 14.2.1887 † 11.4.1927. Pastor og overlærer i Reval. ~ *Leonie Pauline Helene („Nina“)* baronesse *Schilling* † 5.9.1929 i Hameln.
2 børn (VIII slægtled 168–69).
- 120 m. *Konstantin v. Busch* * 7.1.1892 i St. Petersburg † 27.12.1945 i Bad Kissingen. Godsejer ~ *Martha* baronesse *Schilling* * 28.6.1886 i Estland † 15.5.1919 i Bad Kissingen.
1 barn (VIII slægtled 170).

VIII Slægtled

(75) *Major Otto Friedrich Wilhelm Buschs børn med siameserinde*

- 121 a. *Bertha Busch* * ?? i Bangkok. Uddannet som lærerinde i Bangkok, arbejdede senere i Manila. Ingen oplysninger siden 1939.
- 122 b. *Nina Busch* * ? uddannet som sygeplejerske, senere som jordemoder bl. a. på Fødselsstiftelsen, København. Arbejdede som søsteren på Manila. Ingen oplysninger siden 1939.

(76) *Pastor Frantz Moritz Ludwig Friedrich Buschs børn med Mariane Dahl*

- 123 a. *Jacob Busch* * 18.4.1903 i Kvalbø, Færøerne. Lektor, cand. mag., København. ~ 7.7.1949 i Grenoble med *Suzanne Marthe Guillaume* * 14.8.1927 i Grenoble.
1 barn (IX slægtled 171).

- 124 b. *Johanne („Didden“) Marie Busch* * 14.4.1904 i Kvalbø
† 16.4.1930 i Blidstrup.
- 125 c. *Moritz („Lippen“) Ludwig Friedrich Busch* * 25.3.1906 i
Kvalbø. Præst i Klaksvig. Ugift.
- 126 d. *Johannes Busch* * 28.2.1908 i Kvalbø † 29.12. s.a.
- 127 e. *Johannes Busch* * 9.6.1910 i Kvalbø, sognepræst i Buerup,
senere Munke-Bjergby.
~ 23.7.1940 i Frederiksværk med *Karen Margrethe Andersen*
* 4.5.1915 i Frederiksværk.
7 børn (IX slægtled 172–78).
- 128 f. *Signe Elisabeth Busch* * 4.10.1914 i Skagen.
~ 7.10.1943 i Egebæksvang med skolebestyrer *Niels Asger*
Emerik Nielsen * 13.11.1907 i Sønderkov.
3 børn (IX slægtled 179–81).

(77) *Trafikkontrollør Valdemar Eduard Axel Buschs børn*
med Johanne Cathrine Becher

- 129 a. *Eduard („Edu“) Axel Valdemar Busch* * 9.9.1899 i København.
Professor, dr. med., overlæge v. Rigshospitalet. R. pp.
~ 27.3.1937 med *Rigmor Schæffer* * 5.9.1899 i Aalborg, dat-
ter af overlæge i hæren August *Berthold Jørgen Schæffer*
* 3.5.1851 † 22.6.1925 R., D.M. og *Vita Elisabeth Lind*
* 14.9.1858 † 29.11.1924. (Se distriktslæge *Johan Anton Hoff*
i Viborg, hans levned og efterslægt København 1953).
2 børn (IX slægtled 182–83).
- 130 b. *Carl Christian („Bose“) Busch* * 11.1.1902 i København. Lokal-
direktør i ØK St. Thomas, senere i Seattle, dansk konsul
samme sted. Senere direktør i tømmerfirma, Vancouver, BC.
~ 14.8.1930 i Seattle med *Gunnlaug Marstrand Jørgensen*
* 12.4.1907 i Trondhjem. Skilt.
2 børn (IX slægtled 184–85).
~ 2. gang med *Gurli Hjorth-Hansen* * 31.8.1915.
- 131 c. *Fritz Busch* * 14.8.1904 i København, cand. pharm., brygmester
v. Ceres, senere driftsinspektør v. Tuborg.
~ 22.11.1935 med *Andrea Marie Blach Foghsgård*,
* 30.4.1904.
3 børn (IX slægtled 186–88).
- 132 d. *Else Busch* * 2.7.1908 i København. Musikpædagog. København.

(88) *Ellen Buschs børn med arkitekt Frederik
Vilhelm Hvalsøe*

- 133 a. *Inger Hvalsøe* * 7.7.1913 ~ 16.11.1935 med arkitekt *Poul Kühl Nielsen* * 17.7.1911. Skilt.
~ 2. gang 1.8.1941 med arkitekt *Erik Herløw* * 5.1.1913.
Skilt. 2 børn (IX slægtled 189–90).
~ 3. gang med producer *Mogens William Borberg* * 6.2.1916.
1 barn (IX slægtled 191).
- 134 b. *Henrik Hvalsøe* * 19.3.1916. Overlæge, Dianalund.
~ 15.7.1942 med *Bodil Stengade* * 26.11.1919.
2 børn (IX slægtled 192–93).
- 135 c. *Anne Marie Hvalsøe* * 5.10.1917 ~ 11.7.1947 med billedhugger
Jørgen Utzon-Frank * 24.7.1917.
2 børn (IX slægtled 194–95).
- 136 d. *Vilhelm Hvalsøe* * 10.10.1922. Cand. pharm.
~ 6.5.1950 med *Gemma Hohwy* * 30.5.1925.

(89) *Karen Buschs børn med snedker Lars Madsen Jensen*

- 137 a. *Gudrun Busch Jensen* * 19.7.1917 i Tarm ~ 18.5.1946 med
bankbud *Hans Peter Christensen* * 16.8.1918 i Kolding.
3 børn (IX slægtled 196–98).
- 138 b. *Ellen Busch Jensen* * 19.10.1925 i Ringkjøbing ~ 11.10.1947
med overlæge i Dronninglund *Asger Johan Corneliusen*
* 2.9.1918 i Roskilde.
3 børn (IX slægtled 199–201).

(92) *Martha Buschs børn med fabrikant
William Henrik Ishøi*

- 139 a. *Mogens Ishøi* * 14.10.1912 i Aarhus ~ 3.8.1938 med
Lilly Margrethe Ronge Nielsen * 21.12.1917 i Hagested.
3 børn (IX slægtled 202–204).
- 140 b. *Børge Ishøi* * 30.1.1915 i Vejle, underdirektør i Dumex,
cand. pharm.
~ 15.7.1942 med *Tonny Stengade* * 26.11.1919 i Vejle.
3 børn (IX slægtled 205–207).
- 141 c. *Ole Ishøi* * 23.9.1916 i København. Driftsleder i Astra,
Worcester, Mass.

~ 7.7.1940 i København med *Elin Nielsen* * 26.10.1917
i Haslev.
1 barn (IX slægtled 208).

(94) *Ebba Buschs børn med overassistent
Adrian August Holst*

- 142 a. *Knud Holst* * 24.2.1914 i Roskilde † 10.6.1915 i Struer.
143 b. *Kirsten Busch Holst* * 12.7.1915 i Struer.
~ skrædermester *Harald Hollnagel* * 21.9.1915 i København.
3 børn (IX slægtled 209–211).

(95) *Stationsforstander Helge Buschs børn med
Lilly Holmgren*

- 144 a. *Henning Busch* * 30.10.1922 cand. med., reservelæge.
~ 13.10.1956 med *Inge Jensen* * 1.12.1934.
2 børn (IX slægtled 212–213).
145 b. *Titte Charlotte Busch* * 12.4.1927 i København.
~ 21.1.1950 med cand. mag. *Fjergen Kierkegaard* * 18.11.1920.
2 børn (IX slægtled 214–15).

(96) *Vognmand Axel Buschs børn med
Mathilde Jensen Fritz*

- 146 a. *Fjergen Busch* * 4.5.1926 i København, afdelingsleder i
Bie & Berntsen, København.
~ 18.4.1947 i København med *Lizzie Ruth Andersen*
* 24.8.1928 i København.
1 barn (IX slægtled 216).
147 b. *Eduard Wilhelm Busch* * 5.1.1930 i København, assistent i auto-
firma, Glostrup.
148 c. *Ole Busch* * 18.7.1933 i København, snedker, Fløng.
~ 20.11.1954 med *Esther Egstrup* * 16.11.1936.
4 børn (IX slægtled 217–220).

(97) *Læge Aage Buschs barn med Ellen Elisabeth Hoffgaard*

- 149 a. *Hans Fjergen Busch* * 17.10.1929 i København. Lærer i Hammel.
~ 14.7.1955 med lærerinde *Paula Iversen* * 20.4.1930.
2 børn (IX slægtled 221–22).

(98) *Tandlæge Fritz Buschs børn med Elizabeth With*

- 150 a. *Grete Busch* * 23.3.1913 ~ 7.9.1940 i Skibby med læge i Slagelse
Thomas Johannes Thomsen * 21.2.1916 i Humlum † 1959.
3 børn (IX slægtled 223–25).
- 151 b. *Jørgen Axel Emil Busch* * 9.7.1915. Tømmerhandler i Glostrup
† 25.8.1957.
~ 6.7.1947 med *Esther Jacobsen* * 29.2.1920 d. a. kreds­læge
Gunni J. og Johanne Elisabeth Esther Redøhl.
3 børn (IX slægtled 226–28).
- 152 c. *Karen Busch* * 30.10.1919, skolesundhedsplejerske, Husum.
Ugift.

(103) *Pastor Axel Buschs børn med Alexandra Troidahl Wiese*

- 153 a. *Hack Busch* * 17.4.1920 i Hull. Læge i Broager.
~ 1.8.1946 med *Kirsten Stray Jørgensen* * 6.8.1920 d. a.
arkitekt Valdemar Jørgensen og Marie Stray.
3 børn (IX slægtled 229–31).
- 154 b. *Carl-Axel Busch* * 12.3.1924 i Hull. Ingeniør, Kastrop Glasværk.
~ med Henny Johansen * d. a. hotelforpagter P. C. J. og
Edith Kamilla Pedersen.
2 børn (XI slægtled 232–33).
- 155 c. *Helen Margaret Busch* * 21.8.1928 i Hull. Børnehaveleder,
Skive. Ugift.
- 156 d. *Vibeke Busch* * 12.8.1934 på Strynø. Laboratorieassistent.
~ 3.4.1958 med arkitekt *Svend Erik Wichmann*, s. a. ingeniør
Christian W. og Sigrid Pedersen. Aarhus.
1 barn (IX slægtled 234).

(106) *Bertha Nielsens børn med Pastor N. P. Nielsen*

- 157 a. *Rigmor Nielsen* * 6.2.1911, sygeplejerske. Odense Sygehus. Ugift.
- 158 b. *Inger Margrethe Nielsen* * 20.8.1914.
~ *Emil Biem*, herbergsvater. Kleve, Niederrhein.
2 børn (IX slægtled 235–36).
- 159 c. *Tage Johannes Højbye Nielsen* * 17.5.1918. Organist, Solbjerg
Kirke. ~ 1948 *Kirsten Aarskov* * 23.6.1912 † 1.1.1951.
1 barn (IX slægtled 237).
~ 2. gang 1953 *Fytte Grathwohl*. Skilt.
1 barn (IX slægtled 238).

- ~ 3. gang 1957 *Birthe Bloch* * 15.5.1937.
3 børn (IX slægtled 239-41).
- 160 d. *Emma Elisabeth Nielsen* * 13.2.1920 ~ lektor, cand. mag.,
organist *Gert Siegfried Abramczyk* * 30.6.1908 i Sachsenburg.

(108) *Sagfører Eduard Julius Arndt v. Buschs børn med
Clara Wiese*

- 161 a. *Georg v. Busch* * 1890, levede endnu (døvtum) 1938 i Finland.
~ *Elisabeth Jansen*, skilt 1931.
1 barn (IX slægtled 242).
- 162 b. *Ernst Wilhelm v. Busch* * 1896 † s. a.

(110) *Kunsthandler Heinrich Lucius Manfred v. Buschs børn
med Ida Bertoldy*

- 163 a. *Hellmut Manfred Friedrich v. Busch* * 2.8.1893 i St. Petersburg
† 30.1.1945 im Osten. Volkswirt.
~ 1924 med *Ilse v. Below* * 17.9.1895 i Berlin. Baessweiler.
2 børn (IX slægtled 243-44).
- 164 b. *Arvid Reinhold Camillo v. Busch* * 15.1.1895 i St. Petersburg
† 15.12.1943 ved Sebastopol. Købmand.
~ 1924 med *Lore Brock*, skilt 1927.
~ 2. gang med *Carla Blondell* * 8.10.1901 i Sverige.
1 barn (IX slægtled 245).
- 165 c. *Manfred („Fred“) Rudolf Nicolai v. Busch* * 4.11.1897 i
St. Petersburg † November 1955 i Berlin. Journalist.
~ *N. N. Woronowitsch*, skilt.
~ 2. gang med *Olga Schmidt*.
2 børn (IX slægtled 246-47).
- 166 d. *Johannes („Hans“) v. Buschⁿ* * 24.11.1898 i St. Petersburg
† 30.1.1943 ved Stalingrad. Direktør i Siemens (Brüssel,
Paris, Berlin).
~ 28.1.1924 med *Elsa v. Oettingen* * 7./20.12.1886 i
Dorpat. Oberstdorff.
4 børn (IX slægtled 248-51).
- 167 e. *Margaretha v. Busch* * 24.11.1898 (tvilling med ovenstående).
Musikpædagog. Oberstdorff.

(119) *Pastor Otto Friedrich v. Buschs børn med
Nina Baronesse Schilling*

- 168 a. *Agnes MARIANNE Hedwig Helene Busch* * 14.3.1919 på Rugård
v. Odense.
~ 16.6.1939 i Reval med godsejer *Ben v. Winkler* † 1952.
4 børn (IX slægtled 252–55).
~ 2. gang 24.9.1962 med pastor *Ludwig Feltrup*, Gnarren-
burg/Bremen 2142.
- 169 b. *Wolf ALEXANDER Busch* * 24.11.1921 i Reval. Videnskabelig med-
arbejder v. Deutsch. Wissenschaftsrath, Köln. Dr. phil. Ugift.

(120) *Godsejer Konstantin v. Buschs barn med
Martha Baronesse Schilling*

170. *Maiken Busch* * 20.6.1917 i St. Petersburg
~ *Ernst Schultz* * 24.5.1915 i Posen. Nürnberg.
2 børn (IX slægtled 256–57).

IX Slægtled

(123) *Lektor, cand. mag. Jacob Buschs barn med
Suzanne Marthe Guillaume*

171. *Carine Busch* * 13.1.1950.

(127) *Sognepræst Johannes Buschs børn med
Karen Margrethe Andersen*

- 172 a. *Anne Busch* } * 11.4.1941 i Buerup. Lærerinde.
173 b. *Maja Busch* } * 11.4.1941 i Buerup. Lærerinde.
174 c. *Jørgen Busch* * 11.10.1943 i Ruds Vedby. Student.
175 d. *Didden Busch* * 21.11.1947 i Buerup.
176 e. *Frans Henrik Busch* * 3.4.1954 i Munke-Bjergby.
177 f. *Susanne Busch* } * 30.1.1959 i Munke-Bjergby.
178 g. *Charlotte Busch* } * 30.1.1959 i Munke-Bjergby.

(128) *Signe Elisabeth Buschs børn med skolebestyrer*

Niels Asger Emerik Nielsen

- 179 a. *Dorthe Elisabeth Busch Nielsen* * 7.1.1945 i Hjørring.
180 b. *Marianne Busch Nielsen* * 4.2.1946 i Hjørring.
181 c. *Elsebeth Busch Nielsen* * 23.4.1955 i Sindal.

(129) *Professor Eduard Axel Valdemar Buschs børn med
Rigmor Schæffer*

- 182 a. *Johanne Elisabeth Busch* * 29.4.1938 i København. Fysioterapeut.
~ 21.4.1962 i København med kaptajn cand. polyt. *Anders
Jungersen* * 14.9.1934. København s. a. overlæge Knud Fugl
Jungersen * 5.8.1902 i Næstved og Rigmor Elisabeth Friis
Hvidberg * 29.7.1899 i Nykjøbing M.
183 b. *Axel Eduard Valdemar Busch* * 24.6.1941 i København.
Løjtnant (R) Livgarden.

(130) *Direktør Carl Christian Buschs børn med
Gunnlaug Marstrand Jørgensen*

- 184 a. *Else Vibeke Busch* * 14.5.1931 i Seattle. ~ 28.3.1952 med Re-
gional Manager (United Accumulative Fund Ltd.) *Cyril
Scotthorn Newton* * 20.6.1926 Vancouver, BC.
4 børn (X slægtled 258–61).
185 b. *Brita Johanne Busch* * 7.9.1934 i Seattle, sygeplejerske.
~ 6.12.1957 med Department Manager (T. Eaton Co.
Canada Ltd.) *Philip Walter Owen* * 11.3.1933 Vancouver, BC.
2 børn (X slægtled 262–63).

(131) *Driftsinspektør Fritz Buschs børn med Andrea Marie
Blach Foghsgård*

- 186 a. *Niels Eduard Busch* * 6.10.1936 i Aarhus. Ingeniør,
cand. polyt. Risø.
~ 27.1.1962 i Aalborg med *Birgitte Brøchner* * 13.8.1939
d. a. højesteretssagfører Hans B. og Agnete Langkjær.
187 b. *Johanne Charlotte Busch* * 15.8.1938 i Aarhus. Lærerinde.
~ 30.7.1963 med orlogskaptajn *Arne Møllgaard* * 13.10.1927

på Frederiksberg, s. a. postm. Oskar M. og Carita Lindhardt.
1 barn (X slægtled 264).

188 c. *Paul Busch* * 17.12.1939 i Aarhus. Stud. med. København.

(133) *Inger Hvalsøes børn af andet ægteskab med
arkitekt Erik Herløw*

189 a. *Mikal Herløw* * 27.8.1942 i København.

190 b. *Janne Herløw* * 19.2.1944 i København.

Af tredje ægteskab med producer Mogens William Borberg

191 c. *Søren Borberg* * 4.2.1947 i København.

(134) *Overlæge Henrik Hvalsøes børn med Bodil Stengade*

192 a. *Susanne Hvalsøe* * 15.8.1944 på Frederiksberg.

193 b. *Claus Hvalsøe* * 28.11.1946 i Grindsted.

(135) *Anne Marie Hvalsøes børn med billedhugger
Jørgen Utzon-Frank*

194 a. *Jacob Utzon-Frank* * 20.4.1948.

195 b. *Trine Utzon-Frank* * 7.1.1950.

(137) *Gudrun Busch Jensens børn med bankbud
Hans Peter Christensen*

196 a. *Lone Busch Christensen* * 31.1.1947 i Kolding.

197 b. *Lars Christensen* * 2.5.1948 i Kolding.

198 c. *Karen Christensen* * 31.5.1950 i Kolding.

(138) *Ellen Busch Jensens børn med overlæge
Asger Johan Corneliussen*

199 a. *Jesper Corneliussen* * 28.4.1951.

200 b. *Morten Corneliussen* * 15.5.1954.

201 c. *Lise-Lotte Corneliussen* * 2.10.1957.

(139) *Mogens Ishøis børn med Lilly Margrethe
Ronge Nielsen*

- 202 a. *Finn Eric Ishøi* * 27.9.1939 i København, kleinsmed.
~ 8.12.1962 med *Anny Kristensen* * 17.7.1945 i Esbjerg.
1 barn (X slægtled 265).
- 203 b. *Caspar Peter Ishøi* * 4.7.1941 i København.
~ 1.10.1960 i København med *Margit Elisabeth Haggren*
* 14.12.1939 i Broager.
1 barn (X slægtled 266).
- 204 c. *Lise-Lotte Ishøi* * 22.2.1944 i København.
~ 22.12.1962 med chauffør *Frode Trasborg* * 13.7.1942.
1 barn (X slægtled 267).

(140) *Underdirektør Børge Ishøis børn med Tonny Stengade*

- 205 a. *Jette Ishøi* * 6.5.1943 på Frederiksberg, assistent i postvæsenet.
- 206 b. *Helle Ishøi* * 21.7.1946 i Gentofte.
- 207 c. *Hanne Dorthe Ishøi* * 26.9.1957 i Bombay.

(141) *Driftsleder Ole Ishøis barn med Elin Nielsen*

- 208 a. *Lone Ishøi* * 24.11.1941 i København. USA.

(143) *Kirsten Busch Holsts børn med skrædermester
Harald Hollnagel*

- 209 a. *Peter Hollnagel* * 21.9.1937 i København, stud. med.
- 210 b. *Hanne Hollnagel* * 29.8.1942 i København, stud. med.
- 211 c. *Morten Hollnagel* * 29.10.1948 i København.

(144) *Reservelæge Henning Buschs børn med Inge Jensen*

- 212 a. *Hans Frederik Busch* * 5.9.1958 i Odense.
- 213 b. *Thomas Helge Busch* * 5.7.1961 i Odense.

(145) *Titte Charlotte Buschs børn med cand. mag.
Førgen Kirkegaard*

- 214 a. *Bo Kirkegaard* * 12.5.1952.
- 215 b. *Charlotte Kirkegaard* * 31.7.1956.

(146) *Afdelingsleder Jørgen Buschs barn med
Lizzie Ruth Andersen*

216 a. *Annette Busch* * 30.8.1947 på Frederiksberg.

(148) *Snedker Ole Buschs børn med Esther Egstrup*

217 a. *Peter Busch* * 7.4.1955.

218 b. *Yanne Busch* * 5.11.1957.

219 c. *Charlotte Busch* { * 31.10.1958.

220 d. *Linda Busch* { * 31.10.1958.

(149) *Lærer Hans Jørgen Buschs børn med lærerinde
Paula Iversen*

221 a. *Vibeke Busch* * 24.9.1959.

222 b. *Mikael Busch* * 23.9.1962.

(150) *Grethe Buschs børn med læge Thomas
Johannes Thomsen*

223 a. *Jens Thomsen* * 12.6.1944.

224 b. *Nils Thomsen* * 10.12.1946.

225 c. *Henrik Thomsen* * 5.1.1950.

(151) *Tømmerhandler Jørgen Buschs børn med
Esther Jacobsen*

226 a. *Inge-Lise Busch* { * 3.10.1949.

227 b. *Erik Busch* { * 3.10.1949.

228 c. *Bente Busch* * 20.12.1953.

(153) *Læge Hack Buschs børn med Kirsten Stray-Jørgensen*

229 a. *Gunhild Busch* * 13.3.1948 i Aalborg.

230 b. *Eskil Busch* * 9.3.1950 i Thule.

231 c. *Hack Busch* * 28.2.1955 i Umanak.

(154) *Ingeniør Carl-Axel Buschs børn med Henny Johansen*

232 a. *Carsten Busch* * 29.12.1953.

233 b. *Steffen Busch* * 23.10.1956.

(156) *Vibeke Buschs barn med arkitekt Svend Erik Wichmann*

234. *Henrik Wichmann* * 19.6.1959 i Halmstad.

(158) *Inger Margrethe Nielsens børn med herbergsvater
Emil Biem*

235 a. *Kirsten Charlotte Biem* * 11.2.1943.

236 b. *Dorthe Marianne Biem* * 28.2.1951.

(159) *Organist Tage Johannes Højbye Nielsens barn med
Kirsten Aarskov*

237 a. *Anne Jette Højbye Nielsen* * 25.10.1949.

Af andet ægteskab med Jytte Grathwohl

238 b. *Bjarne Højbye Nielsen* * 3.1.1955.

Af tredje ægteskab med Birthe Bloch

239 c. *Simon Højbye Nielsen* * 11.11.1957.

240 d. *Anders Højbye Nielsen* * 3.3.1960.

241 e. *Kasper Højbye Nielsen* * 12.4.1962.

(161) *Georg v. Buschs barn med Elisabeth Jansen*

242. *Rudolf v. Busch.*

(163) *Helmut Manfred Friedrich v. Buschs børn med
Ilse v. Below*

243 a. *Hinrich v. Busch* * 7.6.1925 † 18.10.1944 på østfronten.

244 b. *Elisabeth v. Busch* * 6.1.1927 i Berlin.

~ Privatdocent dr. ing. *Werner Kast.* * 19.6.1926 i Halle.
Aachen.

3 børn (X slægtled 268–70).

(164) *Købmand Arvid Reinhold Camillo v. Buschs barn med
Carla Blondell*

245. *Peter Arvid v. Busch* * 29.6.1935 i Stuttgart. Malmö, Sverige.

(165) *Journalist Manfred Rudolf Nicolai v. Buschs børn med
Olga Schmidt*

- 246 a. *Ingrid Busch*
247 b. *Erika Busch*

(166) *Direktør Johannes v. Buschs børn med Elsa v. Oettingen*

- 248 a. *Axel v. Busch* * 23.1.1926 i Berlin ~ 1959 *Annelies Deimer*
* 26.9.1920 i Schönbach/Eger. 1959 amerikansk borgerskab.
Middletown, Ohio.
2 børn (X slægtled 271-72).
- 249 b. *Renate Busch* * 9.5.1927 i Schwenningen a/N. ~ 24.6.1952
Lieut.-Col. *Tracy L. English*, Albuquerque, New Mexico.
4 børn (X slægtled 273-76).
- 250 c. *Marianne Busch* } * 23.12.1929 † resp. 29.6.1932 og 6.2.1934.
251 d. *Brigitte Busch* }

(168) *Agnes Marianne Hedwig Helene Buschs børn med
godsejer Ben v. Winkler*

252. *Rolf v. Winkler* * 7.3.1942 i Posen.
253. *Eva v. Winkler* * 27.8.1943 i Posen.
254. *Brita v. Winkler* * 9.3.1947 i Eitzendorg/Hannover.
255. *Søn ukendt fornavn* † under badning.

(170) *Maiken Buschs børn med Ernst Schultz*

256. *Ernst Dieter Schultz* * 3.10.1945 i Posen.
257. *Klaus Schultz* * 20.5.1947 i Bad Kiessingen.

X Slægtled

(184) *Else Vibeke Buschs børn med Regional Manager
Cyril Scotthorn Newton*

- 258 a. *Barbara Jocelyn Newton* * 28.1.1953 i Vancouver, B.C.
259 b. *Christopher Scott Newton* * 18.7.1956 i Vancouver, B.C.
260 c. *Trevor Michael Newton* * 25.6.1960 i Vancouver, B.C.
261 d. *James Alan Newton* * 19.11.1963 i Vancouver, B.C.

(185) *Brita Johanne Buschs børn med Department Manager
Philip Walter Owen*

- 262 a. *Lise Joanne Owen* * 19.8.1958 i Vancouver, B.C.
263 b. *Christian Stewart Owen* * 9.10.1960 i Vancouver, B.C.

(187) *Johanne Charlotte Buschs barn med orlogskaptajn
Arne Mølgaard*

264. *Hans Peter Møllgaard* * 23.2.1964 i København.

(202) *Kleinsmed Finn Eric Ishøis barn med Anny Kristensen*

265. *Franck Ishøi* * 26.5.1963 i København.

(203) *Caspar Peter Ishøis barn med Margit
Elisabeth Haggren*

266. *Jeannette Ishøi* * 28.1.1961 i København.

(204) *Lise-Lotte Ishøis barn med chauffør Frode Trasborg*

267. *Susanne Trasborg* * 2.4.1963 i København.

(244) *Elisabeth v. Buschs børn med dr. ing. Werner Kast*

268. *Ursula Kast* * 20.12.1955 i Darmstadt.
269. *Renate Kast* * 15.4.1962 i Aachen.
270. *Volker Kast* * 31.5.1963 i Aachen.

(248) *Axel v. Buschs børn med Annelis Deimer*

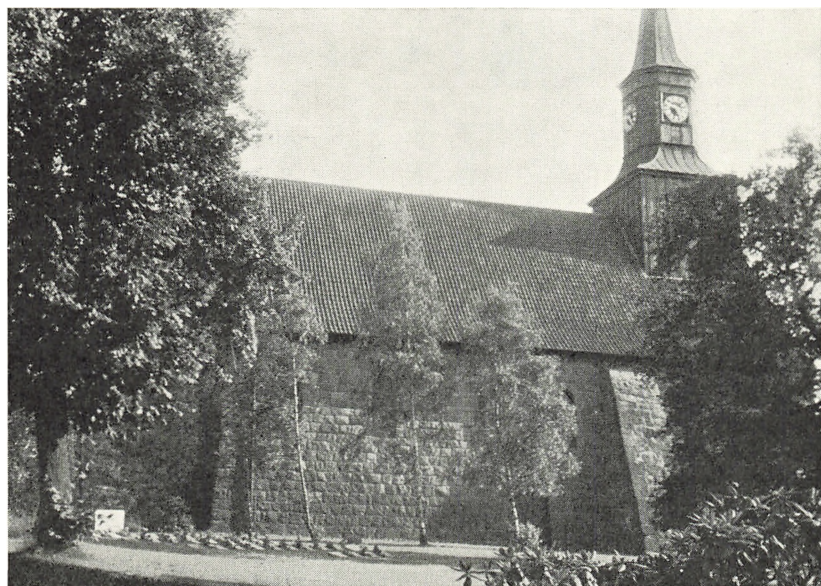
271. *Marianne von Busch* * 1.2.1952 i Bad Tölz.
272. *Dorothea („Dorle“) von Busch* * 8.3.1954 i Bad Tölz.

(249) *Renate Buschs børn med Lieut.-Colonel
Tracy L. English*

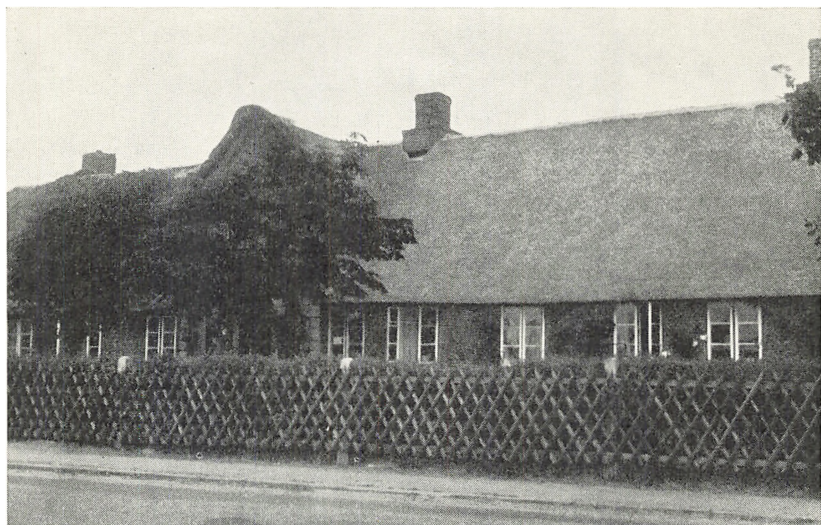
273. *Michael Robert English* * 5.8.1951 i Immenstadt/Allgau.
274. *Steven Lloyd English* * 5.6.1953 i Albuquerque/New Mex. USA.
275. *Laurence („Larry“) English* * 5.7.1954 i Albuquerque.
276. *Thomas („Tom“) Arthur English* * 9.4.1956 i Albuquerque.

St. Laurentiuskirken i Itzehoe blev bygget 1196, ødelagt af svenskerne 1657, genopbygget ca. 1700 og restaureret 1962, hvorunder det gamle familiegravsted „nahe am Turm“ blev sløjftet. Orglet er bygget ca. 1700 af *Arp Schnitger*, men repareret af de to *Busch*'er, hvis minde holdes i ære af Kirchenmusikdirektor *Kern*.

Kirken i Kellinghusen, hvor *Andreas Busch* (9 c) var præst 1770–1815. De gamle kampestenmure står som i hans tid, men det indre og tårnet brændte ud 1929, hvorunder „das Pastoralgegräbnis“, hvor han og flere børn lå begravet blev sløjftet. Pastor, Dr. *Johs. Schuberth* meddeler, at der ikke er minder om *Andreas* udover indførslerne i kirkebøgerne (note 9 c).

Den gamle landsfogedbolig på Sylt, hvor *Paul Christian Busch* (14 a) boede 1799–1805. Huset er ret uforandret, men der er nu traktørsted („Das alte Landsvogtei“).

Det gamle palæ i Glückstadt, hvor landsoverretten havde sit sæde (rettens våben over døren) og hvor *Paul Christian Busch* det første år boede, indtil han købte eget hus (note 14 a).

Noter til Stamtavlen

I FAMILIEN har holdt sig en tradition, at vor slægt kunne spores tilbage til ca. 1200 og at den var grevelig. Der er intet sikkert holdepunkt derfor, men arkivstudier har givet en vis baggrund for traditionen, idet slægten *Busch* omtales i flere dokumenter som en af de ældste holstenske (nordalbingiske) adelsslægter med sæde på godset Ottenbüttel (1216), senere desuden Stellau (1230) og Rulo (1336), alle i nærheden af Itzehoe. I *Arnoldi Chronica Slavorum* (VI, 13) omtales *Heinricus Busch, Dominus, Miles* som fordrevet af de Schauenburgske grever 1200, fordi han holdt med danskerne. Da Valdemar Sej 1203 sejrede og 1208 indsatte grev *Albert af Orlamünde* som sin lensherre, nævnes *Heinricus Busch* igen (i *Helmundi Presbyteri Chronica Slavorum* I, 265) som vidne og medunderskriver. Efter de for danskerne ulykkelige slag ved Møln og Bornhoved 1225 og 1227 vendte de tyske grever tilbage og som flere andre danske adelsslægter blev den gamle familie *Busch* splittet, idet een gren blev på godset Ottenbüttel og tog navn efter det (*de Otenebotele*), men den første tid dog kaldtes *Busch de Otenebotele*, senere *de Otenebotele dictus Busch* – således *Hartwicus Busch, Dominus Comes Miles*, der 1216 omtales således, men 1230 kaldtes *Hartwicus de Otenebotele dictus Busch Miles de Otenebotele*. Nogle beholdt dog det gamle navn, således *Herr Henrik Busch*, som 1257 var drost hos grev *Johann* af Holsten. Af hans sønner blev *Johannes Busch* ridder 1336, mens en anden søn, *Herr Hartvig Busch* (Herr og Dominus = ridder) først kaldes *Busch von dem Krummendiecke*, senere *geheten von denne Crummendiek*; fra ham stammer den dansk-svenske adelsslægt af dette navn (se Dansk Adelsårbog 1900 p. 217, hvor afstamningen fra slægten *Busch* dokumenteres). Her omtales *Henrik Busch de Ottenbüttel*, hvis søn *Hasso* 1149 beseglede et brev og hvis søn, *Hartvig de Ottenbüttel* 1216 og 1226 underskriver sig *H. Busch*, 1230 *H. Busch ridder af Ottenbüttel*. Han byggede kirken i Stellau og gav møllen i Rolloh til Hohen-Aspe kirke. „*Ein dritter Teil der alten Buschen hat sich nach Hannover versprengt*“ – mere står der ikke og sikker forbindelse med vor *Hinrich* (1) har vi ikke. Kyndige genealoger i Holsten mener dog, at forbindelse er yderst sandsynlig („*praktisch sicher*“), ligesom en del af vor tyske familie fører det gamle våben (note g c). Godset

Ottenbüttel gik omkring 1500 ud af familiens eje og var på flere hænder, blev senere delt, men den største del af det blev for ca. 150 år siden erhvervet af slægten *Maass* – den nuværende ejer af dette navn har på gården det gamle signet: *Freigut Ottenbüttel* og fortæller, at de under bygning af en lade fandt gamle kampesten og flintesten i grunden, som museumsfolk fra Itzehoe mente var rester af den gamle borg fra omkring 1200 (fotos og en af stenene i arkivet). En kort oversigt med omtale af de gamle *Busch*'er findes i *E. Hermberg: Zur Geschichte des älteren holsteinischen Adels* (Preetz 1914), men den er ikke helt nøjagtig og præget af forfatterens tyskhed.

Der er altså en vis basis for den gamle tradition i slægten, men intet sikkert bevis, hvorfor vi som vor hidtil først kendte mand regner *Hinrich* (1).

Angående forbindelse med andre slægter af navnet *Busch*, tyder fornavn og første kendte opholdssted på forbindelse med den kendte tyske tegner *Wilhelm Busch* * 1832 i Wiedensahl, Hannover, men forbindelse er ikke konstateret, heller ikke med *Moritz Busch*, * 1821 i Dresden, som var i familie med overborgmesteren i Dresden (p. 58), og som skrev flere rejsebøger (*Wanderungen zwischen Hudson und Mississippi*), men dog mest var kendt som Bismarcks sekretær (*Graf Bismarck und seine Leute*) og som bekæmper af danskheden i hertugdømmerne (*Schleswig-holsteinische Briefe*).

Af de her i landet boende *Busch*'er er vi ikke i slægt med den ene af de to jyske slægter – overlæge *K. F. Busch*, Horsens, meddeler, at hans familie ret sent skiftede navn fra *Busk* til *Busch*, men forbindelse med den anden slægt, *Busch fra Rotensande* (se Våbenførende Slægter p. 86), hvis først kendte mand, *Hieronymus Georg Busch* (1781–1834) først var forpagter på en mejerigård, *Rotensande* nordøst for Itzehoe, under godset Ludwigsburg i det slesvigske, senere blev bestyrer af to gårde i nærheden af Aalborg, som tilhørte en kammerjunker *v. Qualen* og som senere købte Nibe Mølle, er sandsynlig, men ikke bevist (oplysninger givet af fru overretssagfører *Maria Busch*).

1. I kirkebogen i Idensen står opført *Hinrich Busch* som død 4.6.1741, 73 år gammel. Men under hans kone *Catharina Bolsewigen* står „død 14.12.1751, gift med *Hinrich Busch*, 82 år gammel“. Dette kunne tydes som om H. B. endnu levede, idet den sædvanlige indførsel ellers er „enke efter“ – men det kan også være glippet for præsten, hvad der er flere eksempler på. *Hinrich* var gårdejer („Hufner“ = en, der har mindst „eine Hufe“ = 20 tønder land) i landsbyen (Dorf) Mesmerode, amtet Bockloh (også stavet Bokelo, nu Bokeloh) øst for Wunstorff, Kirchspiel (sogn) Ihensen (nu Idensen), hvor kirken (side 25) endnu står ca. 2 km sydøst

for Mesmerode, som ligger ca. 20 km vest for byen Hannover i kurfyrstedømmet Hannover, hvis kurfyrste dengang var *Georg Ludvig*, som senere blev konge af Storbritanien og Irland, hvorefter Hannover blev kongerige i personalunion med England. Først i 1871 blev Hannover en del af Tyskland. Allerede *Johann Dieterich* (4) bliver dansk og er kgl. dansk privilegeret orgelbygger i Itzehoe. Siden da er familien dansk omend skriftsproget stadig, som almindeligt blandt embedsmænd og adel, var tysk indtil professor *A. C. Friedrich's* (31) otium i København. Sproget var den nedersachsiske variant af plattysk – først meget senere skabtes jo Rigstysk som standardiseret sprog.

Når hans kone kaldes Boleswagen har hendes navn været Bolewig, idet kvinder dengang fik – en til deres navn, se således også *Catrine Schütten*, *Elisabeth Buschen* etc.

4 c. Om *Johann Dieterich Busch* (orgelbygger I) siger et notat af hans søn *Johann Daniel* (7 a) orgelbygger II), at han blev udlært som snedker og lærte orgelbyggeri i Stockholm, Danzig og København, hvor han blev gift med *Catharina Schütte*, hvis søster, *Anna*, var gift med orgelbyggeren *Lambert Daniel Carstens* (også kaldet *Kastens*). Han bosatte sig derefter i Itzehoe og fik privilegiet som orgelbygger for hertugdømmerne. Han og svogeren *Carstens* var omtalt i danske aviser 1963, da orglet i Slesvig Domkirke, som de sammen havde bygget, blev restaureret. Både han og sønnen er omtalt i *Niels Friis: Orgelbygning i Danmark* (København 1949), hvis forfatter derudover med stor venlighed udfra sine notater har meddelt os følgende: „Om *Johann Dieterich Busch's* uddannelse vides intet sikkert. Den teori har været fremsat, at han og *Lambert Daniel Kastens* begge har været svende hos den store *Arp Schnitger* i Hamborg – *Kastens* var indtil o. 1719 dennes mestersvend – og at det har været et her opstået venskab, der sidenhen yderligere bekræftedes ved familiære bånd. Det af *Kastens* grundlagte orgelbyggerværksted i Itzehoe fik *Johann Dietrich Busch*, nu hans svoger, ledelsen af, da *Kastens* o. 1724 drog til København for at forblive her, men *Busch* arbejdede formelt stadig for *Kastens*, der jo havde privilegiet, udførte opgaverne på hans vegne, et forhold, der først ret sent synes at være ophørt. *Johann Dietrich Busch* ombyggede på denne måde i 1726 Fru Kirkes orgel i Flensborg, ligesom han 1731 udførte den af *Kastens* skitserede betydelige ombygning af Slesvig Domkirkes orgel, ved hvilken dets facade fik den skikkelse, til hvilken den fornylig (1963) er ført tilbage. *Johann Dietrich Busch* beherskede i årene 1730–50 helt orgelbygningen i Hamborg, hvor der i det tidsrum ikke var nogen fastboende mester. Hans største arbejde i Hansestaden var utvivlsomt orglet i St. Georgs Kirke (ødelagt 1943), som han byggede i årene 1744–47. Den store komponist *Georg Philipp Telemann* skrev ofte musik til indvielsen af de orgler, *Busch* byggede i Hamborg og nærmeste omegn.¹ Blandt hans øvrige arbejder kan nævnes nye orgler til Sørup (1733), Husby (1738), Munkbrarup (1740), Broager (1740) og Grundhof (1741–43). I 1741 udførte han betydelige arbejder på Tønder Kirkes orgel; ved reparationen skulle han sørge for, at „temperaturen indrettes således, at der kan spilles ud fra alle toner“ – han blev derved en af pionererne i henseende til den ligesvævende temperaturs indførelse i vort hjemlige

¹ Zeitschrift des Vereins für Hamburgische Geschichte Bind XXXVIII (1939), s. 368.

område. I årene 1743–44 byggede han orgel til Altona Trinitatis Kirke, 1750 til Ottensen og 1752 til Dybbøl. Det sidste kontrolleredes ved afleveringen bl. a. af komponisten, kgl. kapelmester J. A. Scheibe, der dengang levede som pensionist i Sønderborg. Som orgelbygger forblev han hele livet tro mod den barokke klangstil, i hvilken han var oplært hos Kastens, og måske Schnitger.

Ligesom grænsen arbejdsmæssigt til en vis grad var flydende mellem Kastens og Johann Dietrich Busch, har den nok også været det mellem denne og sønnen, Johann Daniel. Han fik i 1745 koncession som faderens medhjælper og i 1753 fuld koncession. Som orgelbygger holdt han stort set det område, faderen havde haft. Blandt hans arbejder var nybygninger til Neuenkirchen 1758, Sterup 1761, Grundhof 1762 og Grumtofte 1762; i 1764 byggede han et nyt orgel i Ærøskøbing Kirke – øen hørte dengang ind under hans koncessionsområde, hertugdømmerne. I 1768 udførte han visse tilbygninger til St. Hans-orglet i Flensborg, og reparerede Ulkebøl-orglet. I 1771 byggede han orgel i Neustadt – og i Trondhjem (Vor Frue Kirke?) I 1772 reparerede han orglet i Ottensen, og i 1773 fuldførte han orglet i Augustenborg Slotskirke, hvis facade er den eneste bevarede Busch-facade på nuværende dansk område. I de efterfølgende år byggede han bl. a. orgler til Schönwald (1776), Oldenburg (1782) og Kahleby (1784) men var virksom også i årene derefter. Johann Daniel Busch's orgler adskilte sig fra faderens ved at være rigere varieret i det klanglige anlæg, i overensstemmelse med den stedfundne udvikling. Fælles for dem var den meget fine kvalitet af deres rent håndværksmæssige arbejde“.

Hans kones far, *Andreas Schütte*, var først borger og Weissbecker (konditor) i Beckdorff. Kirchsp. Ermendieck. Efter den store vandflod 1717 arvede han en gård i Büttel, Kirchsp. St. Margarethen, hvor han derefter boede. Han førte også stamtavle, på forsatsbladene til *Heilige Sabbaths Arbeit* af Johann Michael Dithers, præst og professor i Nürnberg. Han begynder med sin datter Elsabe f. 8.8.1703 – den næste er ovenstående dennegang stavet „*CATRINA SCHÜTTEN 29.12.1706 Mittags zwischen 12 und ein Uhr auf diese Welt geboren, der liebe Gott gebe ihr die Weisheit, die vor seinem heiligen Thron stehet, dass sie mit ihr sey und mit ihr arbeitet auf dass sie Gott zu Ehren und die Eltern Zu Freude möge wohl gedeyen um Christi willen*“ – i randen har præsten Andreas (9) tilføjet: *meine liebe Mutter. A. Busch*. Hendes død omtales: *Anno 1770 Den 4ten November Morgends um 8 Uhr ist unser seelige Schwester CATRINA BUSCHEN geborene SCHÜTTEN Alhier in Itzehoe sanft und seelig dem Herrn entschlaffen. Der liebe Gott verleihe ihr in der Erden eine sanfte Ruhe und am Jüngsten Tag eine fröliche auferstehung zum Ewigen Leben um JESU CHRISTY willen* (i randen: *alt 64 Jahr, meine liebe, ewig theure Mutter. A. Busch*). Samme Andreas (9) afslutter bladene i denne bog, efter at hans onkel *Andreas Schütte* var død 1778 som den sidste Schütte, hvorefter bladene gik til *Johann Daniel Busch* (7), men da også han dør uden livsarvinger (1787) tilfalder såvel bladene som Schütte-gravstedet, hvor også *Johann Dieterich* og *Johann Daniel* er begravet, præsten *Andreas* (9), hvilket han i en afsluttende note meddeler sine børn – *es liegt dieses Begräbniss nicht weit von der grossen Kirchsthür nach dem Thurm zu*.

Af andre Schütter var altså *Anna* gift med orgelbygger *Carstens* i København, andre var gårdejere i omegnen af Itzehoe, een konditor i Viborg, Finland, een var gift med en *Volkmann* i Ronfeldt in Selandt (?), en anden med en brændevinsbrænder *Caspar Langhinrichs* i Itzehoe. Det var altså kun den mandlige linie i Danmark, der uddøde.

7 a. *Johann Daniel B.* (= orgelbygger II) er ophavsmanden til de første noter i familiebiblen, som han ifølge *Andreas* (9) havde fået i arv fra sine forældre. Tragisk, at han, der åbenbart havde varm følelse for slægtskontinuitet, ikke havde levende børn – selvom han jo gjorde hvad han kunne i retning af ægteskab. I familiearkivet findes i håndskrevet original præsten *Andreas'* (9) sørgedigt til hans første trolovedes død (*Wodicken I*, hvis himmelske brudgom hentede hende før kopuleringen – et af versene: *Den Sanfmut, Liebe, reine Güte / Geduld und wahre Redlichkeit/ Belebten stets ihre Gemüte/ Zunächst der wahren Frömmigkeit./ Sie brannte weg von Menschenliebe/ Sie war entfernt von Heuchelei/ Sie kannte keine falsche Triebe / Nein, sie war allen Menschen treu.* Udenpå: *Zärtliche Klage Womit bey der Todten Gruft Seiner Geliebten Jungfer Schwester, Jungfer ELISABETH WODICKEN welche den 7. Juni in 22ten Jahr ihres Alters seelig verstarb und darauf den 11ten Juni 1758 beerdigt ward Das tiefgebeugte Herz des Herrn Bräutigams als Seines herzgeliebten Herrn Bruders wie auch die hochbetrübten Eltern und übrigen hochwerthen Freunde und Verwandten einigermassen aufrichten und ihnen insgesamt seine ergebenste Hochachtung bezeugen wollen DERO gehorsamster Diener und Freund A. Busch.*

9 c. Præsten *Andreas B.* har været en administrativ begavelse. Han har foruden i biblen (p. 14) skrevet *Meine väterliche Geschlechtlinie* med mange bemærkninger om de enkelte, delvis gengivet i noterne her. Originalen i arkivet. Om sig selv skriver han: *Andreas*, geboren 1740 d. 7ten October, reiste auf die Universität Jena 1758 im Herbst. Kam zu Hause 1763 im Frühjahr. Trat in Condition als Candidat bey dem Hauptpastor *Kirchhof* in Wilster 1763 auf Ostern. Darauf bey dem Hauptpastor *Gittel* in Heiligenstedten 1764, gleichfalls auf Ostern, bey welchem ich wegen seiner Schwachheit alle Predigten verrichtete, hatte auch die grösste Hofnung sein Nachfolger im Amte zu werden (*vide* Beylage) [som ikke findes], doch Gott wollte mich andre Wege Führen. Anno 1765 wurde nun von dem Herrn Pastoren *Ahlemann* in Segeberg eine Condition angetragen ihm im predigen zu Hülfe zu kommen. Ich hatte anfänglich wenig Neigung sie anzunehmen, weil aber meine Mutter es wünschte, war ich gehorsam. Kam also nun Ostern 1765 bey dem Hauptpastor *Ahlemann* in Segeberg, und erhielt wieder mein Vermuthen bald darauf auf Empfehlung des Hauptprobsten die Vocation zum Compastor in Segeberg an der Stelle des *pro emerito* erklärten Comp. *Ottens*. Wurde im selben Jahre 1765 d. 13 Junii in Rendsburg von Seiner Magnificens Herrn General. *Struensee* ordinirt und d. 16 Jan. am 2ten Sonntage *pro Trinit.* von Hauptprobsten *Ahlemann* in Segeberg introducirt (*vide* die andre Seite). Anno 1766 d. 2 August bin ich mit *Christiana Elisabeth Stemann, Paul Christian Stemann*, königlicher Etatsrath und Amtsverwalters in Segeberg und Frau *Sophia Elisabeth*, gebohrne *Eggers*, ihre Tochter versprochen, und mit derselben Anno 1767 d. 13 Oct. copuliert, welche d. 16 November 1783 gestorben. Anno 1770 d. 17 März erhielt die Vocation zum Hauptpastorate in Kellinghusen, nachdem dem Pastor *Reichenbach* bald nach erhaltenen Vocation vor Antritt des Amtes gestorben war, zu welchem Amte ich d. 14 October desselben Jahres 1770 am 18ten Sonntage *pro Trinit.* vom generalsuperintendenten *Struensee* bin introduciert.

Hans *sørgedigt* til broderen orgelbygger II's første brud omtalt ovenfor. I arkivet desuden 3 eksemplarer af digt til hans første bryllup: *Die Busch und Ste-mannische Eheverbindung so am 13ten October-Monat 1767 zu Segeberg vollzogen*

worden besang in der Abwesenheit ein dem beglückten Braut-Paare geWidmeter und verbundner Freund. Trykt i Kiel hos Bartsch. Hvem der har skrevet det ved vi ikke. Et af versene: *Euch, die der Vorsicht weises Fügen / Durch ein beglücktes Band verbindet / Blühh alle Arten von Vergnügen / Die würdger Wünsche Vorwurf sind. / Lass dann die Reize die Euch schmücken, / In Eurer Ehe fruchten sehn. / Was könnt Euch zärtlicher entzücken / Was Eure Wohlfahrt mehr erhöhn ?* Familierne har åbenbart hyget sig sammen og gensidig været faddere til hinandens børn – præsten Andreas' første søn *Paul Christian* fik den senere etatsråd og elefantridder *Paul Chr. Stemann* som fadder – der er et brev fra ham i arkivet med en meget indviklet underskrift. Han tog sig af sin gudsøn, som besøgte ham flere gange på hans gods på Sjælland. Om præsten Andreas er forfatter til sørge-digtet til svigerfaderen ved vi ikke – men i arkivet findes et trykt digt med et kobberstik, hvor en liggende skikkelse bliver hjulpet til himmels af en engel – udenom et motto: *Præfero coelum: Bey dem Grabe Seiner Hochwohlgebohrnen des hochverdienten HERRN ETATSRATHS HERRN PAUL CHRISTIAN STEMANN zu Segeberg bezeugten ihren Schmerz in nachstehenden Versen einige Freunde des Trauerhauses Anno 1770 den 25 des April-Monats.* Slutverset: *Erhalt uns Dein Gedächtniss, uns zu segnen, / Sey stets noch unser Muster, Vater, Freund; / Und Glück und Freude muss auf das Geschlechte regnen, / Das sich nach DIR RUHMVOLLER STEMANN, nennt.* Om familien *Stemann* se Dansk Adelsårbog 1909 und *Stemann* samt arkivnote 10 c og 13. En silhouet i arkivet (side 59) skal efter traditionen forestille *Andreas'* kone og Nationalmusæet mener, at hatten godt kan passe til tiden.

Også til præsten *Andreas'* andet ægteskab var der et digt, denne gang signeret – B. Det var et dobbeltbryllup: *Denen glücklichen Verbindungen Zweyer lebenswürdigen Schwestern der Demoiselle CATHARINA ELISABETH ZEISE mit dem Herrn Pastor ANDREAS BUSCH und der Demoiselle CHRISTINA JOHANNA ZEISE mit dem Herrn FRANCISCUS ANTONIUS VOGL aus herzlichem Antheil gewidmet.* Trykt i Altona den 18ten Februar, 1785. Et vers: *Dass Ihr lang auf seiner wunderschönen Erde / Dieses Tages Euch erfreut; / Dass Euch, Beste! jeder Eure Tage werde / Ganz so fröhlich, so wie heut.*

Angående hans andre sønner har vi en oplysning fra *Alexander* (169), som i et brev 1964 skriver: Under den Nachkommen von *Johann Andreas* (1740–1815) [må vist være *Andreas* (9), hvis årstallene skal passe, i så fald formentlig børnene af 2. ægteskab med *Zeise*] gab es zwei Linien, die in Deutschland geblieben [det var dog dengang Danmark] bzw. in 19. Jahrhundert nach den USA ausgewandert waren. Soviel ich weiss, gab es in den beiden Linien in den jüngsten Generation keine männlichen Nachkommen. Vielleicht habe ich an Ihren Herrn Vater (77) seinerzeit die Angaben geschickt [de findes ialfald ikke]. Bis 1944 stand ich noch mit dem Oberbürgermeister Dr. jur. *Walther Busch* in Dresden in Verbindung. Er dürfte inzwischen gestorben sein. In seiner Familie hatte sich das alte Busch-sche Wappen erhalten: Schwarzer Schild mit rotem Haken (Y). Auf dem von fünf Rosen gekrönten Helm mit rechts rot-silbernen, links schwarz-silbernen Helmdecken ein acht-strahliger silberner Stern zwischen zwei von rot und schwarz über Eck getheilten Stierhörnern [se note foran om den gamle familie *Busch*].

I ovennævnte til USA invandrede del af familien, har vi muligvis forklaringen på *Otto Busch Lake*, som jeg engang fandt på et kort i Amerika. Den ligger i Lewis County, State of Washington. *Bose* (130) har forhørt sig i Department of

Silhøuet efter traditionen af *Christiane Elisabeth Stemmann* (1740–1783)
~ *Andreas Busch* (9 c).

Game – søen ligger meget vildsomt – som ikke kan give sikker besked om hvorfra *Otto Busch* var, men meddeler at en gammel game-warden godt huskede ham, som en af de gamle, højtagede pionerer på stedet. Dep. of Game meddeler ligeledes, at søen senere kaldtes *Lost Lake*, men at den nu efter vor henvendelse atter vil få sit gamle navn, *Otto Busch Lake*.

Hvornår skikken nytårsaften lige inden kl. 12 at læse Davids 90. salme er kommet ind i slægten, ved vi ikke med sikkerhed. Men vi ved, at professoren (31) til sin søn *Fritz* (44) har sagt, at hans far, etatsråden (14) på hans spørgsmål havde svaret: „Es ist immer so gewesen“ – dvs. at det ialfald var skik i hans barndomshjem hos præsten *Andreas* (9) og at skikken formentlig er ældre – salmens indtrængende slutningsord: – og *gjør Du vore Hænders Gjerning fast for os, ja, gjør vore Hænders Gjerning fast!* – kunne måske tyde på en af orgelbyggerne. Ialfald kan salmen siges at være et lykkeligt udtryk for de gamle *Busch*'er – af deres optegnelser er det meget klart, at der er to ting, som har karakteriseret dem: Troen på en fast værdimåler i livet og pligten til at gøre sit daglige arbejde godt. Ringere arvegods kan tænkes.

Embedet i Kellinghusen var betydeligt og *Andreas* førte stort hus. Han omtales kort i Schlesw.-Holstein. Provinzialberichte 1830, hvor svigersønnen, hans diaconus *Kuss* (se 18 e) har skrevet om Der Flecken Kellinghusen. Præstegården var stor og smuk, men fugtig og kold (*Michler*: Kirchl. Statistik Schl-Holst. II, p. 470). Kort omtalt i *Arends*: Gejstligheden i Sl-Holsten 1932 I, p. 110. Han fik sine døtre gift med sine diaconer, ejede megen jord og skov og var aktiv i den kendte Kellinghusen Fajancefabrik. På kirkegården stod 1926 en meterhøj sten på hvis ene side var indhugget et hjerte, hvoraf opstod et kors om hvilket en busk. Graveren vidste, at det var en skelsten og præsten oplyste, at den efter traditionen stammede fra en tidligere præst ved kirken ved navn *Andreas Busch* – hans død stod i kirkebogen og den gamle Chronik. Det er muligt, at det våben, som etatsråden (14) førte, i virkeligheden stammede fra faderen – motivet er ialfald mere gejstligt end juridisk, ligesom mottoet er citat fra Matth. 7, 7.

Fotokopi af maleri efter traditionen af *Margaretha Sophie Johanne Møller* 1775-1853 ~ *Paul Christian Busch* (14 a)

Fotokopi af maleri af *Andreas Caspar Friedrich Busch* (31 a) 1798-1877.

Stenen var 1964 forsvundet og ingen vidste, hvor den var blevet af – såvel graver som præst var nye. Kirken selv brændte helt ned 1929, så kun ydermurene stod og den gamle kirkegård er nu planeret og blevet til grønsvær omkring kirken. (Side 51).

14 a. *Paul Christian B.* (= etatsråden) er kort og klar i sin beretning. Hans kone, f. *Møller*, var af en stor købmandsfamilie fra Kiel, som dels havde et gods, Schwartenbeck, dels skibsværft i Kiel og egne skibe på Østen – et af dem med et familiemedlem ombord var i Lissabon under jordskælvet 1755. Andre af dem er det gået galt – der omtales en jøde, *Salomo*, som skal være gået fallit, med ubehagelige følger for en af Møllerne; ved hans død „ist eine Kasse nach dem anderen von den Juden weggeholt bei Abend . . . aber ihre . . . Söhne halben ihr“ – åbenbart enken. Oplysningerne stammer fra et notat af professoren (31), der åbenbart som ung har besøgt sin bedstemoder i Kiel – desværre er notatet flere steder ulæseligt. På det er klistret en seddel, også af professoren: Grossmutter in Kiel starb den 30 October 1815 4½ Uhr morgens an der Brustwassersucht, begraben ward sie den 2. November 1815 – det må være hans bedstemoder, f. *Thiessen*. Hun skal have været meget „rot ins Gesicht“, så meget at folk troede hun drak, hvorfor hun ikke engang drak kaffe! Svigerfaderens, *Møllers*, signet har vi (aftryk i arkivet, signetet hos 105) med en pyramide, sol, måne, palmetræer (se p. 78), som arkivar i Den Danske Frimurerorden, stationsforstander *C. F. Kjeldgaard*, venligst har oplyst, har tilknytning til frimureri – et lignende segl er fundet fra 1746. Professorens gulfader, *Møller* i Stockholm, omtales desuden som Storsire.

Etatsråden er den første, som vi ved fører våben – signetet er forsvundet, ligesom professorens signet, som havde samme våben, men andet motto (se 9 og 31). Vi har også hans segl som notarius publicus (*Paul Christian Busch Notar. Regius Publicus*, i seglet *Justitia* og en vægt) og hans privatsignet PCB sammenslynget

Fotokopi af maleri af *Fanny Amalia von Schmalz* (1805–1846) ~ *Andreas Caspar Friedrich Busch* (31 a).

Fotokopi af maleri af *Mathilde Juliane von Leukfeld* (1826–1877) ~ *Andreas Caspar Friedrich Busch* (31 a).

(aftryk i arkivet, signeterne hos 105). Fra ham stammer formentlig også en ejendommelig krystal hvori er indfældet *υχοϋε*, det græske ord for fisk, et gammelt kristent symbol og det samme som segl. Et maleri (side 60) skal efter traditionen forestille hans kone, f. *Møller*.

Hverken på Sylt, i Glückstadt eller i Slesvig er det lykkedes at finde et billede af etatsråden (om et miniaturemaleri se under 56 p. 32). På Sylt står endnu den gamle landsfogedbolig (side 52), som er firlænget og for sin tid sikkert har været komfortabel. Det må have været en noget ensom tilværelse for den 30-årige landsfoged og hans 24-årige kone, som nok fra Glückstadt har været bedre vant med omgang, men vi kan håbe, at pastor *Fangel* i Keitum, som døbte deres dér fødte to børn, har været hyggelig. Nu fører en stor jernbanedæmning de talrige turister og deres biler til Westerland og andre badesteder med spillecasinoer etc., men *Paul Christian*, hans kone og deres eetårige søn har måttet færges over med deres hestevogne på en „kaag“ – de kom dog dertil i August, hvor det store vadehav med masser af strandfugle og stort tidevand har været smukt, men når de store skyer af trækfugle har forladt øen og vestenstormen sled i stråtaget har de nok længtes efter mere civiliserede egne og har været tilfredse med forflyttelsen til et betydeligt større embede i Glückstadt. De boede først i overretsbygningen (side 52), men senere købte de et hus på hjørnet af „Reichenstrasse hinterm Giesshaus“ – idag Ballhausenstrasse (meddelt af Staatsarchivar *Offen* efter byens Überfrageprotokol). De er gået i kirke i byens meget smukke barokkirke – ligesom mange andre gamle bygninger i Glückstadt bygget af Christian IV, som grundlagde byen og gav den frihavnsprivilegium i det forfængelige håb at udkonkurrere Hamburg. Der er også idag mange minder om byens storhedstid og der hviler et præg af gammel fin kultur over den. Her virkede etatsråden i over 20 år – hans notat i familiebiblen er skrevet få måneder før hans død og er nok blevet betragtet som den officielle

indførelse. Der foreligger desuden et løst notat om børnenes fødsler og efter den førstes, professorens, står: *O Gott, des Knäblein Dich erbarm – stark sey sein Arm – sein Kopf sey hell – sein Herz sey warm!!!* Den næste søn får kun: *Er werde wie sein Bruder!!!*, datteren: *Sie werde Ihrer Eltern Freude!!!*, mens den sidste søn ikke engang får eet udråbstegn.

15 b. *Friedrich Heinrich B.* blev englænder – vi har hans Articles of Partnership med en *William Guest* i Birmingham – et pragtfuldt håndskrevet pergament med segl dateret 1. Januar 1796, hvor han kaldes *Frederick Henry Busch*. Der kan måske fås yderligere oplysninger i Birmingham.

18 e. *Sophia Friederica B.*'s mand pastor *Christian Kuss* var literært virksom og har skrevet en del landskabsbeskrivelser fra Slesvig-Holsten (Schl-Holst. Provinzialber.), hvoraf *Der Flecken Kellinghusen* kan anbefales. Han indleder med: *Eins ist, alte Papire haben; ein Andres, wissen, was darin steht*. Han beskriver kirken, som stammer fra 1154, gør rede for præsteindtægterne i *Andreas'* tid, bl. a. den s. k. *Ochsenbringsgelde*, svarende til en kapital på 5000 Mk. stammende fra et betydeligt gods (*Ochsenbrink*), som præsten ejede, men som var lejet ud til bønderne. Også tiende-rugen fik han betalt i penge – 650 Mk., som ikke var nær nok – Buschernes ligegyldighed med penge har altså gammel tradition. Desuden fik præsten brænde fra sin egen skov, som han dog solgte til bønderne, fordi de stjal brændet. Hans største arbejde er om Rantzauerne – *Die Herrschaft Breitenburg*.

19 f. „*Doris*“ *B.*, som blev gift med pastor *Schulze* gjorde professoren sin opvartning og vi har bevaret et morsomt brev til hende fra ham (vist en kopi, som han beholdt). Hun levede da hos sin svigersøn, pastor *Christiansen*, Schenefeld. (Se arkivnote 10).

31 a. Om Professor *A. C. Friedrich* (han kaldte sig *Friedrich*) se hans egen biografi foran. Det meste af hans literære virksomhed synes at have været af rent opbyggelig art og hans værker er meget svære at få fat i. Se listen p. 20, af hvilket Universitetsbiblioteket i København kun havde to: *Evangelische Kirchenzeitung*, herausgegeben v. *E. W. Hengstenberg* bd. 60, 1857 (Berlin Schlawitz), hvor der findes: *Hermann von Kappenberg. Ein Lebensbild aus der Geschichte der Judenbekehrung im Mittelalter*, p. 774–784.

Det drejer sig om et resume af hans tidligere arbejde om samme emne, om arbejdet til opbyggelig brug: En ung jøde, født 1108 med navnet *Judas*, skal være købmand som faderen, men under inddriven af en gæld, som en biskop (*Alexander von Lüttich*) havde pådraget sig og som denne havde svært ved at betale, måtte han opholde sig længere tid i biskoppens nærhed i forskellige byer, mest i Münster, hvor han kom under indflydelse af forskellige kristne, særlig *Ekkert*, som var „*Rath*“ og som ville omvende ham til kristendommen og endda ville bære jernbyrd for at overbevise ham – dette blev dog forbudt af biskoppen, som skulle indvie jernet, idet han mente, at en sådan omvendelse ikke var af større værdi – bedre, hvis det skete af overbevisning. Jøden disputerede med en fremstående abbed, *Rupert von Deutz*. Han er åbenbart svært påvirket af kristendommen, men vender dog tilbage til sit hjem, hvor han tvinges til at indgå et tidligere aftalt ægteskab med en jødinde, datter af en vis *Alexander*, men selvom „*ein falscher Friede bemächtigte sich seines Herzens; das eheliche Band verscheuchte*

eine Zeit lang ganz und gar sein früheres Fragen und Forschen nach göttlichen Dingen“, varede det kun i 3 måneder, hvorefter han kom til et kloster i *Kappenberg*, hvor præmonstratenserordenens brødre fik ham overbevist og han døbes med navnet *Hermann* særlig efter påvirkning af to fromme nonner, *Berta* og *Glizmut*. Han ender sine dage i ovennævnte kloster og beskrev sin omvendelsehistorie i *Hermanni Judaei De Sua Conversione Opusculum*, senere oversat til tysk. Professorens stil er meget tysk-überschwenglich, men han har åbenbart gjort grundige studier. Denne artikel er altså trykt 1857, hvor han var 59 år gammel.

Desværre findes *Dorpath. Evangelische Blätter* hverken i Danmark eller på universitetsbibliotekerne i Sverige – i Berlin og Dorpat er de vel gået tabt under krigen. Derimod har Det kgl. Bibliotek i København: *Mittheilungen an Jünglinge die Sich der Wissenschaft, Insbesondere der Theologie, Widmen*. In Abhandlungen, Reden usw. meist praktisch-wissenschaftlichen Gehaltes. Herausgegeben von Dr. *Friedrich Busch*, Russ. Kaiserl. Hofrath und ordtl. Professor der Theologie an d. Kaiserl. Universität Dorpat, wie auch ordentl. Mitgliede d. Grossherzogl. Latein. Gesellschaft in Jena. Erste Sammlung Riga und Dorpat 1826.

Det drejer sig om 136 sider med taler ved universitetet og sange til *Kejser Alexanders* død og sørgefest ved universitetet, dels af ham, dels af andre. Afhandlingerne er nærmest prædikener med et væld af noter og henvisninger til andre forfattere – han har åbenbart læst meget – i hans überschwengliche, meget ivrige stil. For os er det af betydning at hele bogen er dediceret til hans svigerforældre i Berlin: *Dem Herrn Geheimen-Rath und Ritter THEODOR SCHMALZ in Berlin, und seiner Gattin LUISE SCHMALZ, geborenen EDELMANN, in kindlicher Liebe*. Af en note senere – meget af bogen er sådanne noter – p. 111, fremgår det, at han selv har haft svære bekymringer angående tro og viden – mere specielt om han skulle hellige sig ren kirkehistorie på videnskabeligt plan eller være forkynder. Her har åbenbart svigerfaderen, som her ikke nævnes med navn, men det fremgår tydeligt at det er ham, påvirket ham – under denne kamp „nahm sich ein theurer und ehrwürdiger, ebenso wissenschaftlicher und gelehrter, als kindlich-gläubiger Mann – dessen Berufswissenschaft übrigens nicht die Theologie ist [vi ved ikke hvad han var] – mit nachstehende Worten an, die Er ihm schrieb. Der Herausgeber hat nicht die Erlaubniss, den Mann zu nennen, – der ihm jetzt durch die heiligsten Bande des Blutes noch doppelt theuer und ehrwürdig geworden ist – auch thut der Name nichts zur Sache, aber die, hieher gehörige Stelle seines Briefes an ihn ist diese: „Der HErr hat Sie nicht bloss zum Theologen, sondern grade zum gelehrten Theologen berufen. Dem Beruf zu erfüllen liegt Ihnen ob. Und nun hat mir, seit einiger Zeit, geschienen, als wollten Sie diesen nur durch gelehrtes Studium der Kirchengeschichte erfüllen, bei dem Sie bloss mit den todten Irrthümern sich historisch zu beschäftigen hätten, und den Schmerz des Kampfes gegen die lebenden um uns her sich ersparen könnten. Junge Männer, die der Geist der Wahrheit zum Lichte des Evangeliums geführt hat, überlassen sich natürlich gerne in seinen Strahlen den hohen seligen Gefühlen, die es in uns strömt, unbekümmert um das, was in der Finsterniss vorgeht, die diese Strahlen nicht erhellen. Aber der Christ (auch nicht Theologe) dem der HErr wissenschaftliche Bildung in der Welt verlieh, hat keineswegs dem Schmerze fremd bleiben sollen, mit dem der Verstand so oft jene heiligen seligen Gefühle unterbricht. Und wenn er diese Schmerz nicht fürchtet, so werden diese Gefühle, nach der Ueberwindung, nach der Lösung ihn grade nur desto herrlicher erfreuen.

Ich glaube auch selbst von manchen unsrer Freunde, dass sie das *Studium der Exegese* mit den Wortklaubereien der Philologen, and das *Studium der Philosophie* bald mit den Klaubereien, bald mit den Schwärmereien unsrer Weltweisen (welche am Ende eben so gut mit Worten spielen, als die Philologen) fürchten and gar nicht darin eingehen, weil sie da für die Wahrheit oder ihr Gemüth glauben.

Aber ich bitte Sie, die Pforten der Hölle sollen die Wahrheit nicht überwinden (Matth. 16, 18) also auch nicht das Gemüth nicht, das von ihr erfüllt ist. Und Satan versteht doch wahrlich sein Handwerk besser, als alle *** and *** [åbenbart navne på bestemte mænd].

Auch halte ich es grade für Pflicht, den Krieg in das Gebiet des Feindes selbst hinüberzuspielen. Um sie aber dort angreifen zu können, müssen wir freilich erst, als tüchtige Krieger, *der Feinde Terrain ordentlich und genau recognoscirt haben*.

Also vornehmlich *Exegese* and *Philosophie* sollen studiert werden, eben um, in *jener* Schwierigkeiten zu heben, die auch ein festen Gemüth, wenn gleich nicht irren, doch beunruhigen können; und in *dieser*, durch feste Bestimmung der Grenzen der Vernunft, – dass sie nemlich von allem, was jenseit der Sinne liegt, schlechthin gar nichts weiss, als allein das sittliche Gesetz und die alleinige Würde innerer Reinheit and Heiligkeit des Willens; – alle Klügeleien gegen das Evangelium vom Uebersinnlichen niederzuschlagen.“ –

Svigersønnen kan ikke siges at have siddet disse ord overhørig – hele hans senere litterære virksomhed, eller da næsten, var forkyndelse, mens det videnskabelige er meget sparsomt – måske sparsommere end hans formaner egentlig havde ønsket?

Han førte samme våben som faderen, men ændrede det oprindelige motto til: *Ich glaube darum rede ich*. Om hans forskellige notater og breve se arkivnote 8–15.

Efter sin pensionering kom han til København, hvor hans moder boede.

Fra kunstmalerinden *Signe Møllerup* (1844–1925) ved vi lidt om hvordan professorfamilien boede. Familien Møllerup flyttede 1852 til København: „Vi boede paa Nørrebro Nr. 11. Huset laa da omgivet af store Gartnerhaver. Det var det første 4 Etagers Hus, der blev bygget ved Dronning Louises Bro. Ved Søen stod et stort gammelt Piletræ med Borde. Her sad de ældste Børn og havde Læseforening (?) en Tid. Til Huset hørte et Baghus og bag det laae en Have, inddelt i firkantede Stykker med Lysthuse og med Hække om og Laager, saa vi Familier hver fik et Stykke og i Bunden en stor Plæne, som tilhørte Værten. Der boede ialt 12 Familier i Huset. Blandt disse kom vi til at omgaa Familierne Jacobsen, Schnitler, Busch, Knudsen, Hostrup og Vinther – – – Vi boede på 2. Sal. Ved Siden af boede en forh. russisk Statsraad, Professor Busch med Familie. Da Moder var død, kom den elskværdige Fru B., som tog kærlig Del i vor Sorg. Hendes lille Pige, Fanny kaldet „Titta“ kom meget hos os. Og vi omgikkes i mange Aar denne Familie ogsaa efter at den paa Grund af trange Kaar flyttede op paa Kvisten. Det var meget dannede Mennesker. Fruen var sin Mands anden hustru.“ (Venligt meddelt af familien *Ahnfelt-Møllerup*).

Senere da sønnerne af 2. ægteskab kom på Sorø Akademi boede han i Pedersborg ved Sorø (se arkivnote 19), hvor han blev meget afholdt – se mindeord i Sorø Avis af pastor *Heise* (arkivnote 15), hvor det nævnes, at han i Danmark levede i trange kår – det er dog nok overdrevet, når det fortælles, at sønnerne *Eduard* og *Åxel* på regensen tilsammen kun havde to sæt tøj: En kjole og en akademisk skytteuniform, så de skiftevis måtte ligge i sengen hveranden dag, mens de begge kunne gå ud om aftenen!

34 d. *Eduard Heinrich Busch*, geboren zu Glückstadt den 21. 2. 1811, besuchte bis Ostern 1828 das Gymnasium seiner Vaterstadt, machte dann, weil er sich dem Forstfach widmen wollte, den vorgeschriebenen praktischen Kursus beim königlich dänischen leitenden Förster Hamburg zu Fraughof im Herzogtum Lauenburg durch, und studierte von Michaelis 1829 bis 1831 auf der königlichen Forstakademie zu Kiel Forstwissenschaften. Nach Absolvierung seines Amtsexamens um Michaelis 1831 verlebte er den Winter 1831–1832 bei seinem Oheim dem Kammerherrn Georg v. Stemann in Schleswig, machte von Ostern 1832 bis Michaelis desselben Jahres eine grössere Reise durch Deutschland und die Schweiz und verlebte den Winter 1832–1833 bei seinem Bruder Friedrich, Professor der Theologie in Dorpat.

Nachdem er, um sich nach einer Stelle im Forstwesen umzusehen, den Sommer 1833 in St. Petersburg verlebt hatte, trat er am 11. 9. 1833 als Erzieher in das St. Petersburger dritte Gymnasium. Nachdem er im April 1836 sein Oberlehrer Examen an der Universität zu St. Petersburg absolviert hatte, wurde er als Lehrer der Geschichte und Geographie an der Schule der drei reformierten Gemeinden zu St. Petersburg angestellt, ohne seinen Dienst im dritten Gymnasium aufzugeben. Im Januar 1840 erhielt er das Amt eines Lehrers der deutschen Sprache und Literatur im adligen Fräuleinstift zu Smolna und wurde mit Belassung seines Amtes im Gymnasium, wo er schon 1837, im Dezember, als Lehrer der deutschen Sprache und Literatur angestellt worden war, unter Entbindung vom Amte eines Erziehers, mit Beibehaltung seiner Stelle an der Schule der drei reformierten Gemeinden, im Dezember 1841 als Lehrer der deutschen Sprache und Literatur an die Haupt Militair Ingenieur Schule berufen, welches Amt er bis zum September 1845 bekleidete, dann aber diese Stelle mit der eines Lehrers der deutschen Sprache und Litteratur an der Garde-Junker Schule vertauschte, welch letzterer er im Amt bis zum Jahre 1848 vorstand.

Durch Ukas vom 17. 11. 1862 wurde er auf sein Ansuchen mit einer Pension von 769 Rbl. von seinem Amte als Lehrer der deutschen Sprache und Literatur im adligen Fräuleinstift zu Smolna entlassen, setzte aber seinen Dienst im dritten Gymnasium fort. Im Herbst 1868 als Lehrer der deutschen Sprache und Literatur und Bibliothekar an das kaiserliche Lyceum berufen, mit Beibehaltung seines Amtes im dritten Gymnasium, blieb er im Lyceum bis zum Sommer 1872.

Im Februar 1868 zum Lehrer des Grossfürsten Nikolai Konstantinowitsch berufen wurde er im folgenden Jahre den drei jüngeren Brüdern desselben attachiert und blieb in diesem Dienst bis zur Grossjährigkeit des Grossfürsten Dimitri, da er mit Pension entlassen wurde.

Nachdem er am 12. 5. 1842 in der 10ten Rangklasse bestätigt worden war, wurde er am 18. 4. 1843 Titulär-Rät, den 25. 6. 1848 Kollegien-Assessor, den 14. 12. 1852 Hofrat, den 14. 12. 1856 Kollegien-Rat, den 11. 2. 1866 Staatsrat, zum Wirklichen Staatsrat ernannt am 11. 11. 1878.

An Ehrenzeichen und Orden wurden ihm zu Teil:

Den 22. 4. 1855 die Verdienstschnalle für XX jährigen untadeligen Dienst, den 26. 8. 1856 die Bronze-Medaille am Andreas Bande zum Andenken an den Krieg 1853–1856, den 27. 12. 1863 der Orden des hl. Stanislaus zweiter Klasse, den 1. 1. 1870 der Orden des hl. Wladimir vierter Klasse, den 22. 12. 1872 der Orden der hl. Anna zweiter Klasse, am 1. 1. 1877 der Orden des hl. Wladimir dritter Klasse, am 1. 6. 1880 der Stanislaus – Orden erster Klasse.

Infolge der Verleihung des Ordens des hl. Wladimir wurde ihm durch Entscheid-

Moritz Ludwig Friedrich Busch (44 f 1834–1890) med 2. hustru og sønnerne Otto Friedrich Wilhelm (75 a), Franz Moritz Ludwig Friedrich (76 b), Valdemar Eduard Axel (77 c) og en gæst Emmely Mathilde Frederikke Quistgaard (78 a). Ca. 1881.

ung des dirigierenden Senats den 18. 3. 1870 der erbliche Adel zuerkannt und der Wappenbrief von Seiner Majestät am 10. 2. 1872 unterzeichnet.

An Ehrenämtern wurden ihm im Laufe der Zeit übertragen: den 10. 3. 1859 das Amt eines Direktors im Zentralkomitee der Allerhöchst bestätigten Unterstützungskasse für Ev.-lutherische Gemeinden in Russland. Vom Jahre 1859 bis zum Herbst 1863 Mitglied des Verwaltungsrats des Ev. Hospitals. Im Jahre 1860 zum Mitgliede des Verwaltungsrats der Bibliothek der Ev. Gemeinden St. Petersburgs erwählt. Im Jahre 1862 Geschäftsführer des Zentralkomitees der Unterstützungskasse.

Am 7. 10. 1864 zum wirklichen Mitgliede der kaiserlich russischen Geographischen Gesellschaft ernannt. Am 21. 9. 1866 zum ordentlichen korrespondierenden Mitgliede der Narw'schen Altertums-Gesellschaft ernannt.

Eduard Heinrich Busch war verheiratet zum ersten Mal mit Eleonore Juliane Elisabeth Carlblom, geb. den 4. 8. 1813, Tochter des Pastors Peter Carlblom zu St. Matthias und Kreuz in Estland und seiner Ehefrau Marie Charlotte, geb. Lithander. Die Verlobung fand statt am 24. 4. 1836, die Trauung am 19. 9. 1836 zu St. Petersburg. Elisabeth Busch starb am 13. 3. 1860.

37 c. Den første læge i familien studerede i Kiel, blev Doktor d. Medizinen og Chirurgie 1839 (disputats: *De Placenta Prævia*, Kiliae 1839, pp. 30), praktiserede i Wandsbeck, Steinbek og tilsidst i Reinbek, hvor hans fader, *Johann Andreas* (17) døde af Schlaganfall – selv døde han 5 dage efter af samme årsag. Om ham og faderen se *Neue Nekrolog. d. Deutsch.* 26. årgang, II nr. 235–36, resp. p. 891 og 892, samt *Lexikon d. Schl.-Holst.-Lauenburg.* Schriftstell. 1829–66, Kiel 1867 p. 105.

44 f. „Fritz“ levede sin første tid i Dorpat, kom herefter i Ritter- og Dom-Schule i Reval, hvorfra han fik afgangsbrev 1850 og boede hos en ven af familien, Baron *von Taube*. Det må have været en stor overgang, da han med faderen kom til København til meget små forhold, hvor han kom på officersakademiet. Under sin geledtjeneste var han først ved husarerne, derefter tjenestegjorde han som korporal ved 2. Jægercorps i Slesvig. Ved en togulykke under en orlovsture for at besøge slægt i Glückstadt mistede han begge ben – 19 år gammel. Efter en meget lang sag (fylder 10 cm i højden i arkivet) fik han en erstatning på 500 RD. Under rekonvalescens studerede han Græsk og Latin, som han beherskede fuldkomment og afreagerede i digte – selvom mange af slægten har skrevet vers er han nok den bedste af dem alle. De fylder flere bøger og er både på Dansk, Tysk og Fransk. Fra denne tid er „Der junge Invalide“, hvor han sidder i rullestol og ser de andre unge gå raske og glade forbi. Han kom dog hurtigt i gang, blev først cancellisecretair, derefter bogholder, men da han fik børn og hans første kone døde, slog gagen ikke til, hvorfor han 28. 5. 1878 søgte borgerskab som købmand i København og fik en god tobaksforretning på Vesterbrogade. Da hans første kone („Mama“), som var meget yndig (se foto i arkivet) døde, giftede han sig med enken efter en afdød ven, købmand *Meister* (se arkivnoter 16 c), som hjalp med til at opdrage de tre sønner. På et billede af dem har hans 2. kone („Moder“) et par klare og stærke øjne, men sønnerne var ikke meget for at give oplysninger om hende (*Onkel Franz* (76): „Der er ikke meget at fortælle – hun var en brav kone“). Mandens digte til hendes fødselsdage er derimod rørende (arkivnote 16). Sønnerne elskede deres fader meget højt – han har åbenbart været en personlighed af format. Fra hjemmet har vi flere skildringer af sønnerne *Franz* (76) (arkivnote 19) og i versform af *Valdemar* (77).

52 n. *Eduard Busch* blev student fra Sorø 1871, medicinsk kandidat 1878. Han praktiserede først en kort tid på Ærteholmene, men kom 1880 til Bøvling, hvor en kreds havde stiftet interessentselskabet „Bøvling Lægebolig“, idet der dengang ikke var læge i området Møborg, Flynder, Nees, Fjaltring, Trans, Dybe og Ramme; bestyrelsen valgte selv sin læge og den først ansatte var E. B., som på stationen i Faare blev modtaget af en stout gårdejer med ordene: „A æ æ Kommission“. Det blev til en meget stor praxis, og hans betydning for hygiejnen i Vestjylland blev betydelig. Han byggede selv et sygehus med 12 senge og foretog endda store operationer. Han blev virksom indenfor Indre Mission, var medstifter af Kristelig Lægeforening, hvis første årsmøde holdtes i hans store og gæstfri hjem, hvor også mange af slægten var velkomne i ferierne. I 1908 kom han til Tarm som kreds- og sygehushæge og blev ligeså afholdt som i Bøvling, idet han forbandt lægelig dygtighed med stor menneskelighed, forankret i dyb, men aldrig fanatisk religiøsitet. Nekrologer i *Soranerbladet* Febr. 1929 og i *Meddelelser til Kristelig*

Lægefamilien og præstefamilien med gæster i Bøvling 1895. Nederste række fra venstre: *Tilla* (100 c), *Johannes Nielsen* (107 b), *Nix* (101 d), *Knolly* (102 e), *Hak* (103 f), *Martha* (92 e), *Poul Quistgaard* (86 i), *Fritz* (98 a), *Titte* (91 d). Mellemste række: *Gerda* (90 c), *Charlotte f. Becher* (~ *Eduard* 52 n) med *Pippe* (93 f), *Fanny f. Ohsten* (~ *Axel* 53 o) med *Thyra* (104 g), *Fanny* (99 b), *Ellen* (88 a), *Karen* (89 b), *Axel* (53 o). Øverste række: *Ellen Cathrine Becher* (se Bredsdorffstamtavlen), *Johanne f. Becher* (~ *Valdemar* 77 c), *Pastor Obel, Eduard* (52 n) med *Kukke* (94 g), *Pastor Kold, Franz Quistgaard* (81 d), *Axel Nielsen, Bertha Nielsen* (106 a), *Emma* (55 q) ~ ovennævnte *Axel Nielsen*.

Lægeforenings Medlemmer Febr. 1929. Se også *Den danske Lægestand og Krak 1929*.

53 o. *Axel Busch* fik som præst (Venø, Horne, Feldballe, Bøvling, Odense, Hellerup, Vallensbæk) stor indflydelse og var en utrættelig forkynner. Hans dynamik var enestående og han kunne med god ret fortjene faderens tilnavn „der brennende Dornbusch“. Som mangeårig formand for Dansk Missionselskab ydede han en betydelig indsats, både som igangsætter og – sit stærke temperament til trods – som formidler. Et smukt billede af ham og hans virke findes i *H. I. F. C. Matthiesen: En Sognepræst – Nogle Træk af Præsten A. Busch' Liv og Virke* (Lohse 1931). Se også *Krak 1937* og *Dansk biogr. Lexikon*.

54 p. *Bertha Busch* var diakonisse og forstanderinde på hjemmet Marthabo på Frederiksberg. Hun var et elskeligt menneske – en smuk karakteristisk er givet af en gudsøn, *Provst Niels Jørgen Rald: Set fra Smallegade, Hirschsprung 1956* – og

De tre tanter på Marthabo: Fra venstre *Emma* (55 q), *Bertha* (54 p),
Fanny (51 m).

hos hende samledes søstrene *Fanny* (51) og *Emma* (55) efter at deres mænd var døde (side 68).

57 a. *Moritz Friedrich Georg von Busch*, der älteste Sohn des Eduard Heinrich von Busch, war am 1. 7. 1838 in St. Petersburg geboren. Er besuchte das Gymnasium der St. Annen Schule zu St. Petersburg und absolvierte es im Jahre 1855. Studierte darauf vom zweiten Semester 1855 bis zum zweiten Semester 1860 in Dorpat Theologie und erhielt den Grad eines cand. theol. Er wurde am 27. 5. 1862 in St. Petersburg ordiniert, und war vom Juli 1862 bis Juli 1871 Pastor in der Kolonie Gemeinde Klöstitz in Bessarabien. Vom Juli 1871 bis zum September 1889 Divisionsprediger in Jelisawetgrad. Seit dem September 1889 Pastor an der Kirche des Evangelischen Hospitals und Rektor des Diakonissenhauses in St. Petersburg. Gestorben in St. Petersburg am 5. 3. 1905.

An Belohnungen wurden ihm zu Teil: am 28. 3. 1882 das goldene Brustkreuz und am 14. 5. 1896 der St. Annen Orden 3ter Klasse.

Friedrich von Busch war verheiratet mit Agnes Julie Elisabeth von Rambach, geb. den 12. 4. 1845 und hatte aus dieser Ehe 5 Söhne und 3 Töchter.

75 a. *Otto Busch* blev først løjtnant herhjemme og tog derefter med de unge officerer, der drog til Siam, hvor han blev major, deltog i „krigen“ med Frankrig som chef for et kystfort, senere chef for et krigsskib og tilsidst for officersskolen i Bangkok. Han giftede sig med en siamesisk prinsesse, tog sin afsked fra hæren og blev direktør for en gummiplantage under Jenderata Rubber Co. Ltd. Om hans tid som ung i Siam se *H. A. Andersen: Bao Luang* (Hasselbalch 1929). Arkivnote 18.

76 b. *Franz Busch* gik efter theologisk examen i København som præst til Færøerne, hvor han blev meget elsket – hans navn i familien var Frans af Assissi, idet han var i besiddelse af en sjældent ægte fromhed og elskelighed. For slægtens unge stod hans præstegård særlig i Skagensårene åben – i arkivet findes et billede, hvor

en stor del af familien er samlet hos ham og hans strålende hustru – „Tante Malle“, som var færing. Arkivnote 19.

77 c. *Valdemar Busch* var først officersaspirant, derefter trafikkontrollør. Foruden i kristeligt arbejde blandt jernbanemænd (startede det kristelige jernbaneblad *Signal*), var han virksom i KFUM i København, hvor han var næstformand. Hjemmet på Erik Menvedsvej på Frederiksberg blev et samlingssted for familien, særlig for lægebørnene fra Bøvling, hvis moder var en søster til hans hustru (se *Bügel*-stamtavlen). Arkivnote 20.

110 c. *Heinrich Lucius MANFRED von Busch*, am 7. 10. 1867 zu Klöstitz in Bessarabien geboren, besuchte erst die Realschule in Jelisawetgrad und von der zweiten Gymnasialklasse bis zum Abitur im Jahre 1887 das Gymnasium derselben Stadt. Im Herbst des Jahres 1887 reiste er nach St. Petersburg und trat als Volontär in die Kunsthandlung Feltens ein. Nach etwa 10 jährigem Dienst wurde er Gesellschafter in dieser Firma. Im Jahre 1903 gründete er die Firma „Manfred von Busch, Gemälde und Gravüren“. Im Jahre 1911 wurde der Firma der Hoflieferantentitel des Hofes Ihrer Majestät der Kaiserin verliehen. Im Jahre 1913 wurde ihm von Seiner Majestät dem Kaiser ein goldenes, mit Reichswappen und Smaragden geschmücktes Zigarettenetui allergnädigst zu überreichen befohlen, zu Dank und Anerkennung für ein S. M. dargebrachtes Gemälde des Akademikers Schischkin, darstellend das Forsthaus Kaiser Alexanders III im Bjelowjeschsker Forst.

Nach Ausbruch der zweiten Revolution 1917 liquidierte er im Frühjahr 1918 die neben der Stammfirma seit 1914 und 1915 von ihm geleiteten und in seinem Besitz befindlichen Rahmenfabrik Posse und das Antiquitätengeschäft Habicht. Die Stammfirma blieb bis 1919 bestehen und ist dann durch die Sowjet-Regierung beschlagnahmt und aufgelöst worden.

Manfred von Busch starb am 19. 4. 1919 in Riga, wohin er sich im Juli, 1918 mit seiner Familie begeben hatte.

Er war ein leidenschaftlicher Jäger und Angler, drei braune Bären erlegte er als seltene Beute. Im Jahre 1906 behauptete er die Meisterschaft von St. Petersburg im Taubenschiessen.

Manfred von Busch heiratete am 19. 8. 1891 Ida Henriette Bertoldy, geb. den 22. 1. 1869 zu Peterhof bei St. Petersburg als Tochter des Pastors Anton Camillo Bertoldy und seiner Ehefrau Margarethe, geb. Carlblom, Tochter des Oberlehrers Eduard Carlblom aus Estland.

Familiearkivet med arkivnoter

1. De originale bibelblade fra Luthers bibel med optegnelser af orgelbygger II (7), præsten Andreas (9) og etatsråden (14). I samme mappe et lille blad med etatsrådets data og børn, muligvis kladde. I mappen maskinskrevet kopi.

2. De originale forsatsblade til *Heilige Sabbaths Arbeit ausgefertigt von Johan Michael Dithers Predigern bei S. Sebald und Professorn in Nürnberg* med familien Schütte's stamtavle begyndende 1703. Efter at slægten herhjemme var uddød, arvedes den af *Johann Daniel Busch* (7), hvis mor var født Schütte. Da han var uden livsarvinger gik den til præsten *Andreas* (9), hvis forklarende notat afslutter den. Maskinskrevet kopi. Se note 4 c.

3. Præsten *Andreas'* (9) sørgedigt til broderen *Johann Daniel'* (7) første trolovedes død (se note 7 a). Håndskrevet original. Maskinskrevet kopi.

4 a. Digt til *Die Busch und Stemannische Eheverbindung so am 13ten des October Monats 1767 zu Segeberg vollzogen worden besang in der Abwesenheit ein dem beglückten Braut-Paare geWidmeter und verbundener Freund. Kiel, gedruckt bey Gottfried Bartsch.* 3 eksemplarer (se note 9 c).

b. Digt til præsten *Andreas'* andet ægteskab *Denen glücklichen Verbindungen Zweyer liebenswürdigen Schwestern der Demoiselle Catharina Elisabeth Zeise mit dem Herrn Pastor Andreas Busch und der Demoiselle Christina Johanna Zeise mit dem Herrn Franciscus Antonius Vogl aus herzlichem Antheil gewidmet. Altona den 18ten Februar, 1785. Gedruckt mit Eckstorffs Schriften.* Signeret – B. Mon det er præsten *Andreas* selv, som er forfatteren? Se note 9 c.

5 a. Brev fra *Paul Christian Stemann* til svogeren præsten *Andreas* – lykønsker til *Paul Christian'* (14) fødsel og takker for fadderskabet, signerer med en meget indviklet underskrift. Dateret Copenhagen d. 3. Juni 1769.

b. Sørgedigt formentlig af præsten *Andreas Bey dem Grabe Seiner Hochwohlgebohrnen des hochverdienten Herrn Etatsraths Herrn Paul Christian Stemann zu Segeberg bezeugten ihren Schmerz in nachstehenden Versen einige Freunde des Trauerhauses. Anno 1770, den 25 des April-Monats* (25 med håndskrift ellers trykt uden angivelse af trykkested (se note 9 c).

6. Præsten *Andreas'* (9) notat om *Meine väterliche Geschlecht's Linie* skrevet videre på et notat af orgelbygger II (7) med mange bemærkninger om de enkelte, delvis gengivet i stamtavlenoterne. Maskinskrevet kopi – næppe helt nøjagtig da han er svær at læse.

7. Original af *Articles of Partnership between Mr: William Guest and Mr: F. H. Busch* (15) Dated 1st January 1796. Pragtfuldt kalligraferet pergament med

segl. Maskinskreven kopi, men det behøves næsten ikke – skriften er let at læse den dag idag.

8. Original (kladde?) af professor *A. C. Friedrich*' (31) levnedbeskrivelse (se p. 18).

b. Lille blyantskladde om hans børn, slutter med *Axel* (53).

9. Blyantsnoter efter diktat af moderen, f. *Møller*, om den *Møllerske* familie – desværre næsten ulæseligt (se note 14 a).

10 a. Brev 2. 5. 1856 fra prof. *A. C. Friedrich* til Pastor *Chr. Christiansen* (38) Schenefeld med Tak for et besøg, som han med børn (*Meta* og *Fritz*) har gjort der sommeren 1855. Desuden omtales *Christiansens* søn *Heinrich* (74), som skal til København for at studere og som de åbenbart har bedt om måtte bo hos professoren, hvad han også gerne vil, men „acht Kinder, die kritischen Verhältnisse der letzten Jahre . . . die hier noch immer herrschende ungeheure Teuerung“ gør, at de ikke kan byde ham andet end små kår og „Liebe, and das ist ja am Ende die Hauptsache“. Samme *Heinrich* er åbenbart dumpet til en examen, men prof. siger, at H. bestemt ikke har det ringeste ansvar derfor. Han hilser til den blomstrende kreds af „holden Töchtern und munteren Knaben“, så der må have været flere børn end vi ved om.

b. Svar fra *Christiansen* af 4. 6. 1856, hvor han takfuldt mener, at vejen fra professoren til *Heinrichs* timer i København bliver for lang – han skal i stedet bo hos en *Herr Dütsch*. Han hilser fra professorens tante (19).

c. Brev 30. 7. 1856 til „tanten“, som har bedt om at få at vide, hvad der står i familiebiblen om hende (han har altså dengang haft den, men vi ved ikke, når selve bogen er forsvundet). Tanten er „*Doris*“ (19), hvis datter åbenbart er *Christiansens* kone. Han hilser til hendes 76-års fødselsdag og omtaler desuden en afskrift af et slægtskabsbevis med *Stemanns*, som han har sendt til *Christiansen*, som vil søge (for den uheldige *Heinrich*?) et familiestipendium, som „*Onkel Andreas* i *Ahrensburg*“ (17) havde anvendt til samme formål for sin søn, præsten i *Wedel* (36).

11. Professorens ansøgning om atter at komme i russisk tjeneste – han søger *Ministern für Volksaufklärung*, en ikke navngiven greve og bevidner sin arbejdsdygtighed – han har dog ikke selv skrevet kladden (*Meta*?) og de rettelser han har foretaget er med meget rystende hånd – anfører sine fortjenester, deriblandt sit digt „*Auf mein Kaisers Grab*“ 1857 for hvilket han fra den nye kejser gennem den russiske gesandt i København grev *v. Ungern-Sternberg* modtog en brillianting (hvor er den blevet af?). Ansøgningen synes ikke at have haft følger.

12. Cession underskrevet af *J. Maag*, Obergerichtsadvokat, af en cession af en arv på 3.500 Thaler, som hans børn skulle arve efter *Major Eduard Theodor von Schmalz*, Berlin – formentlig en broder til hans første kone. Dateret 26. 10. 1871.

13. Kladde af et brev til en unavngiven broder – formentlig *Eduard Heinrich* i *St. Petersburg* (34) med udtog af familiebiblen dateret *Marts* 1874. Desuden et dansk mindeblad for *Paul Chr. Stemann*, som prof. majsommeligt har oversat til Tysk – med meget rystende skrift, ret typisk for Parkinsonisme – han selv klager over „ein rheumatisch-nervöses Lähmen meines rechten Arms“. I denne kladde har

han omhyggeligt med blyant indtegnet en blækklat, som han åbenbart har slået i originalen og nedenunder skriver han: „Letzter Unfall der alten zitternden Hand (altså klatten), noch im Augenblicke des Abschlusses dieser unter den schmerzhaftesten, ja ich darf sagen *qualvollsten* Körperleiden verschiedener Art begonnene und mit des Herrn gnädiger Hülfe (das „Nulla dies sine linea“ als vielbewährtes Princip und *unabweichliches* Gesetz vor Augen) redlich glücklich vollführten – unter dem Drucke meiner körperlichen Zustände aber nun leider auch so höchst *unsauber* gewordenen Arbeit. Kirchdorff Pedersborg, ¼ Meile nordwärts von der Academiestadt Sorø auf der Insel Seeland im März 1874. In treuer brüderlicher Liebe und Hingebung mit den herzlichsten Grüßen und Segenswünschen an und für Dich and *Alle* Deine Theuren nah und fern, *zunächst* Deine treue Gehülfin, meine hochverehrte Schwägerin, Dein greiser Bruder.“

14. Forskellige notater, næsten ulæselige på grund af rysten, af professoren, deriblandt et fødselsdagsbrev til sønnen *Fritz* 30. 11. 1875 med digt.

15. Andre ganske ulæselige notater sendt sønnen *Fritz* (Til Hr. Bogholder Fr. Busch venskabeligt fra *V. Heise*) med et vedlagt exemplar af *Sorø Avis* 25. 8. 1877 med mindeord om professoren af ovennævnte pastor *V. Heise*, hvor det nævnes at statsråd Busch i over 10 år havde haft sin bolig i Pedersborg, hvor han var bekendt under navnet „Professoren“ eller „den gamle Professor“. Hans arbejde i Dorpat nævnes og hans navn der „der brennende Dorn-Busch“ anføres, ligesom hans Danskhed: „Jeg har set ham, dødssyg, rejse sig paa sit Leje og med en Kraft, der mindede om Ungdomstiden i „Dorn-Buschen“, at tage Ordet for Danmark og bryde Staven over Tysklands Adfærd mod det“. Præsten slutter: „Jeg har elsket ham med en stor Kjærlighed og jeg takker Gud for de Aar, det forundtes mig at leve med ham. Fred være med den gamles Støv“.

16. Forskellige dokumenter angående *Fritz B.* (44) bl. a. attestatum pastorale (genpart af dåbsattest), Abgangs-Zeugniss fra Ritter- und Dom-Schule zu Reval (hvor han, *Friedrich Ludwig Moritz von Busch* har opført sig „mustergiltig, Fleiss recht brav“), et collegiehefte fra Det v. Westenske Institut (København), hvori digte fra 1857–1860, de fleste på tysk og fransk med latinske og græske mottoer, anbefalinger fra hans tid som cancellisecretair, bogholder etc., hans borgerbrev fra Københavns Magistrat som købmand (28. 5. 1878).

b. Hele sagen med officielle dokumenter vedrørende hans ulykke.

c. Løse digte til 3. 10. – hans første kones fødselsdag, delvis skrevet på drengenes vegne. Bør engang aftrykkes, da mange er meget smukke.

c. Løse digte til 28. 7. – må vist være til enken *Meister*, senere hans anden kone – heriblandt et skrevet fra graven af den afdøde hustru: Til den 28. Juli 1878: Fra Gravens dybe stille Bo / Hvor efter Striden jeg fandt Ro / Jeg kommer dog idag som Gjæst / At fejre med Din Højtidsfest // Du Glemte ej hvorom jeg bad / Skjøndt tung den er, Du gjør dog glad / Den Gjerning, som jeg efterlod / Du er en Moder tro og god // Tak for Din Troskab! Gid Du maa / Af Drengene alt Takken faae / Ect ved jeg, at af Gravens Fred / Skal Du opstaae til Salighed / Din Marie.

d. Digte til „en onkel“ født 4. 3. – muligvis vennen *Meister*? som flere gange fejrede fødselsdag hos dem. Signeret af drengene, men sikkert skrevet af faderen.

e. Forskellige uopklarede breve – et fra Kiel 16. 1. 1855 til *Meiner sehr lieber*

und theurer Bruder, ulæselig underskrift, et til *Maria* (hans første kone) fra stiftsdame *Louise von Eyben* etc.

f. Program til Feier der Bestattung des weiland General-Superintendenten des Moskowischen Evangelisch-Lutherischen Consistorial-Bezirks Dr. theol. *Wilhelm Carblom* (se stamtavle 39) (geboren zu St. Matthiae in Estland den 10. Dezember 1820, gestorben in Moskau, den 22. September 1875) am 26. September 1875. Moskau Buchdruckerei von Th. Ries, bei der Jauskaja Tschast, Haus Medynzew, 1875.

g. Mindeblad fra Frederik VII's død med digt.

h. En smukt i læder indbunden bog (*Moritz Ludwig Friedrich Busch, Landskrona*) (han har vel været på besøg hos Quistgaards (51)) 23. December 1862 med talrige meget smukke digte det sidste dateret 3. 3. 1867. Digtene er fortsat af sønnen *Valdemar* (77), der dog som digter ikke helt kan måle sig med faderen, men mange er morsomme – særlig de skrevne til hans senere kone.

17. Nekrolog over *Eduard W. K. B.* (52) i Meddelelser til Kristelig Lægefornings Medlemmer Februar 1929 af dr. *N. Chr. Schmidt*. Afskrift af nekrolog i Soranerblader Februar 1929. Afskrift af brev fra hans gamle chauffør og en kort biografi tilsendt af datteren *Gerda* (90).

18. Forskellige papirer vedrørende *Otto B.*' (75) død i Bangkok med breve fra hans datter *Bertha (Nina)*. Tidlige fotos af de danske i Siam med Oriental Hotel – *H. N. Andersens* første foretagende, forskellige slotte, templer og billeder fra hans tid som chef for officersskolen i Bangkok.

19. Forskelligt vedrørende *Franz B.* (77), bl. a. et manuskript til en tale holdt på hans 85-års fødselsdag, hvor han fortæller om sit barndomshjem: „Kære Edu og Rigmor! Jeg vil sige Jer tak, fordi I har samlet os til familiefest [han var da den ældste i slægten] her i aften. Men jeg vil også takke jer for den smukke og kærlige tanke at ville samle os netop på denne dag, som er min 85-års fødselsdag. I har dermed ikke blot gjort mig en stor glæde, men også vist mig en ære, som blot er altfor stor. Jeg vil også takke jer, kære medlemmer af vor familie, fordi I er kommet til stede for at glæde mig og glæde jer med mig! Men når vi i aften er samlet til fødselsdagsfest, ligger det nær for mig at vende blikket tilbage til svundne år. Og jeg vil da sige lidt om festlige fødselsdage, som blev beredt os børn i vort barndomshjem og ungdomshjem. Om min kære Mama har jeg ikke så mange minder. Hun døde tidligt (1877) i en alder af 43 år. Min ældste broder Otto var dengang ca. 9½ år. Jeg var ikke helt fyldt 8 år, og min yngste broder Valdemar var noget over 6 år. Mama var en god og trofast moder. Hun står for mig som den kvinde, om hvem der engang blev sagt: Hun gjorde hvad hun kunne. At hun har betydet så meget for Papa, fik jeg en dag et særligt dybt indtryk af. Det var, da han kom hjem fra hospitalet, hvor hun havde ligget syg af et halsonde og var død efter en operation. Jeg så ham da stå foran døren og græde. Han var nu ene tilbage med sine 3 børn. I året efter Mamas død var Tante Bertha (54), Papas yngre søster, husmoder i vort hjem. Da tiden nærmede sig, at hun skulle ind på Diakonissestiftelsen for at uddannes til diakonisse (hun er for nogle år siden død ca. 80 år gammel efter en langvarig og tro diakonissegerning), bestemte Papa sig til af hensyn til os at gifte sig med Mamas gode veninde, som i nogen tid havde været enke. Vor Mama havde på sit dødsleje betroet os børn til hendes kærlige omsorg.

I hende fik Papa en trofast og dygtig hustru og vi børn en omsorgsfuld moder. Så flyttede vi ud på Vesterbrogade 122, hvor Papa oprettede en cigar- og tobaksforretning. Fra dette hjem har jeg mine fleste barndoms minder. Der har vi børn holdt festlige fødselsdage, bl. a. med runde hvedekager, på hvilke der brændte lys efter de år vi fyldte. Og der fik vi gode og nyttige fødselsdagsgaver t. ex. nyt tøj og gode bøger. Mor sørgede for festlig mad. Vi havde selv lov at vælge den mad, vi holdt mest af, og Papa skrev i dagens anledning gode fødselsdagsvers, af hvilke jeg skal læse et par: Til den 5. November 1883: To Kroner er til en Kaskjet / Som Ho'det klæder fix og net / To Kroner til Din Portmonnai / Saa tænker jeg, at Du vil see / Helt frejdigt ud i Livet. // Kaskjetten skal Du tage af / For dem, der derpaa have Krav / Og Pungen skal Du lukke i / Dersom Du agter at bli' rig / See dette er nu givet. // Dog seer Du dem, som trænge gjør / Da Pungen op Du lukke bør / Og seer Du Hovmod, Frækhed, Last / Da sæt Kaskjetten trodsig fast - / Og gaa saa gennem Livet. - Til den 5. November 1884: Da Gutten fyldte femten aar / Han saae med glade Blikke / Ud i sin Fremtids lyse Vaar / Og frygtede slet ikke // Ja, gid Dit Blik, min kjære Dreng! / Fordunklet ej maa blive / Og Livets Storme ej for streng / I Takkelagen rive! // Men selv om det gaar stikt imod / Saa lad ej Modet falde! / Deroppe er en Fører god / Paa Ham Du trygt kan kalde! // Papas og Mamas fødselsdage var også festlige. Jeg skal nu sige kun lidt endnu om mine minder fra barndomshjemmet. Jeg skal efter Edus opfordring prøve mere udførligt at nedskrive, hvad jeg af forskellig art ved angående fortidsminder i vor familie og slægt -“ her slutter kladden desværre og til trods for at vi forærede ham en bog, hvori han kunne nedskrive sine erindringer blev det kun til en begyndelse, hvor af følgende formentlig er kladden, hvor han nævner, at hans „farfar i året 1849 rejste til København, hvor han søgte embedet som professor i Tysk, men kom ikke i betragtning. Han boede en tid i København sammen med sin anden hustru, *Mathilde Juliane v. Leukfeldt* og siden i Pedersborg ved Sorø (hvor mine onkler *Eduard* og *Axel* var alumner på Sorø Akademi) i et hus med have nedenfor kirken og på den side af vejen, der fører til Sorø. Kirken ligger på den anden side af vejen oppe på en bakke. Da jeg mange år senere gjorde et besøg i Pedersborg og var oppe for at se kirken, hvor min farfar efter sædvane holdt søndag traf jeg en gammel ringer, som erindrede den gamle professor. [Note af *Johannes* (127): Jeg mener at have hørt fortælle om professoren, at han, der sang meget falsk, alligevel sang meget højt med på salmerne, og at han, da man derhjemme drillede ham dermed, skulle have sagt omtrent sådan: „Ja, snak I bare, men vent blot til vi kommer hjem i Himlen, så er jeg måske den, der synger bedst!“] Efter hustruens død år 1877 (11. 4.) tilbragte min farfar sine sidste dage (han døde ligeledes i 1877 (19. 8.), i hvilket også min egen mor døde 22. 8. 1877 – begravet 28. 8.) hos sin datter *Fanny*, gift med gårdejer *Poul Quistgaard* på gården Årnot ved Laholm i Halland. Han døde siddende i sin lænestol. På bordet ved siden af lå Bibelen opslået på det 11. kapitel i Johs. Evg. i hvilket vi læser Jesu ord: Jeg er opstandelsen og livet. Den, der tror på mig, skal leve selvom han dør. I sit første ægteskab havde farfar følgende børn *PAUL* (vistnok den ældste), der døde ung. En buste af ham, som blev lavet 1845, da han var 16 år, har siden Papas død stået i broder *Valdemars* hjem [nu hos *Fritz* (131)]. En anden broder hed *Max*, en tredje *Franz*, som døde i Danmark under militærtjeneste som cand. theol. Af søstrene var *Louise* den ældste. Hun blev senere gift med biskop Carlblom, Rusland, general-superintendent. *Meta*, som døde ugift i Danmark – jeg har

ejet en tysk bog om Augustins levned. Papa har givet mig den. Der står foran i bogen: Für Fritz von Meta.“ [Senere:] „– er der enkelte ting, som står særligt klart i min erindring: Vi, mine forældre og vi tre søskende, var da flyttet hen i et andet hus i nærheden af mit fødehjem i en gade, som dengang kaldtes Chr. Niensens Passage, men siden blev Vodroffsvej. Mine bedsteforældre boede da i Schönbergs-gade nær herved. Jeg mener, at jeg en formiddag skulle bringe avisen, som vi holdt sammen med mine bedsteforældre, og at jeg satte mig på trappegelænderet for at rutsje ned af det. Men jeg faldt ned. Dog slap jeg nådigt fra dette fald. Vi boede på anden sal. Mine brødre, Otto og Valdemar, havde af mine forældre fået foræret en ret stor gyngest, som vi havde megen fornøjelse af. Otto satte sig ved hestens hale, og jeg ved dens hoved. Valdemar stod på den ene af gængerne, og så kørte vi henover stuegulvet. Det kan nok siges, at vi på den måde satte stuen på den anden ende. Vor kære Mama havde en eftermiddag været ude i et ærinde, og netop som vor leg med hesten var –“ her slutter desværre kladden.

20. Forskellige dokumenter, udnævnelser, soldaterpapirer vedrørende *Valdemar Busch* (77) deriblandt en betydelig samling breve fra Onkel *Eduard* (52) væsentlig om kristelige spørgsmål. Desuden en dagbog fra 22. 11. 1891–19. 12. 1892, talrige breve og digte fra broderen *Franz*. I ovennævnte (arkivnote 16) digtebog har han mange digte, mest til lejligheder, men desuden flere mere ambitiøse syngespil. Onkel *Frantz'* prædiken ved hans begravelse.

21. Forskelligt vedrørende *Eduard A. V. B.* (129) herunder „Den lille stam-tavle“ oversat til Tysk af *Valdemar* (77).

22. Forskelligt vedrørende *Carl Christian B.* (130) herunder korrespondance om *Lake Otto Busch* (se note 9 c) og en skrivelse som svar på forespørgsel vedr. denne bog: To paternal Busch Clan in Denmark *Greetings*: Be it known that at a meeting of the exiled Canadian Busch Clan held at the city of Vancouver, in the Province of British Columbia and Dominion of Canada, on August the 9th, A. D. 1963, the following was duly considered, debated and unanimously resolved and agreed upon, namely: hvorefter der kommer en liste over fødselsdage og andre oplysninger.

23. Korrespondance i anledning af stamtavlen med bl. a. *Siemens*, hvor den danske direktør *J. Muhle* har hjulpet os, *Elsa von Busch* (166), *Alexander Busch* (169), *Maiken Schultz*, f. *Busch* (170) (i et brev fra hende får vi forklaringen på, at *Marianne Busch* (168) er født på Rugaard ved Odense 1919, idet hendes mors søster *Hedvig* født baronesse *Schilling* (død i Hellerup 10. 1. 1955) var gift med indehaveren *Holger Stenbjørn*, som senere solgte gården), *Elisabeth Kast* f. *Busch* (243), *Fanny Busch* (99), *Axel Busch* (103), *Emma Elisabeth Abramczyk* (160), *Gerda Busch* (90) o. fl.

24. Litteraturhenvisninger ang. slægten i den holstenske tid, hvor flere er omtalt f. ex. Schlesw.-Holstein. Provinzialberichte, fortegnelser over examina etc. samlet af *Edu* (129).

25. Dokument fra *Societas Heraldica Danica*, hvor vort våben i Protokol nr. I p. 90 er matrikuleret for efterkommerne af etatsråd *Paul Christian von Busch*, f. 1769; Skjoldet sølv, deri et af et rødt hjerte opstående latinsk brunt kløverblads-

kors omslynget af en grøn rosenranke med tre røde roser. På den kronede hjelm: En tredelt grøn gren (busk). Hjelmklæde: Indvendig sølv, udvendig grønt. Se også *Vaabenførende Slægter i Danmark* (København 1946) p. 10, hvor de tre roser dog er glemt.

26. Korrespondance med forskellige myndigheder i Slesvig-Holsten ang. slægten.

27. Talrige fotos givet af forskellige i slægten. Nummeret i stamtavlen skrevet bagpå.

Andre minder i slægten

1. Segl af *Paul Christian Busch*' (14) våben (som udenpå bogen). Meget brøstfældigt. I arkivet. Signetets skæbne ukendt.
2. Sammes segl som notarius: *Notarius Regius Publicus Paul Christian Busch* rundt om retfærdighedens vægt. I arkivet. Signetet hos 105.
3. Sammes privatsegl *PCB* sammenslynget. I arkivet. Signetet hos 105.
4. Segl med ordet *ichthys* på græsk (gammelt kristent symbol). I arkivet. Signetet hos 105.
5. Segl fra etatsrådens svigerfader *Hans Caspar Christopher Møller*: 6 træer på hver side af en pyramideformet figur, til højre en skinnende sol, til venstre en måne, forneden *HCCM*, foroven mottoet: *Toujours ainsi*. I arkivet. Signetet hos 105.
6. Silhouet – se p. 59. I arkivet.
7. Fotokopier af malerierne (side 60 og 61). I arkivet. Negativerne hos Elfelt. Originalerne hos 103.
8. Tegning af professorens (31) første kone, *Fanny Amalia v. Schmalz* udført af hendes søster, signeret BS 1819. Hos 129.
9. Tegning af professor *A. C. Friedrich Busch* (31) i professorkappe. Usigneret. Nedenunder: *Dr. Friedrich Busch, Staatsrath u. ordtl. Professor der Theologie an der Universität zu Dorpat*. Professoren har forneden selv skrevet sit valgsprog: *Ich glaube darum rede ich 2. Cor. 4, 13*. Hos 129.
10. Indrammede prospekter fra universitetet i Dorpat. Hos 132.
11. Buste af Paul Christian Theodor Busch (40). Hos 131.
12. Blyanttegning af „Fritz“ Busch (44). Hos 132.

Navnefortegnelse

Navne på *Hinrich Buschs* efterkommere er kursiveret. De kursiverede sidetal henviser til vedkommendes plads i stamtavlen.

- Abramczyk, Gert 42.
 Ahlemann, NN. 14, 15.
 Ahnfeldt-Møllerup 64.
 Alexander I Pawlowitsch, kejser af Rusland 19, 63.
 Andersen, H. A. 69.
 – , H. N. 74.
 – , Karen Margrethe ~ Busch 38.
 – , Lizzie Ruth ~ Busch 40.
- Becher, Charlotte Christiane ~ Busch 31.
 – , Cæcilus 31, 34.
 – , Johanne Cathrine ~ Busch 34.
- Below, Ilse von ~ Busch 42.
- Bernadotte, kronprins af Sverige 19.
- Bertoldy, Ida Henriette ~ Busch 36.
- Biem, Emil 41.
- Biem, Dorte Marianne 48.*
 – , Kirsten Charlotte 48.
- Binge, Jürgen 13.
- Bloch, Birthe ~ Nielsen 42.
- Blondell, Carla ~ Busch 42.
- Bolsewigen, Catharina Elisabeth ~ Busch 11, 25, 55.
- Borberg, Søren 45.*
 – , Mogens William 39.
- Breyen, Catharina 12.
- Brock, Lore ~ Busch 42.
- Brøchner, Birgitte ~ Busch 44.
 – , Hans 44.
- Busch, Aage 35.*
 – , Adelheid Frederikke Luise ~ Kämmerling 32.
 – , Agnes Rosa ~ von Dehn 37.
 – , Agnes Marianne Hedwig Helene ~ v. Winkler ~ 2. Feltrup 43.
- (Busch), Amalie 28.*
 – , Amalie v. 32.
 – , Andreas Caspar Friedrich 9, 17, 18, 29, 60, 62, 72, 75, 78.
 – , Andreas 12, 14, 26, 57 ff., 62, 71.
 – , Anna Gesche 27.
 – , Anne 43.
 – , Annette 47.
 – , Arvid Reinhold Camillo v. 42.
 – , Axel 35.
 – , Axel v. 33.
 – , Axel v. 49.
 – , Axel (Hak) 36, 76.
 – , Axel Eduard Valdemar 44.
- Busch, Bente 47.*
 – , Benno Carl Reinhold v. 33.
 – , Benno Julius Mechmershausen v. 33.
 – , Bertha 32, 68, 69, 74.
 – , Bertha (Pippe) 35.
 – , Bertha (Siam) 37.
 – , Brigitte 49.
 – , Brita Johanne ~ Owen 44.
- Busch, Carl Friedrich Theodor 30, 72.*
 – , Carl Christian (Bose) 38, 58, 76.
 – , Carl-Axel 41.
 – , Carine 43.
 – , Caroline Luise Elisabeth (Betty) 37.
 – , Carsten 47.
 – , Catharina Elisabeth 26.
 – , Catharina Elisabeth ~ Gerber 27.
 – , Catharina Elisabeth 28.
 – , Catharina Elsabe 27.
 – , Charlotte 43.

- (*Busch*), *Charlotte* 46.
 – , *Christian Ernst Georg* 18, 29.
 – , *Christian Heinrich* 30, 67.
 – , *Christiana* 30.
 – , *Christiana Dorothea Elisabeth* ~
 v. *Fries*, 18, 29.
- Busch*, *Daniel Heinrich* 16, 28.
 – , *Didde* 43.
 – , *Dorothea Catharina Amalia* (*Doris*) ~ *Schultz* 15, 28, 62, 72.
 – , *Dorothea v. (Dorle)* 50.
- Busch*, *Ebba* (*Kukke*) ~ *Holst* 35.
 – , *Eduard Axel Valdemar (Edu)* 38,
 76.
 – , *Eduard Carl Wilhelm v.* 32.
 – , *Eduard Heinrich* 18, 29, 65.
 – , *Eduard Julius Arndt v.* 36.
 – , *Eduard Wilhelm* 40.
 – , *Eduard Wilhelm Konstantin* 31,
 64, 67, 74, 75, 76.
 – , *Eduarda (Arda)* 36.
 – , *Elisabeth Sophie* 32.
 – , *Elisabeth* ~ *Kast* 48, 76.
 – , *Ellen* ~ *Hvalsøe* 34.
 – , *Else* 38.
 – , *Else Vibeke (Vivi)* ~ *Newton* 44.
 – , *Emma* ~ *Nielsen* 32, 69.
 – , *Emma v.* 32.
 – , *Emma (Knolly)* 36.
 – , *Emma v.* 37.
 – , *Erich Cornelius v.* 33.
 – , *Erik* 47.
 – , *Erika* 49.
 – , *Ernst* 26.
 – , *Ernst Wilhelm v.* 36.
 – , *Ernst Wilhelm v.* 42.
 – , *Eskil* 47.
- Busch*, *Fanny Julie Johanne* ~ *Quistgaard* 31, 64, 69, 75.
 – , *Fanny* 36, 76.
 – , *Frans Henrik* 43.
 – , *Franz Eduard Otto v.* 31.
 – , *Franz Moritz Ludwig Friedrich* 33,
 66, 69, 74, 76.
- (*Busch*), *Friedrich Heinrich* 15, 17, 28,
 62, 71.
 – , *Fritz* 35.
 – , *Fritz* 38.
- Busch*, *Georg v.* 42.
 – , *Gerda* 35, 74, 76.
 – , *Grethe* ~ *Thomsen* 41.
 – , *Gunhild* 47.
- Busch*, *Hack* 41.
 – , *Hack* 47.
 – , *Hans Frederik* 46.
 – , *Hans Jørgen* 40.
 – , *Hartwicus de Ottenebotele dictus*
Busch 53.
 – , *Hartwig Busch von dem Krum-*
mendike 53.
 – , *Hasso* 53.
 – , *Hedwig v.* 30.
 – , *Hedwig Alexandra Marie v.* 31.
 – , *Heinricus* 53.
 – , *Heinrich Dieterich* 16, 28.
 – , *Heinrich Lucius Manfred v.* 36, 70.
 – , *Helen Margaret* 41.
 – , *Helge* 35.
 – , *Hellmut Manfred Friedrich v.* 42.
 – , *Henning* 40.
 – , *Henrik* 53.
 – , *Hermann Axel Emil Otto* 31, 64,
 68, 75.
 – , *Hieronymus Georg* 54.
 – , *Hinrich* 11, 12, 25, 54.
 – , *Hinrich* 12, 13, 25.
 – , *Hinrich* 26.
 – , *Hinrich v.* 48.
- Busch*, *Inge-Lise* 47.
 – , *Ingrid* 49.
- Busch*, *Jacob* 37.
 – , *Johann* 25.
 – , *Johann Andreas* 15, 28, 72.
 – , *Johann Christian* 13, 27.
 – , *Johann Daniel* 9, 12, 13, 15, 16,
 26, 57, 71.
 – , *Johann Dieterich* 12, 15, 16, 27.
 – , *Johann Ernst* 12, 25?, 26?

- (*Busch*), *Johanna Marie v.* ~ Feterow-
sky 33.
– , *Johanne Charlotte* ~ Møllgaard
44.
– , *Johanne Elisabeth* ~ Jungersen
44.
– , *Johanne Luise Marie v.* ~ Carl-
blom 30.
– , *Johanne Marie* (Didden) 38.
– , *Johannes* 38.
– , *Johannes* 38.
– , *Johannes* 53.
– , *Johannes v.* 42.
– , *Julius Hermann v.* 37.
– , *Jørgen* 40.
– , *Jørgen* 43.
– , *Jørgen Axel Emil* 41.
- Busch, Karen* ~ Jensen 35.
– , *Karen* 41.
– , *K. F.* 54.
– , *Karl Hans Otto v.* 31.
– , *Konstantin v.* 37.
- Busch, Linda* 47.
- Busch, Maiken* ~ Schultz 43, 76.
– , *Maja* 43.
– , *Manfred Rudolf Nicolai* (Fred) *v.*
42.
– , *Margaretha Elisabeth* 16, 28.
– , *Margaretha Wilhelmine Dorothea*
(Meta) 30, 72.
– , *Margaretha v.* 42.
– , *Margaretha v.* (Margot) ~ Jo-
hansson 32.
– , *Maria* 54.
– , *Maria v.* 37.
– , *Marianne* 49.
– , *Marianne v.* 50.
– , *Marie v.* 32.
– , *Martha* (Massen) ~ Ishøi 35.
– , *Martha Johanne* (Nix) 36.
– , *Martha Pauline v.* 33.
– , *Mathilde Caroline* (Tilla) ~
Høyer 36.
– , *Mathilde Juliane* (Titte) 35.
– , *Max Adolph Gustav Alfred v.* 31.
- (*Busch*), *Meta v.* 37.
– , *Mikael* 47.
– , *Moritz* 54.
– , *Moritz Georg Friedrich v.* 32, 69.
– , *Moritz Ludwig Friedrich v.* (Fritz)
30, 67, 73, 74.
– , *Moritz Ludwig Friedrich* (Lippen)
38.
– , *Moritz Maximilian v.* 37.
- Busch, Niels Eduard* 44.
– , *Nina* 37.
– , *NN.* 33.
– , *NN.* ~ Johnsson 31.
- Busch, Ole* 40.
– , *Otto* 58.
– , *Otto Friedrich v.* 37.
– , *Otto Friedrich Wilhelm* 33, 69, 74.
- Busch, Paul v.* 33.
– , *Paul* 45.
– , *Paul Christian* 14, 16, 18, 27, 60,
76, 78.
– , *Paul Christian Theodor v.* 30.
– , *Paul Otto Leopold Friedrich v.* 31.
– , *Peter* 47.
– , *Peter Arvid v.* 48.
– , *Peter Theodor* 16, 28.
- Busch, Renate* ~ English 49.
– , *Rudolf v.* 48.
- Busch, Sara Agnes Emilie v.* 32.
– , *Signe Elisabeth* ~ Nielsen 38.
– , *Sophia Alwine Charlotte v.* 37.
– , *Sophia Friederica Catharina* ~
Kuss 15, 18, 28.
– , *Steffen* 47.
– , *Susanne* 43.
- Busch, Thomas Helge* 46.
– , *Titte Charlotte* ~ Kirkegaard 40.
– , *Theodor Paul Christian v.* 30.
– , *Thyra Margrethe* 36.
- Busch, Valdemar Eduard Axel* 9, 34, 67,
70, 74, 76.

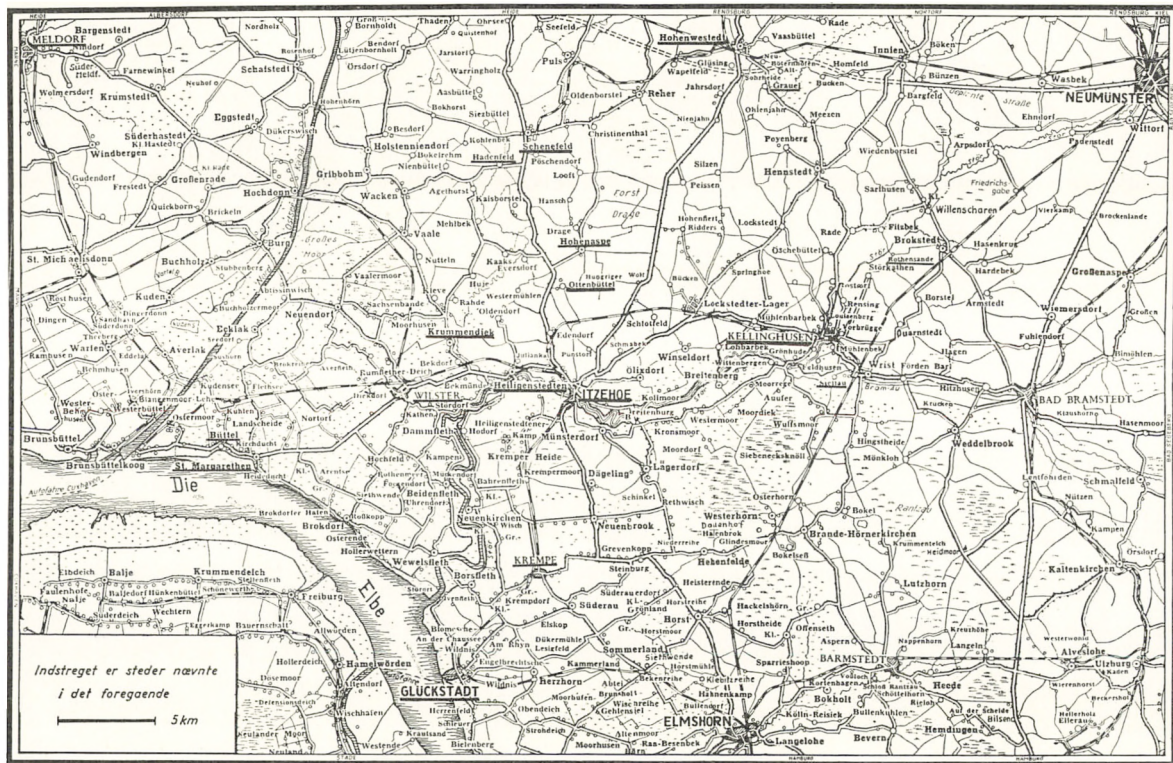
- (*Busch*), *Vibeke* ~ *Wichmann* 41.
 – , *Vibeke* 47.
 – , *Walther* 58.
 – , *Wilhelm* 54.
 – , *Wolf Alexander* 9, 43, 58, 76.
- Busch, Yanne* 47.
- Bügel, *Juliane Augusta Jesmine* ~
Becher 31, 34.
- Cameron, Florence* ~ *Quistgaard* 34.
- Carlblom, Eleonora Juliane Elisabeth*
 (*Betty*) ~ *Busch* 29, 66.
 – , *Peter* 29, 66.
 – , *Wilhelm* 30, 74.
- Carstens, Lambert Daniel* 12, 55.
- Christensen, Claus Heinrich Ritter von*
 18.
 – , *Hans Peter* 39.
 – , *Karen* 45.
 – , *Lars* 45.
 – , *Lone Busch* 45.
- Christiansen, Christian* 30, 62, 72.
Christiansen, Heinrich 33, 72.
- Corneliussen, Asger Johan* 39.
Corneliussen, Jesper 45.
 – , *Lise-Lotte* 45.
 – , *Morten* 45.
- Dahl, Magnus* 33.
 – , *Mariane* ~ *Busch* 33.
- Dehn, Georg v.* 37.
- Deimer, Annelies* ~ *Busch* 49.
- Dimitri Nikolajewitsch, storfyrste* 65.
- Dirksen, NN.* 17.
- Dütsch, NN.* 72.
- Eckermann, NN.* 27.
- Edelmann, Louise v.* ~ *v. Schmalz* 29,
 63.
- Eggers, Sophia Elisabeth Hans-Hinrichs-*
datter ~ *Stemann* 14, 27.
- Egstrup, Esther* ~ *Busch* 40.
- Ehlers, Elsabe* ~ *Schütte* 12.
- Eichstädt, NN.* 19.
- English, Laurence (Larry)* 50.
 – , *Michael Robert* 50.
- (*English*), *Steven Lloyd* 50.
 – , *Thomas Arthur (Tom)* 50.
 – , *Tracy L.* 49.
- Evers, Lorenz* 12.
 – , *Magdalena Rebecca* 12.
 – , *Peter* 12.
 – , *Töns* 12.
 – , *NN.* 21.
- Eyben, Louise v.* 74.
- Fangel, NN.* 18, 61.
- Fehrs, Hans* 12.
- Feltrup, Ludwig* 43.
- Feterowsky, Alexander* 33.
- Fock, NN.* 17.
- Foghsgaard, Andrea Maria Blach* ~
Busch 38.
- Frederik VII af Danmark* 74.
- Friedrich Carl Christian, Prins af Dan-*
mark 17.
- Fries, Mathias v.* 29.
 – , *Thora v.* 32.
- Friis, Niels* 9, 55.
- Fritz, Mathilde Jensigne* ~ *Busch* 35.
- Georg Ludvig, Kurfyrste* 55.
- Gerber, August* 29.
 – , *Catharina Elisabeth* 28.
 – , *Joachim Heinrich* 12, 15, 16, 27.
 – , *Johann Andreas* 28.
 – , *NN.* 29.
- Gittel, NN.* 14.
- Guillaume, Suzanne Marthe* ~ *Busch* 37.
- Hadenfelt, Cathrina Elsabe* ~ *Busch* 13,
 26.
- Haggren, Margit Elisabeth* ~ *Ishøi* 46.
- Hammarlund, Niels* 34.
- Harder, Hinrich* 12.
- Harms, NN.* 19.
- Harmsen, Margaretha Cathrina* ~
Busch 13, 26.
- Hasse, Amalia* ~ *Busch* 30.
- Hasselmann, Augusta Christiane Elisa-*
beth ~ *Busch* 28.
- Heise, V.* 64, 73.
- Helm, Friederica v.* 15.
- Hengstenberg, NN.* 21.

- Herløw, Erik 39.
 - , *Janne* 45.
 - , *Mikal* 45.
- Hjorth-Hansen, Gurli ~ Busch 38.
- Hoffgaard, Ellen Elisabeth (Sara) ~
 Busch 35.
- Hohwy, Gemma ~ Hvalsøe 39.
- Hollnagel, Hanne* 46.
 - , Harald 40.
 - , *Morten* 46.
 - , *Peter* 46.
- Holmgren, Lilly ~ Busch 35.
- Holst, Adrian August 35.
 - , *Kirsten Busch* ~ Hollnagel 40.
 - , *Knud* 40.
- Hvalsøe, Anne Marie* ~ Utzon-Frank
 39.
 - , *Claus* 45.
 - , Frederik Vilhelm 34.
 - , *Henrik* 39.
 - , *Inger* ~ Kühl Nielsen, 2. ~ Her-
 løw, 3. ~ Borberg 39.
 - , *Susanne* 45.
 - , *Vilhelm* 39.
- Hvidberg, Rigmor Elisabeth Friis ~
 Jungersen 44.
- Ishøi, Børge* 39.
 - , *Caspar Peter* 46.
 - , *Finn Eric* 46.
 - , *Franck* 50.
 - , *Hanne Dorthé* 46.
 - , *Helle* 46.
 - , *Jeannette* 50.
 - , *Jette* 46.
 - , *Lise-Lotte* ~ Trasborg 46.
 - , *Lone* 46.
 - , *Mogens* 39.
 - , *Ole* 39.
 - , William Henrik 35.
- Iversen, Paula ~ Busch 40.
- Jacobsen, Esther ~ Busch 41.
 - , Gunni 41.
 - , Margrethe 12.
- Jansen, Elisabeth ~ Busch 42.
- Janssen, Sophia Amalia 15.
- Jensen, Ellen Busch* ~ Corneliussen
 39.
- (*Jensen*), *Gudrun Busch* ~ Christensen
 39.
 - , Inge ~ Busch 40.
 - , Lars Madsen 35.
- Johansen, Henny ~ Busch 41.
 - , P. C. J. 41.
- Johansson, Eduard 32.
- Johnsson, NN. 31.
- Jungersen, Anders 44.
 - , Knud 44.
- Jørgensen, Gunnlaug Marstrand ~
 Busch 38.
 - , Kirsten Stray ~ Busch 41.
 - , Valdemar 41.
- Kast, Renate* 50.
 - , *Ursula* 50.
 - , *Volker* 50.
 - , Werner 48.
- Kern, W. 51.
- Kirkegaard, Bo* 46.
 - , *Charlotte* 46.
 - , Jørgen 40.
- Kjeldgaard, C. F. 60.
- Kristensen, Anny ~ Ishøi 46.
- Kuss, Christian 15, 28, 62.
- Kämmerling, Alexander 32.
- Langhinrichs, Caspar 12, 56.
- Langkjær, Agnete 44.
- Leukfeld, Mathilde Juliane v. 29.
 - , Wilhelm v. 29.
- Lieven, Karl, fyrste 20, 21.
- Lind, Francisca Mariane v. ~ Ohsten
 32.
- Lindhardt, Carita 45.
- Lind, Vita Elisabeth ~ Schæffer 38.
- Lithander, Marie Charlotte ~ Carl-
 blom 29.
- Lorenzen, NN. 16.
 - , Anna Salome 16.
- Maag, J. 72.
- Maass, W. 54.
- Mechmershausen, Mathilde Emilie ~
 Busch 29.
 - , Poul Julius 29.
- Meder, Sophie Charlotte ~ Mech-
 mershausen 29.

- Meister, Rudolph 31, 67.
 – , NN. ~ Busch 31, 67.
 Meyern, Anna 12.
 Mollerup, Signe 64.
 Muhle, J. 76.
 Møller, Hans Casper Christopher 17,
     28, 60, 72, 78.
 – , Erich Johann Andreas 18.
 – , Jürgen Christopher (Müller,
     Møller) 17, 60.
 – , Margaretha Sophia Johanna ~
     Busch 17, 27.
 Møllgaard, Arne 44.
 – , Hans Peter 50.
 – , Oskar M. 45.

 Nathanson, Philip 34.
 Neander, NN. 19.
 Newton, Barbara Jocelyn 49.
 – , Christopher Scott 49.
 – , Cyril Scotthorn 44.
 – , James Allan 49.
 – , Trevor Michael 49.
 Nicolai I, kejser af Rusland 20.
 Nicolai Konstantinowitsch, storfyrste 65.
 Nicolay, Rebecca 26.
 Nielsen, Anders Højbye 48.
 – , Anne Jette Højbye 48.
 – , Axel 32.
 – , Bjarne Højbye 48.
 – , Bertha ~ Nielsen 36.
 – , Dorte Elisabeth Busch 44.
 – , Elin ~ Ishøi 40.
 – , Elsebeth Busch 44.
 – , Emma Elisabeth ~ Abramczyk 9,
     42, 76.
 – , Inger Margrethe ~ Biem 41.
 – , Johannes 36.
 – , Kasper Højbye 48.
 – , Lilly Margrethe Ronge ~ Ishøi 39.
 – , Marianne Busch 44.
 – , Niels Asger Emerik 38.
 – , Niels Peter 36.
 – , Poul Kühl 39.
 – , Rigmor 41.
 – , Simon Højbye 48.
 – , Tage Johannes Højby 41.
 Normann, NN. 27.

 NN., Henriette ~ Quistgaard 34.
 NN., Jenny ~ Quistgaard, 34.
 NN., Hazel ~ Quistgaard 34.

 Oettingen, Elsa v. ~ v. Busch 9, 42, 76.
 Offen, S. 61.
 Ohsten, Fanny Andrea Louise ~ Busch
     31.
 – , Johan Christian 32.
 Ottens, NN. 14.
 Otto Busch Lake 58.
 Owen, Christian Steward 50.
 – , Lise Joanna 50.
 – , Philip Walter 44.

 Pedersen, Edith Kamilla 41.
 – , Sigrid 41.
 Peterzen, Joanna Maria Catharina Pers-
     dottir 31, 73.
 Planck, NN. 19.

 Qualen, v. 54.
 Quistgaard, Axel Edvard Johan 34.
 – , Emma Sophie Cathrine ~ Nathan-
     son 34.
 – , Emmely Mathilde Frederikke ~
     Hammarlund 34.
 – , Ernst, Theodor Alfred 34.
 – , Franz Max Nicolaus 34.
 – , Frederik (Fiffe) 34.
 Johan Josef Poul 31.
 – , Ludvig (Lulle) 34.
 – , Poul Otto 34.
 – , Valdemar Rudolph 34.
 – , Vilhelm Julius Georg 34.

 Rald, Niels Jørgen 68.
 Rambach, Agnes Julie Elisabeth v. ~ v.
     Busch 32.
 Rathyen, Ehlert 12.
 Redøhl, Johanne Elisabeth Esther 41.

 Scheel, Claus 12.
 Schilling, Leonie Pauline Helene baro-
     nesse v. ~ v. Busch 37.
 – , Martha baronesse v. ~ v. Busch 37.
 Schinmeyer, NN. 13.
 Schmalz, Eduard Theodor v. 72.
 – , Fanny Amalia v. ~ Busch 29, 78.

- (Schmalz), Theodor, Ritter v. 29, 63.
 Schmidt, Olga ~ Busch 42.
 - , NN. 18.
 Schuberth, Johs. 51.
 Schultz, Ernst 43.
 - , *Ernst Dieter* 49.
 - , *Klaus* 49.
 Schulz, Johann Heinrich 15, 28.
 - , Anna Sophia Frederike.
 ~ *Christiansen* 30.
 Schwergen, Margretha Christiana 12.
 Schütte, Andreas 11, 13, 56.
 - , Anna ~ Carstens 55.
 - , Catharina ~ Busch 11, 13, 26, 55,
 56.
 - , Elsabe 12, 56.
 Schæffer, August Berthold Jørgen 38.
 - , Rigmor ~ Busch 38.
 Siamesisk prinsesse ~ Busch 33.
 Stemann, Catharina v. 15.
 - , Christian Ludwig v. 14, 18.
 - , Christiana Elisabeth ~ Busch 14,
 15, 26, 57.
 - , Dorothea v. 15.
 - , Ernst Johann Peter 15, 18.
 - , Friedrich Heinrich 15
 - , Paul Christian 14, 27, 57, 71, 72.
 - , Sophia Elisabeth 15.
 - , NN. 16.
 Stengade, Bodil ~ Hvalsøe 39.
 - , Tonny ~ Ishøi 39.
 Stray, Marie 41.
- Taube, Baron v. 67.
 Thiessen, Christina Dorothea ~ Møller
 18, 28, 60.
 Tholuk, NN. 19.
 Thomsen, *Henrik* 47.
 - , *Jens* 47.
 - , *Nils* 47.
 - , Thomas Johannes 41.
 Trasborg, Frode 46.
- (*Trasborg*), *Susanne* 50.
 Troidahl, Petra Julie 36.
- Uexküll, Marie baronesse v. ~ v. Busch
 37.
 Ungern-Sternberg, greve v. 72.
Utzon-Frank, *Jacob* 45.
 - , Jørgen 39.
 - , *Trine* 45.
- Vogl, Franciscus Antonius 58, 71.
 Volkmann, NN. 56.
- Wichmann, Christian W. 41.
 - , *Henrik* 48.
 - , Svend Erik 41.
- Wiese, Alexandra Troidahl ~ Busch 36.
 - , Carl 36.
 - , Clara ~ Busch 36.
 - , Margaretha Elisabeth ~ Zeise 15.
- Wilhelmine Maria, prinsesse af Dan-
 mark 17.
- Wilms, Johann Hinrich 18.
- Winkler, Ben v. 43.
 - , *Brita* v. 49.
 - , *Eva* v. 49.
 - , *Rolf* v. 49.
 - , NN. 49.
- With, Elisabeth ~ Busch 35.
 - , Johannes 35.
- Wodick, Christian 13.
 - , Elisabeth 12, 26, 57.
 - , Margaretha ~ Busch 13, 26.
- Woronowitsch, NN. ~ Busch 42.
- Zeise, Carl Friederich 16.
 - , Catharina Elisabeth 15, 18, 27, 58,
 71.
 - , Christina Johanna 58, 71.
 - , Dorothea Wilhelmina 16.
 - , Heinrich 15, 16.
 - , Margaretha Elisabeth 15, 16.
 - , Peter Theodor 16.

Errata

- p. 27 lin. 4 f. o.: *Zeisse* – læs *Zeise*.
- „ 58 „ 9 f. o.: *Poul Chr. Stemann* – læs *Christian Ludwig Stemann*.
- „ 71 „ 14 f. n.: *Paul Christian Stemann* – læs *Christian Ludwig Stemann*.
- „ 85 „ 9 f. o.: *Schulz, NN.* – læs *Schulz, Anna Sophie Frederike*.
- „ 85 „ 20 f. o.: *Stemann, Christian Ludwig* v. 14, 18 – læs 14, 18, 58, 71.
- „ 85 „ 25 f. o.: efter *Stemann, Friedrich Heinrich* 15 – indføjes: *Stemann, Georg* v. 65.

